

NA STYKU KULTUR I NARODÓW

Galicyjskie miasta i miasteczka w józefińskim katastrze gruntowym

---

Tom VIII

KAMIONKA STRUMIŁOWA I TOPORÓW

OPRACOWAŁ KRZYSZTOF ŚLUSAREK

Historia
lagellonica

NA STYKU KULTUR I NARODÓW

Galicyjskie miasta i miasteczka w józefińskim katastrze gruntowym

Tom VIII

KAMIONKA STRUMIŁOWA I TOPORÓW

Opracował
KRZYSZTOF ŚLUSAREK

Kraków 2018

Na styku kultur i narodów. Galicyjskie miasta i miasteczka w józefińskim katastrze gruntowym pod redakcją naukową Krzysztofa Ślusarka

Recenzent

dr hab. Jarosław Kita, prof. UŁ

Korekta

Jadwiga Marcinek

Niniejsza publikacja powstała w ramach realizacji projektu badawczego pt. „Na styku kultur i narodów. Galicyjskie miasta i miasteczka w józefińskim katastrze gruntowym”, finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki, zarejestrowanego pod numerem 2016/22/M/HS3/00163

NARODOWE CENTRUM NAUKI

© Copyright by Krzysztof Ślusarek

© Copyright by Towarzystwo Wydawnicze Historia Iagellonica

Publikacja udostępniona na podstawie licencji Creative Commons
CC BY-NC-ND 4.0

ISBN 978-83-65080-94-3

DOI: 10.32021/2018KS45277KS

Na okładce

K. Auer, *Bursztyn w obwodzie brzeżańskim*, [w:] A. Zawadzki, *Galicyja w obrazach czyli Galerya litografowanych widoków, okolic i najznakomitszych zabytków w Galicyi z opisaniem obrazów w języku polskim i niemieckim*, Lwów 1840

Objętość 9,7 ark. wyd.

Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”
z siedzibą w Instytucie Historii UJ
ul. Gołębia 13, 31-007 Kraków
www.iagellonica.com.pl

SPIS TREŚCI

Słownik pojęć i jednostki miary	7
Wstęp	11
Charakterystyka dokumentacji źródłowej	13
Przygotowanie materiałów źródłowych do edycji	18
Podstawa edycji	22
Kamionka Strumiłowa	25
Ogólna charakterystyka miasta	27
Status prawny i położenie geograficzne	27
Struktura własnościowa	27
Przestrzeń miejska	27
Przestrzeń publiczno-polityczna	35
Przestrzeń społeczna	35
Wybrane teksty źródłowe	41
Opisanie granic miasta Kamionka Strumiłowa	41
Prawidła faszjonowania	44
Opisanie gromady miasta Kamionka Strumiłowa	48
Wykaz alegatów	55
Toporów	51
Ogólna charakterystyka miasta	53
Status prawny i położenie geograficzne	53
Struktura własnościowa	53
Przestrzeń miejska	53
Przestrzeń publiczno-polityczna	60
Przestrzeń społeczna	60
Wybrane teksty źródłowe	63
Opisanie granic miasteczka Toporów	63
Prawidła faszjonowania	67
Opisanie gromady miasteczka Toporów	69
Wykaz alegatów	74

Zestawienia tabelaryczne	77
Rekapitulacja sumaryczna miasta Kamionka Strumiłowa	
Sumariusz fasji gromadzkiej miasta Kamionka Strumiłowa	
Wykazy posiadaczy nieruchomości w Kamionce Strumiłowej ujętych w opisaniach urbarialnych	
Rekapitulacja sumaryczna miasteczka Toporów	
Sumariusz fasji gromadzkiej miasteczka Toporów	
Wykaz posiadaczy nieruchomości w Toporowie ujętych w metryce józefińskiej	
Wykazy posiadaczy nieruchomości w Toporowie ujętych w opisa- niach urbarialnych	

SŁOWNIK POJĘĆ I JEDNOSTKI MIARY

Pojęcia i wyrażenia dawne

- akcydensy – opłaty wnoszone przez wiernych na rzecz duchownych z tytułu wykonywania niektórych posług religijnych (np. ślubów, pogrzebów)
- arszyn – rosyjska miara długości (0,711 m); również miara objętości
- ataman – tu: naczelnik osiedli kozackich
- austeria – karczma, zajazd, oberża
- burta – krawędź rowu
- chędożyć – czyścić
- chmielnik – plantacja chmielu
- ciągło – sprzężaj: bydło lub konie zaprzęgane do pługa, wozu
- detto – inaczej: ditto, jak wyżej
- ekscepcja – wyłączenie
- ekspensa – koszt
- forszpan – podwoda
- glinisko, gliniska – glinianka
- gon – inaczej zagon
- gosztyna, gostyna – danina oddawana dworom za wypasanie owiec
- grajcar – krajcar
- gumno – stodoła z klepiskiem; podwórze gospodarskie
- intrata – dochód, zysk
- iskop – inaczej: skopszczyzna; danina w postaci co piątej kopy zboża zebrane-go z pustych pól dworskich, oddanych do uprawy poddanym
- jarka – młoda owca
- jarzyna – uprawa jara
- kłodka – mała kłoda
- komput – stan liczebny, wymiar
- kontrowers – sporna część gruntu
- kopań – kopanina, karczunek, pole orne zarastające krzakami, wymagające corocznego karczowania lub wykarczowana część lasu z przeznaczeniem na pole uprawne

- kotłowe – opłata uiszczana z tytułu korzystania z dworskich urzędzeń do warzenia piwa
- kramnica – inaczej: kram
- kryda – bankructwo, upadłość, a także czynności prawne związane z upadłością
- łąg – podmokła łąka, leżąca najczęściej w dolinie rzeki
- łotoka – koryto
- łozy – zarośla wierzbowe
- meszne – danina na rzecz parafii za odprawianie mszy
- mielnik – młynarz
- moczula – zbiornik wodny, staw lub dół z wodą do moczenia lnu i konopi
- motowidło – przyrząd do zwijania wełny
- obrzędni – rzadki
- oczkowe – danina pieniężna pobierana z tytułu posiadania pasieki
- okop – rodzaj wału ziemnego, odgraniczającego np. pola, cieki wodne
- okopisko – dawne określenie cmentarza żydowskiego
- osep – podatek płacony w zbożu
- ostrów – kępa porośnięta roślinnością
- paroch – proboszcz greckokatolicki
- pastewnik – miejsce przeznaczone do wypasu bydła
- pisaria – dom pisarza, kancelaria
- podbereźnik, podbereźnik – strażnik pilnujący lasu
- podorozczyzna – ciążący na mieszkańcach miast obowiązek dostarczania koni i wozów na potrzeby transportowe dworu
- podpasieczce – teren przeznaczony na pasiekę
- podwoda – powinność transportowa poddanych polegająca na podróżowaniu z pańskimi towarami
- potraw – trawa odrastająca po skoszeniu, pokos siana
- pożytek – zbiór, plon; również dochód
- proskurne – w Kościele greckokatolickim odpowiednik dziesięciny i mesznego
- prowent – dochód
- przegon – przepędzanie bydła
- przyszkołek – niższa szkoła żydowska lub mała budowla przy synagodze, przeznaczona na szkołę i mieszkanie dla obsługi synagogi
- rajtszula – ujeżdżalnia
- rogowszczyzna – danina oddawana dworom za wypasanie bydła
- ruda, rudka, rudki – podmokła łąka, bagnisko, błoto
- saliternia – saletrzarnia, wytwórnia saletry
- sianożęć – łąka lub sianokos, w zależności od kontekstu

sogłówki, sogłówek – polna droga, ścieżka wiodąca między połaciami zboża
stołowe – rodzaj czynszu płaconego proboszczowi od domu
szarwark – robocizna przy drogach i mostach; później opłata na ich utrzymanie
szmuklerz – rzemieślnik wyrabiający pasy, tkaniny plecione itp. (inaczej: pasamonik)
tłoka – 1) pole obrabiane wspólnie przez poddanych; 2) powinność polegająca na wykonywaniu dodatkowej pracy w okresie spiętrzenia robót polowych
tracz – robotnik ręcznie piłujący drzewo na deski
trzebież – łąka porośnięta krzakami
winnica – winiarnia, gospoda, karczma
woskobojnia – inaczej: woskownia; zakład wytwarzający świece woskowe, a nierzadko też mydło
wygon – wspólne pastwisko gromadzkie
zalewki – rozlewiska rzeczne
zaroślina – inaczej: zarośla
zyrszczyzna – inaczej: żyrszczyzna, żerowe, żyrowe; opłata lub danina składana za prawo wypędzania nierogacizny na żer do lasu
żarnowe – podatek od posiadania żarn

Miary powierzchni

1 morga = 1600 sążni = 0,5755 ha

1 sążeń = 6 stóp = 3,5969 m²

Miary długości

1 sążeń = 6 stóp = 1,8966 m

Miary objętości zboża

1 korzec = 32 garnce = 64 półgarnce = 122,9984 l

Miary objętości siana

1 cetnar = 100 funtów = 40,55 kg

Przestrzenna miara drewna

1 sążen (sąg, sążen kubiczny) = 8 stóp = ok. 4 m³

Jednostki monetarne

1 złoty reński, floren (złr, fl) = 60 krajcarów (kr) = 4 złote polskie (złp)

1 krajcar (kr) = 2 grosze polskie (gr)

WSTĘP

Oddajemy do rąk czytelników kolejny tom wieloczęściowej serii wydawniczej poświęconej dziejom galicyjskich miast pod koniec XVIII w. Publikacja jest efektem realizacji międzynarodowego projektu badawczego „Na styku kultur i narodów. Galicyjskie miasta i miasteczka w józefińskim katastrze gruntowym”, finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki w ramach programu Harmonia 8. Zakłada on m.in. opracowanie unikatowej, dostępnej on-line bazy danych o miastach i ich mieszkańcach oraz zdefiniowanie komponentów przestrzeni społecznej miast i miasteczek, leżących w pięciu najdalej na wschód wysuniętych cyrkulach Galicji, czyli okręgach: brzeżańskim, brodzkim (złoczowskim), tarnopolskim, zaleszczyckim i stanisławowskim¹.

Podstawę źródłową badań stanowią masowe, wzajemnie uzupełniające się źródła historyczne z lat osiemdziesiątych XVIII w.: wykonane w latach 1785–1788 józefiński kataster gruntowy oraz tzw. opisanie urbarialne, sporządzone po słynnym patencie regulacyjnym Józefa II z 10 lutego 1789². Źródła te były już wykorzystywane przez badaczy, zarówno polskich, jak i ukraińskich, rzadziej austriackich i niemieckich. W większości jednak prowadzone na ich podstawie badania odnosiły się do obszarów wiejskich. W tym kontekście na-

---

¹ Pierwsze wyniki badań zostały już opublikowane. Zob. m.in.: V. Dolinovskyi, *Соціально-професійна структура міщан Олеська на підставі інвентаря будинків 1789 р.*, [w:] *Galicyjskie miasta w epoce zmian społeczno-politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej w XVIII–XIX wieku*, zbiór studiów pod red. T. Kargola, B. Petryszak i K. Ślusarka, Kraków–Lwów 2018, s. 21–50; M. Kańkowski, *Miasto Józefów w świetle opisań urbarialnych*, [w:] *Galicyjskie miasta w epoce zmian społeczno-politycznych*, s. 123–130; T. Kargol, *Konfrontacja metryki józefińskiej z innymi źródłami historycznymi na przykładzie topografii i społeczeństwa Brodów w II połowie XVIII wieku*, [w:] *Galicyjskie miasta w epoce zmian społeczno-politycznych*, s. 131–148; K. Ruszała, *Spółczesność miasteczka galicyjskiego w pierwszych latach rządów austriackich w świetle pierwszego katastru gruntowego, tzw. metryki józefińskiej na przykładzie Jasła*, [w:] *Spółczesność i gospodarka Galicji w latach 1772–1867. Źródła i perspektywy badań*, zbiór studiów pod red. T. Kargola i K. Ślusarka, Kraków 2014, s. 129–144; G. Zamoyski, *Nowy Targ i jego mieszkańcy w świetle metryki józefińskiej*, [w:] *Galicyjskie miasta w epoce zmian społeczno-politycznych*, s. 289–313.

² Więcej na temat przydatności metryki józefińskiej oraz opisań urbarialnych w badaniach nad dziejami miast zob.: K. Ślusarek, *Materiały podatkowe jako źródło do dziejów miast galicyjskich w czasach józefińskich*, [w:] *Galicyjskie miasta w epoce zmian społeczno-politycznych*, s. 269–288.

leży wymienić publikacje powstałe w pierwszej połowie XX w., w tym m.in. prace Józefa Fiericha, Romana Rozdolskiego, Jana Rutkowskiego i Wincen- tego Stysia³. Współcześnie, zwłaszcza poczynając od lat dziewięćdziesiątych XX w., obydwie wspomniane źródła wykorzystywane są w znacznie szerszym zakresie, przy czym dominują trzy kierunki badań: ogólne rozważania na temat gospodarki Austrii i Galicji, studia monograficzne dotyczące różnych szczegółowych zagadnień, w tym mikrotoponimii i socjotopografii, a także studia regionalne i lokalne. W pierwszym przypadku wymienić należy opublikowany przez Alicję Falniowską-Gradowską (ostatnio we współpracy z Franciszkiem Leśniakiem) sumariusz katastru józefińskiego dla zachodnich cyrkulów Galicji⁴ oraz publikacje m.in. takich autorów, jak Werner Drobesch i Reiner Feucht⁵. Jeśli idzie o studia monograficzne, to wspomnieć trzeba m.in. o badaniach Mariusza Kulczykowskiego dotyczących tkactwa chłopskiego, Krzysztofa Ślusarka na temat drobnej szlachty czy Franciszka Wasyla w kwestii społeczności ormiańskiej⁶. Ponadto w historiografii ukraińskiej popularne są ostatnio studia z zakresu mikrotoponimii (Lubow Bilińska, Olga Łużecka), antroponimii (Natalia Wyrsta) i socjotopografii (Mariana Dolińska, Maria Pohoriłko)⁷. W badaniach lokalnych i regionalnych dominuje

³ J. Fierich, *Kultury rolnicze, zmianowanie i zbiory w katastrze józefińskim*, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych”, 1950, t. 12; R. Rozdolski, *Die grosse Steuer- und Agrarreform Joseph II*, Warschau 1961; tenże, *Stosunki poddańcze w dawnej Galicji*, t. 1–2, Warszawa 1962; J. Rutkowski, *Galicyski kataster gruntowy jako podstawa statystyki własności ziemskiej*, „Wiadomości Statystyczne o Stosunkach Krajowych”, 1917, t. 25, z. 3, s. 23–36; W. Styś, *Metryki gruntowe józefińskie jako źródło do historii gospodarczej Galicji*, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych”, 1932, t. 2, s. 86–97.

⁴ A. Falniowska-Gradowska, *Studia nad społeczeństwem województwa krakowskiego w XVIII wieku. Struktura własności ziemskiej i użytkowanie gruntów w świetle katastru józefińskiego*, Warszawa 1982; A. Falniowska-Gradowska, F. Leśniak, *Struktura własności ziemskiej i użytkowania gruntów w Galicji w cyrkulach rzeszowskim, sanockim i tarnowskim w świetle katastru józefińskiego (1785–1787)*, Toruń 2009.

⁵ W. Drobesch, *Bodenerfassung und Bodenbewertung als Teil einer Staatsmodernisierung. Theresianische Steuerrektifikation, Josephinischer Kataster und Franziszeischer Kataster*, [w:] *Les migrations de retour. Rückwanderungen*, pod red. R. Furtera, A.-L. Head-König, L. Lorenzettiego, „Geschichte der Alpen/Histoire des Alpes/Storia delle Alpi”, 2009, t. 14, s. 165–184; R. Feucht, *Flächenangaben im österreichischen Kataster*, Diplomarbeit am Institut für Geoinformation und Kartographie der Technischen Universität Wien, 2008.

⁶ M. Kulczykowski, *Andrychowski ośrodek płócienniczy w XVIII i XIX wieku*, Wrocław 1972; tenże, *Chłopskie tkactwo bawełniane w ośrodku andrychowskim w XIX wieku*, Wrocław 1976; K. Ślusarek, *Drobna szlachta w Galicji 1772–1848*, Jędrzejów–Kraków 2011; F. Wasyl, *Ormianie w przedautonomicznej Galicji. Studium demograficzno-historyczne*, Kraków 2015.

⁷ Л. Білінська, *Мікротопоніми Тисмениччини відомного походження*, „Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Сер. Мовознавство”, Тернопіль 2009, Вип. 2 (17), s. 172–181; О. Лужецька, *Мікротопонімія Південно-Західного Опілля*, Дис. на здобуття наук. ст. канд. філологічних наук, Тернопіль 2014; Н. Вирста, *Українські та німецькі прізвища*,

natomiast publikowanie danych z katastru józefińskiego jako materiału źródłowego dotyczącego konkretnych miejscowości (np. działalność edytorska Józefa Szymańskiego⁸).

Kataster józefiński i opisanie urbarialne stosunkowo rzadko wykorzystywane były w badaniach związanych z problematyką miejską. Materiały te stanowiły np. jedno z podstawowych źródeł w studiach prowadzonych przez Łukasza Jewułę⁹, przy czym badacz ten sięgnął po kataster w przypadku miast wytypowanych do próby badawczej. W historiografii austriackiej w tym nurcie badań mieści się m.in. działalność naukowa Paulusa Adelsgrubera, Laurie Cohen i Borysa Kuzmanyego¹⁰. Z kolei w studiach badaczy ukraińskich – mających najłatwiejszy dostęp do katastru józefińskiego – przeważają badania kartograficzne i urbanistyczne, które omawiają kierunki rozwoju miast i miasteczek (Hałyna Petryszyn, Uliana Iwanoczko), a także prace regionalne i lokalne (Wasył Łaba, Leonid Tymoszenko)¹¹.

Charakterystyka dokumentacji źródłowej

Dokumentacja wytworzona w trakcie sporządzania katastru józefińskiego była bardzo obszerna¹². Jej trzon stanowiła przede wszystkim księga po-

---

мотивовані назвами професій (лексико-семантичний аналіз), „Актуальні проблеми філології та перекладознавства”, Хмельницький 2013, Вип. 6 (1), s. 36–46; М. Долинська, *Історична топографія Львова XIV–XIX ст.*, Львів 2006; М. Долинська, *Йосифінська метрика – головне джерело для відтворення історичної топографії (культурного краєвиду) міст, містечок і сіл Галичини*, [w:] *Galicyjskie miasta w erose zmian społeczno-politycznych*, s. 81–94; М. Долинська, М. Погорілко, *3 історичної топографії Львова (гори Львова)*, „Записки Наукового товариства імені Шевченка”, Львів 2015, т. 268, s. 107–127.

⁸ М.in. *Państwo wojnickie w metryce józefińskiej z 1785–1787 roku. Wojnicz, Zamoście, Ratnawy i Łopoń*, wyd. J. Szymański, Wojnicz 2000.

⁹ Ł. Jewuła, *Galicyjskie miasta i miasteczka oraz ich mieszkańcy w latach 1772–1848*, Kraków 2013.

¹⁰ P. Adelsgruber, L. Cohen, B. Kuzmany, *Getrennt und doch verbunden. Grenzstädte zwischen Österreich und Russland 1772–1918*, Wien–Köln–Weimar 2011; B. Kuzmany, *Brody. Eine galizische Grenzstadt im langen 19. Jahrhundert*, Wien–Köln–Weimar 2011.

¹¹ У. Іваночко, *Вплив соціально-функціональних процесів на розвиток урбанізації в Галичині кінця XVIII – початку ХХ ст.*, [w:] *Історична топографія і соціотопографія України*, Зб. наук. праць, Редкол.: Я. Дашкевич, П. Сохань та ін., Львів 2006, s. 258–298; В. Лаба, *Історія міста Перемишляни від найдавніших часів до 1939 року*, Львів 2001; Г. Петришин, У. Іваночко, *Еволюція принципів класифікації міст Галичини в австрійській період*, [w:] *Книга міст Галичини. Міждисциплінарні дослідження у містознавстві*, „Вісник Державного університету «Львівська політехніка»”, Львів, 1999, nr 379, s. 67–95.

¹² Podstawowe dokumenty sporządzone podczas opracowywania katastru józefińskiego omówił W. Styś. Autor błędnie zakwalifikował jednak alegaty do opisań urbarialnych jako część składową metryki. Zob.: W. Styś, *Metryki gruntowe*, s. 72–73.

miarów, zwana także „tabelą spisywania rozmiaru i fasji”. Księgę pomiarów sporządzano, wypełniając drukowany formularz. Zawierał on następujące rubryki:

- 1) numer miejscowego porządku – w istocie był to numer działki;
- 2) imię i nazwisko posiadacza gruntu i numer zajmowanego przez niego domu – z reguły w rubryce tej – oprócz imienia, nazwiska i numeru domu – podawano też rodzaj kultury rolnej lub co na danej działce się znajduje (np. pole orne/łąka, dom/chałupa, dwór/dworek, grobla/droga, szkoła);
- 3) nazwa stosowanej miary powierzchni – rubryki tej z reguły nie wypełniano;
- 4) rozmiar, czyli powierzchnia działki – rubryka ta składała się z czterech kolumn: w pierwszej i drugiej sami poddani podawali długość i szerokość działki w sążniach, w trzeciej wpisywano łączną powierzchnię w sążniach kwadratowych (wynik przemnożenia części pierwszej i drugiej), w czwartej – powierzchnię podaną przez geometrę (rubrykę wypełniano tylko wtedy, gdy poddani nie byli w stanie zmierzyć działki, np. lasu lub stawu);
- 5) role – w rubryce tej podawano powierzchnię pól ornych oraz uzyskiwanych z nich zbiorów; składała się z sześciu kolumn: w pierwszych dwóch wpisywano powierzchnię w morgach i sążniach, w czterech kolejnych zbiory zbóż w korcach, w rozbiciu na pszenicę, żyto, jęczmień i owies;
- 6) łąki – na analogicznej zasadzie jak w przypadku ról podawano powierzchnię łąk (lub upraw z nimi zrównanych) oraz zbiory w cetnarach, w rozbiciu na siano (słodkie i kwaśne) oraz potraw;
- 7) lasy – rubryka ta służyła do podawania powierzchni lasów oraz pożytku z nich w drewnie twardym i miękkim (w sążniach sześciennych).

Tam, gdzie występowały uprawy winorośli, wyodrębniano dodatkową rubrykę, w której wpisywano powierzchnię tego rodzaju uprawy oraz wielkość produkcji wina.

Na końcu księgi pomiarów, po zsumowaniu wszystkich niw oraz łącznej powierzchni wszystkich działek, z reguły zamieszczano rotę przysięgi, jaką składali przedstawiciele danej gromady, wybrani do przeprowadzenia pomiarów katastralnych. Tak sporządzoną księgę podpisywały wszystkie osoby uczestniczące w całej operacji.

Na podstawie księgi pomiarów sporządzano sumariusz fasji gromadzkiej, znany również pod nazwą sumariusz gruntów dominikalnych i rustykalnych. Dokument ten zawierał zestawienie powierzchni gruntów oraz uzyskiwanego z nich przychodu, z rozbiciem na grunty dominikalne i rustykalne. Na jego podstawie opracowywano sumaryczne zestawienia w skali cyrkułu i kraju oraz określano wysokości podatku gruntowego.

Równorzędne znaczenie jak księgi pomiarów i sumariusze fasji gromadzkiej miały także dwa inne dokumenty: opisanie granic oraz prawidła

fasjonowania. Opisanie granic, przygotowywane jeszcze przed rozpoczęciem pomiarów, w rzeczywistości było określeniem granic danej miejscowości. W praktyce był to protokół z wizji lokalnej, w której trakcie obchodzono wszystkie kopce graniczne. Podawano w nim kierunek przemarszu, usytuowanie kopców oraz odległość między nimi (w sążniach). Opisanie granic są źródłem interesującym, ale współcześnie mało przydatnym ze względu na brak map, które pozwoliłyby zidentyfikować owe kopce graniczne, a tym samym wyznaczyć granice danej miejscowości.

W prawidłach fasjonowania opisywano wszystkie niwy, uwzględniając ich położenie w topografii miejscowości oraz znajdujące się w ich granicach rodzaje gruntów. W dokumencie tym podawano powierzchnię niw, a także zasady szacowania wysokości zbiorów.

Przy sporządzaniu katastru wytworzono wiele dokumentów o charakterze pomocniczym. Z reguły miały one ułatwić wypełnianie księgi pomiarów lub uzupełnić dane przekazywane w sumariuszu fasji gromadzkiej. Chodzi o następujące materiały:

- 1) konsygnacja gruntów dworskich, plebańskich i chłopskich – w istocie dokument ten powielał dane z sumariusza fasji gromadzkiej, z tą tylko różnicą, że w oddzielnej rubryce wyodrębniano grunty plebańskie¹³;
- 2) konsygnacja gruntów plebańskich – uzupełnienie i rozwinięcie poprzedniego dokumentu; dane na temat gruntów plebańskich rozbijano na poszczególnych właścicieli, np. parafie rzymsko- i greckokatolickie, klasztory;
- 3) konsygnacja gruntów pustych – wykaz gruntów nieobsianych i opuszczonych, z reguły zawierający także informację o przyczynie opuszczenia (nieobsiania) danej działki;
- 4) konsygnacja rzek i jezior oraz pożytku, jaki przynosiły;
- 5) tabela oszacowania dochodów z lasów dworskich – oprócz informacji o nazwach własnych, powierzchni oraz szacunkowej ilości możliwego do pozyskania drewna, w dokumencie tym opisywano także gatunki i wiek drzewostanu;
- 6) obrachunek kontrolowanego przychodu z gruntu – w dokumencie tym podawano dane na temat plonów osiągniętych z poszczególnych niw (w ujęciu trzyletnim w odniesieniu do pól oraz jednorocznym w przypadku łąk, ogrodów i pastwisk); zestawienie takie sporządzano na podstawie prowadzonej w folwarkach dokumentacji dotyczącej wysiewów i zbiorów w celu weryfikacji informacji o zbiorach przekazywanych przez przedstawicieli dworu i poddanych;
- 7) adnotacja (Adnotatio; zaczynająca się od słów: „W tej wsi wszystkie pola

---

¹³ W sumariuszu fasji gromadzkiej grunty plebańskie z reguły wliczane były do dworskich.

tak lepszego, jako też i podłego gatunku w trzecim roku w ugor wypuszczane bywają”) – informacja o ilości ziarna wysiewanego na jednej morgie pola oraz o terminie ugorowania.

Bardzo często w operatach katastralnych znajdują się także różne zestawienia sporządzane już po dokonaniu pomiarów gruntów. Są to m.in.:

- 1) sumaryczne obliczenie „pożytku” (zbiorów) z gruntów dominikalnych i rustykalnych z przeliczeniem ich na wartość pieniężną – w istocie był to szacunek przychodów pieniężnych z wszystkich gruntów;
- 2) sumariusz procentu z przychodu pieniężnego – zawierał wyliczenie zobowiązania podatkowego;
- 3) sumariusz fasji pieniężnej wyprowadzonej z ekstraktów (dokument znany też pod nazwami: księga ekstraktów, sumariusz ekstraktów) – wykaz wszystkich posiadaczy gruntowych z informacją o dochodzie z ról, łąk, lasów itp.; sumariusz ten z powodzeniem może zastępować księgę pomiarów;
- 4) sumariusz ekstraktów (znany też jako ekstrakty fasji indywidualnej) – zawierał wyciąg z metryki i informował o powierzchni pól, łąk i lasów, znajdujących się w posiadaniu dworu, gromady i plebanii, oraz wysokości zbiorów;
- 5) protokół względem wydania i odebrania ekstraktów indywidualnej fasji – był to poszyt zawierający adnotację o przekazaniu zainteresowanym opisanych wyżej dokumentów wraz z informacją o wniesionych reklamacjach.

Z powyższego wyliczenia wynika, że w skład operatów katastralnych wchodziło bardzo dużo materiałów. W praktyce jednak rzadko kiedy zachowała się kompletna dokumentacja. Przeważnie na pojedynczy operat składają się: opisanie granic, księga pomiarów, prawidła fasjonowania, sumariusz fasji gromadzkiej, konsygnacje gruntów dworskich, plebańskich i gromadzkich oraz oszacowanie lasów. Stan zachowania katastru józeffińskiego jest zadowalający. W zespole Metryka józeffińska (fond 19), przechowywanym w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym Ukrainy we Lwowie, zgromadzono praktycznie komplet materiałów dla wszystkich cyrkułów Galicji, z wyjątkiem zamojskiego¹⁴.

Na komplet akt wytworzonych w czasie realizacji niedokończonej reformy

---

¹⁴ Zob.: *Йосифінська (1785–1788) і францисканська (1819–1820) метрики. Перші поземельні кадастри Галичини. Показчик населених пунктів*, Київ 1965; *Gospodarka Galicji 1772–1867. Inwentarz materiałów historycznych z archiwów i bibliotek Polski, Austrii i Ukrainy*, t. 2, pod red. K. Ślusarka, Kraków 2015, s. 107–139. Operaty katastru józeffińskiego dla części cyrkułu zamojskiego (dla Ordynacji Zamojskiej) przechowywane są w Archiwum Państwowym w Lublinie, w zespole Archiwum Ordynacji Zamojskiej ze Zwierzyńca; zob.: *Gospodarka Galicji 1772–1867. Inwentarz materiałów historycznych z archiwów i bibliotek Polski, Austrii i Ukrainy*, t. 1, pod red. K. Ślusarka, Kraków 2015, s. 253–255.

podatkowo-urbarialnej z 1789 r. składają się trzy serie dokumentów: opisanie miejscowości i tzw. porównania, Erledigung oraz alegaty.

Opisanie miejscowości rozpoczynało się z reguły preambułą o następującej treści: „Opisanie zwyczajnych dotąd i na przepisach najważniejszych rozporządzeń zasadzających się dominikalnych, inwentarialnych dochodów i jaka proporcja między terażniejszą powinnością i nową, uniwersałem pod [dnem] 10 lutego 1789 roku ustanowioną należytością, zachodzi”. Dokument składał się z dwóch części. W pierwszej – nazywanej zwyczajowo opisaniem gromady – podawano, do ilu zwierzchności gruntowych należy dana miejscowość, oraz w sposób szczegółowy charakteryzowano położenie ludności i opisywano świadczenia poddańcze, do jakich zobowiązane były poszczególne grupy mieszkańców. Drugą część stanowiły tzw. porachowania i porównania. Serię tabelarycznych zestawień otwierało „porachowanie przychodu z gruntu, podług którego nowy podatek ułożono”. Wykazywano w nim sumaryczną kwotę dochodu z podziałem na uprawy (role, łąki i ogrody oraz pastwiska i lasy) oraz poszczególne kategorie poddanych, wymienione wcześniej w opisanie miejscowości (najczęściej wydzielano posiadaczy gruntów kmiecych, chałupników i komorników oraz grunty niepodlegające władzy zwierzchniej dziedzica). Potem następowały porównania, których liczba była bardzo różna, w zależności od tego, ile w danej miejscowości wyróżniono grup poddanych. Podawano w nich – oddzielnie dla każdej grupy poddanych – wartość powinności wyliczoną według zasad wyrażonych w patencie z 10 lutego 1789 (z podziałem na role, łąki i ogrody oraz pastwiska i lasy), wartość dotychczas odrabianej pańszczyzny i innych powinności¹⁵ oraz kwotę, o jaką dotychczasowe świadczenia przewyższały maksymalną dopuszczalną wartość obciążeń feudalnych. Na końcu każdego porównania z reguły zamieszczano adnotację, w której wyjaśniano, czy „nowa powinność” przewyższa dawną i o ile. Na zakończenie podawano łączną kwotę „urbarium” przypadającą na całą miejscowość, jaka miała obowiązywać od 1 listopada 1789.

Dokument o nazwie „Erledigung”, czyli „adnotacja”, był sporządzany (w języku niemieckim) przez cyrkularną komisję podatkową (na podstawie opisanie miejscowości i porównań przygotowanych przez dominia), a następnie zatwierdzany przez krajową komisję podatkową. W praktyce streszczano w nim opisanie miejscowości.

Alegaty, nazywane także konsygnacjami, w istocie były tabelarycznymi wykazami poddanych zaliczonych w opisanie miejscowości do określonych kategorii ludności. Liczba alegatów była różna i uzależniona od tego, w jaki

---

¹⁵ Wartość dotychczas świadczonych powinności ustalano poprzez przeliczanie sumy dotychczasowych świadczeń przez ich cenę, np. łączną sumę pańszczyzny świadczoną przez daną grupę poddanych przemnażano przez jednostkową cenę dnia robocznego.

sposób pogrupowano mieszkańców. Najczęściej w osobnych zestawieniach wyodrębniano kmieci i zagrodników, chałupników i komorników (lub osoby uznane za chałupników i komorników, np. w miastach) czy poddanych plebańskich. Niekiedy alegaty były bardziej rozbudowane, np. kmieci i zagrodników dzielono na mniejsze grupy, w zależności od tego, do jakich świadczeń byli zobowiązani. W osobnych alegatach umieszczano też niektóre kategorie ludności miejskiej, np. żydów i opłacających czynsz chrześcijańskich posiadaczy domów. Podobnie było w odniesieniu do szlachty czynszowej – bez względu na to, czy zamieszkiwała ona miasta, czy wsie, zawsze ujmowana była w osobnym zestawieniu. Serię alegatów z reguły kończył wykaz gruntów niepodlegających władzy zwierzchniej dziedzica.

Zakres informacji przekazywanych w alegatach również był bardzo zróżnicowany. Cechą wspólną wszystkich konsygnacji było to, że zawsze podawano imię i nazwisko posiadacza oraz z reguły numer zajmowanego przez niego domu. Następnie, zależnie od tego, jaka grupa ludności była opisywana, podawano wielkość gospodarstwa i uzyskiwane z niego przychody gruntowe, wymieniano wszystkie powinności feudalne i ich liczbę, wysokość czynszów itp.

Alegaty sporządzane były zawsze na początku operacji wyliczenia nowego „urbarium”. Na ich podstawie opracowywano opisanie miejscowości i porównania.

Stan zachowania opisań urbarialnych jest podobny jak w przypadku metryki józefińskiej. W zbiorach Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego Ukrainy we Lwowie wyodrębniono je w osobną kolekcję w ramach olbrzymiego zespołu Namiestnictwo Galicyjskie (fond 146). W opisie 18 zgromadzono dokumentację do wszystkich cyrkułów Galicji, z wyjątkiem zamojskiego¹⁶.

Przygotowanie materiałów źródłowych do edycji

Metryka józefińska i opisanie urbarialne posiadają niebywale bogatą warstwę informacyjną, co umożliwi bardzo szerokie ich wykorzystywanie, ale jednocześnie stanowi ogromne utrudnienie przy przygotowywaniu tych źródeł do edycji. Wynika to przede wszystkim z faktu, że operaty katastralne mają skomplikowaną i złożoną strukturę. Jak już zaznaczono, w ich skład wchodzi dokumenty o zróżnicowanej konstrukcji. Wśród nich znajdują się materiały opisowe (opisanie granic, prawidła fasonowania) oraz wykazy tabelaryczne w różnych formatach. Nader skomplikowany układ mają księ-

---

¹⁶ Szczegółowy wykaz zob.: *Gospodarka Galicji 1772–1867*, t. 1, s. 255–256 (Ordynacja Zamojska), t. 2, s. 279–302 (pozostała część Galicji).

gi pomiarów, co wynika ze specyficznego sposobu rejestracji działek. Otóż wpisywano je w kolejności występowania w obrębie poszczególnych niw, co skutkowało m.in. tym, że grunty należące do jednego użytkownika z reguły ujmowane były nie w jednym, lecz w kilku, a czasami nawet kilkunastu miejscach w księdze. Jeśli nie zachowały się żadne zestawienia sumaryczne (księga ekstraktów), bez dogłębnej analizy treści księgi pomiarów nie można ustalić, ile ziemi należało do konkretnego użytkownika¹⁷. Z drugiej strony opublikowanie samych sumariuszy ekstraktów nie oddaje pełnej struktury ziemi pozostającej w dyspozycji danego użytkownika, gdyż siłą rzeczy zawierały one dane ogólne, tzn. łączną powierzchnię ziemi lub co najwyżej w rozbiciu na pola orne, ogrody i lasy (pomijano inne użytki, np. łąki, pastwiska, sady, zarośla). W sumariuszach brakuje też danych na temat układu przestrzennego miejscowości, toponimii itp. (domy, budynki gospodarcze, infrastruktura).

Zespół naukowców realizujący projekt badawczy „Na styku kultur i narodów. Galicyjskie miasta i miasteczka w józefińskim katastrze gruntowym” stanął więc przed problemem właściwego opracowania materiałów źródłowych do edycji. Biorąc pod uwagę fakt, że w bazie danych o miastach i ich mieszkańcach, będącej wynikiem prowadzonych badań, powinny się znaleźć zarówno odpisy oryginalnych dokumentów charakteryzujących m.in. przestrzeń fizyczną, jak i szczegółowa analiza przestrzeni społecznej miast, za właściwą uznano koncepcję wykorzystania wszystkich zachowanych materiałów, przy równoczesnym zróżnicowaniu sposobu ich prezentacji. Zakłada ona przygotowanie wiernych odpisów i rejestrowanie niektórych dokumentów oraz poddanie naukowej analizie innych. W odpisach postanowiono podać opisanie granic miasta oraz podstawową część opisu urbarialnego (tj. opisanie gromady), zawierającą charakterystykę położenia prawnego mieszkańców. W przypadku prawideł fasjonowania – ze względów praktycznych¹⁸ – zdecydowano się na sporządzenie rejestru. Księga pomiarów została natomiast zaprezentowana w formie przetworzonej, czyli w postaci wykazu wszystkich mieszkańców, zawierającego pełną informację na temat struktury posiadanych gruntów i uzyskiwanych z nich zbiorów.

Przygotowane według powyższych zasad materiały składają się z trzech głównych elementów: ogólnej charakterystyki miasta, wybranych tekstów źródłowych i rejestrowanie oraz zestawień tabelarycznych.

Ogólna charakterystyka miasta została opracowana z wykorzystaniem

---

¹⁷ Problem ten można dostrzec w wydawnictwach źródłowych przygotowanych przez Józefa Szymańskiego, który zdecydował się na przytoczenie całej księgi pomiarów, ale równocześnie nie pokusił się o przygotowanie zestawień sumarycznych.

¹⁸ Prawidła fasjonowania sporządzane były w formie opisowej lub tabelarycznej, co utrudnia ich publikację.

wszelkich dostępnych informacji zawartych w metryce józefińskiej i opisaniach urbarialnych. Na ich podstawie można bardzo precyzyjnie określić:

1) status prawny i położenie miejscowości, tj. rodzaj osady (miasto, miasteczko, wieś, przysiółek), przynależność administracyjną (cyrkuł, kompleks majątkowy), położenie geograficzne i miejscowości sąsiedzkie;

2) strukturę własnościową, czyli nazwiska (nazwy) wszystkich właścicieli dziedzicznych oraz występowanie gruntów wspólnych (np. miejskich lub gromadzkich);

3) przestrzeń fizyczną, w tym:

– powierzchnię gruntów z podziałem na dominikalne i rustykalne, ilość ziemi należącej do posesorów dominikalnych, ewentualnie powierzchnię gruntów pozostających w kontrowersji (jeśli występuje przypadek sporu o granice),

– układ przestrzenny, czyli podział miejscowości na obszary, niwy i uroczyska (ich położenie, nazwy topograficzne), występowanie placów i gruntów pustych, rozmieszczenie i powierzchnia gruntów zajmowanych przez mieszkańców innych miejscowości, mających swoje pola na obszarze danego miasta,

– rodzaj zabudowy mieszkaniowej, tj. liczbę i strukturę domów (dwory, dworki, domy, chałupy itp.) oraz ich rozmieszczenie w obrębie niw,

– występowanie budowli publicznych, czyli liczbę, rodzaj i rozmieszczenie obiektów użyteczności publicznej (urzędy, obiekty wojskowe, klasztory, kościoły i cerkwie, szkoły itp.),

– występowanie obiektów gospodarczych, tj. liczbę i rodzaj obiektów gospodarczych (młyny, cegielnie, kramy itp.),

– występowanie obiektów infrastruktury technicznej, czyli liczbę i rozmieszczenie dróg, ulic, brodów, mostów, wałów, grobli itp.,

– występowanie obiektów fizjograficznych, takich jak cieki wodne (rzeki, rzeczki, potoki), jeziora, stawy, sadzawki, wzniesienia, doliny;

4) przestrzeń publiczno-polityczną, czyli ośrodki władzy (miejskiej, dworskiej, państwowej), kościoły, klasztory, garnizony wojskowe;

5) przestrzeń społeczną, tzn. strukturę społeczno-zawodową posiadaczy gruntowych w świetle metryki józefińskiej oraz opisań urbarialnych, położenie prawne poszczególnych kategorii ludności (np. zakres wolności mieszczan, obowiązki Żydów wobec dziedzica i miasta, obciążenia feudalne ludności poddańczej), strukturę wyznaniowo-narodowościową (np. liczba chrześcijan i żydów), skład elity społecznej (m.in. właściciele mniejszych części dworskich, duchowni wszelkich obrządków religijnych, urzędnicy, reprezentanci gromady).

W części określonej jako wybrane teksty źródłowe i rejestry znalazły się:

1) odpis opisanie granicznego miejscowości;

2) regest prawideł fasjonowania, zawierający streszczenie opisu położenia topograficznego miejscowości oraz syntetyczną charakterystykę niw (rodza-

je występujących gleb, uwagi na temat sposobów uprawy ziemi, informacje o wysiewach i zbiorach zbóż);

3) opisanie gromady, tj. wstępną część opisanie urbarialnego, w której zawarto charakterystykę struktury społecznej mieszkańców i określono obciążenia feudalne, do jakich byli zobowiązani¹⁹.

Jeśli idzie o zestawienia tabelaryczne, przygotowano cztery tabele (z których dwie pierwsze są odpisami z oryginalnych dokumentów):

1) rekapitulacja sumaryczna, czyli stanowiące integralną część prawideł faszjonowania sumaryczne zestawienie dla wszystkich niw, zawierające informacje o ich powierzchni oraz uzyskiwanych plonach (występujące z reguły w końcowej części prawideł faszjonowania lub w końcowej części księgi pomiarów);

2) sumariusz fasji gromadzkiej, zawierający informacje o strukturze i powierzchni użytków rolnych oraz wysokości uzyskiwanych z nich zbiorów, w rozbiciu na grunty dominikalne i rustykalne;

3) wykaz posiadaczy nieruchomości ujętych w metryce józefińskiej, czyli zestawienie tabelaryczne opracowane na podstawie księgi pomiarów, zawierające następujące informacje: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, numer domu oraz numery działek należących do danego posiadacza gruntowego, powierzchnię gruntów (ogółem i w rozbiciu na pola orne, łąki, ogrody i sady, pastwiska, stawy, zarośla, ugory, pustki oraz lasy), a także wysokość zbiorów (w przypadku pól ornych – zbiory czterech zbóż: pszenicy, jęczmienia, żyta i owsa; w odniesieniu do łąk i użytków z nimi zrównanych – zbiory siana; w przypadku lasów – ilość możliwego do pozyskania drewna);

4) wykazy posiadaczy nieruchomości ujętych w opisaniach urbarialnych, czyli zestawienie tabelaryczne opracowane na podstawie alegatów (tj. załączników do opisań urbarialnych), zawierające następujące informacje: imię i nazwisko posiadacza, numer jego domu, numer załącznika, w którym został wymieniony, oraz wysokość przychodów uzyskiwanych z ziemi uprawnej, z rozbiciem na przychody z pól ornych, łąk i ogrodów oraz pastwisk i lasów.

Przy przygotowywaniu do druku odpisów oryginalnych dokumentów stosowano zasady obowiązujące przy edycji źródeł osiemnasto- i dziewiętnastowiecznych, m.in. uwspółcześniając interpunkcję i ortografię²⁰. Zwrotów, słów i pojęć, które wyszły już z użycia, nie objaśniono w przypisach; znalazły się one w dołączonym do wydawnictwa słowniku. Uzupełnienia brakujących liter lub wyrazów, ułatwiające zrozumienie tekstu, oraz rozwinięcia skrótów

---

¹⁹ Do opisanie gromady dołączony został wykaz konsygnacji (aleatów), czyli zestawienie załączników do opisanie urbarialnego; wymieniono w nich imiona i nazwiska posiadaczy nieruchomości.

²⁰ J. Tandecki, K. Kopiński, *Edytorstwo źródeł historycznych*, Warszawa 2014, s. 172–196.

umieszczono w nawiasach kwadratowych, oboczności imion i nazwisk²¹ – w nawiasie zwykłym. Skreśleń i poprawek naniesionych w księdze pomiarów innym atramentem lub inną ręką nie odnotowywano, przyjmując za właściwy tekst pierwotny²². W niektórych wypadkach stosowano przypisy tekstowe, którymi oznaczono m.in. fragmenty nieczytelne. Zastosowano następujące oznaczenia przypisów tekstowych:

- ^{a a} – wyraz, zdanie skreślone,
- ...^b – w oryginale: pozostawione puste miejsce,
- [...] ^c – fragment nieczytelny,
- ^{d d} – podkreślone w oryginale.

Przy zestawieniach tabelarycznych – dla uzyskania większej przejrzystości tabel – przyjęto zasadę, że komórki (pola), dla których w źródłach nie podano żadnej wartości (np. dana uprawa nie występowała), pozostawiono puste. Niektóre dane w tabelach podawane są w wartościach ułamkowych. W przypadku powierzchni gruntów, zbiorów zbóż oraz ilości możliwego do pozyskania drewna stosowano ułamki zwykłe o różnych mianownikach, zależnie od tego, jakie dane podawano w źródłach; w odniesieniu do zbiorów siana – ułamki dziesiętne (do dwóch miejsc po przecinku).

Ze względu na stosowanie różnych jednostek miary, do wydawnictwa dołączono wykaz wraz z przelicznikiem na jednostki współczesne.

Podstawa edycji

Podstawę opracowania materiałów dla miasta Kamionka Strumiłowa stanowiły operat metryki józefińskiej (CPAHU Lwów, fond 19: Metryka józefińska, opis 18, sprawa 107, k. 1–72) oraz opisanie urbarialne (CPAHU Lwów, fond 146: Namiestnictwo Galicyjskie, opis 18, sprawa 1528, k. 1–66).

Operat metryki józefińskiej, sporządzony w okresie od lutego 1787 do lipca 1788, zawiera następujące elementy: prawidła fasjonowania wraz z uwagami komisji cyrkularnej i rotą przysięgi złożonej przez reprezentantów gromady (rota datowana na 11 lutego 1787), konsygnację sumaryczną gruntów dworskich, kościelnych i rustykalnych (niedatowana), konsygnację gruntów pustych i ugorów (niedatowana), Summarium, czyli sumariusz fasji gromadz-

²¹ Urzędnicy spisujący księgę pomiarów bardzo często nie znali warunków lokalnych, co skutkowało brakiem precyzji w zapisie imion i nazwisk. Niejednokrotnie były one podawane w różnych brzmieniach i odmianach (np. imiona raz zapisywano w brzmieniu polskim, innym razem w ruskim). W takich przypadkach jako podstawową formę przyjmowano wersję powtarzającą się najczęściej, oboczności zaś umieszczano w nawiasie zwykłym.

²² Księgi pomiarów były w stałym użyciu przynajmniej do czasu przeprowadzenia kolejnego pomiaru katastralnego, tj. katastru franciszkańskiego. Skreślenia, poprawki i dopiski nanoszone były w różnym czasie, przy czym z reguły nie odnotowywano daty ich powstania.

kiej i dominikalnej, zawierający dane o powierzchni gruntów dominikalnych i rustykalnych oraz uzyskiwanych z nich zbiorach (zatwierdzony 21 sierpnia 1787, drugi egzemplarz 4 września 1787), sumariusz kontrolowanego przychodu z gruntów dominikalnych i rustykalnych za jeden rok (niedatowany), tabelę oszacowania dochodów z lasów dworskich (12 czerwca 1787) oraz sumariusz „pożytku” (zbiorów) z gruntów dominikalnych i rustykalnych z przeliczeniem ich na wartość pieniężną (21 lipca 1788). Nie zachowały się opisanie granic miasta oraz księga pomiarów.

Opisanie urbarialne miasta Kamionka Strumiłowa, datowane na październik–listopad 1789, zawiera: opisanie dochodów inwentarzowych i oszacowanie dochodu z gruntów, według którego obliczono nową należność podatkową (niedatowane), tzw. Erledigung (zatwierdzone przez komisję cyrkułową 29 października, a przez komisję krajową 9 listopada 1789) oraz 13 alegatów (niedatowane).

W przypadku miasteczka Toporowa wykorzystano operat metryki józefińskiej (CPAHU Lwów, fond 19: Metryka józefińska, opis 18 sprawa 229 tom 1, k. 1–154) oraz opisanie urbarialne (CPAHU Lwów, fond 146: Namiestnictwo Galicyjskie, opis 18 sprawa 1652, k. 1–24).

W operacie metryki józefińskiej, sporządzonym w okresie od połowy 1787 do lipca 1788, zachowała się większość dokumentów, w tym: księga pomiarów (zatwierdzona w Brodach 16 lutego 1788), opisanie graniczne (4 sierpnia 1788), prawidła fasonowania (10 lipca 1787), sumariusz fasji gromadzkiej (19 października 1787), sumariusz trzyletniego pożytku z gruntów dominikalnych i rustykalnych (niedatowany), sumariusz generalny z pomiaru wszystkich realności (niedatowany) oraz sumariusz „pożytku” (zbiorów) z gruntów dominikalnych i rustykalnych z przeliczeniem ich na wartość pieniężną (sporządzony 29 listopada 1787, zweryfikowany i poprawiony 25 lipca 1788).

Opisanie urbarialne, sporządzone w okresie od sierpnia do października 1789, zawierają wszystkie elementy, a więc: opisanie gromady (datowane na 27 sierpnia 1789), Erledigung (sporządzone 30 sierpnia 1789 w Złoczowie, zatwierdzone 11 listopada 1789 we Lwowie) oraz wszystkie alegaty (27 października 1789).

Charakteryzując stan zachowania akt, należy zauważyć, że księga pomiarów metryki józefińskiej została sporządzona w sposób mało staranny i zawiera bardzo dużo błędów rachunkowych przy sumowaniu poszczególnych stron. Ponadto na kartach 37v–41 dokonano wykreślenia działek o numerach 758–808, opatrując skreślenie następującą uwagą: „Te grunty, od n[ume]ru top[ograficznego] 758 do n[ume]ru 808 podług rozporządzenia Ces[arsko]-Król[ewskiej] Urbarialnej Oberkomisji są wyjęte i do protokołu wsi Trójcy przyłączone”. Dodatkowo działki te odznaczono jako Łętków i doprecyzo-

wano, że chodzi o osiadłości młynarzy łąkowskich. Ponieważ działki te nie zostały ujęte w sumarycznych danych dla całego miasteczka, w niniejszym opracowaniu zostały pomięte.

Stan zachowania opisań urbarialnych nie budzi zastrzeżeń.

KAMIONKA STRUMIŁOWA

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Status prawny i położenie geograficzne

Kamionka Strumiłowa – miasto uprzywilejowane w cyrkule brodzkim (złoczowskim), leżące nad rzeką Bug, centrum klucza majątkowego (dawnego starostwa) złożonego z 12 miejscowości (w tym dwóch miast). Z Kamionką sąsiadowały następujące miejscowości: Łapajówka, Batiatycze, Tołmacz, Derniów, Tadanie, Maziarnia, Jasienica Mała, Jasienica Wielka i Łany.

Struktura własnościowa

Struktura własnościowa Kamionki Strumiłowej była dość skomplikowana. Miasto było własnością kameralną (dawna królewszczyzna), od roku 1783 pozostającą w zarządzie państwowym (dobra te często były wydzierzawiane). Oprócz tego w Kamionce było kilka mniejszych części niepodlegających władzy zwierzchniej dworu. Wśród nich należy wymienić cztery części kościelne: jedną należącą do parafii rzymskokatolickiej, dwie do parafii greckokatolickich miejskiej i przedmiejskiej oraz jedną do klasztoru ss. bazylianek. Ponadto źródła wymieniają dwie części szlacheckie: Franciszka Piasoczyńskiego (na Przedmieściu Zabuzzańskim) oraz Franciszka Chodorowskiego (część o nazwie Kapitańszczyzna). Istniały także grunty określane jako wolne, które usytuowane były na niwie Za Tadańską Bramą. Ich właścicielami było w sumie 13 osób: ks. Michał Dawidowicz, Daniło Kaliniewicz, Iwan Zathey, Fedko Nazarkiewicz, Nasta Dawidowiczowa, ks. Szymon Dawidowicz, ks. Hrehory Dawidowicz i Joško Adamowicz oraz nieznanymi z imienia ks. Dawidowicz z Żelechowa, Wasyl Cymbalista z Łapajówki, Jan Kosarewicz z Łanów, Michałko Rudyk z Obydowa i Fedko Łabaj z Jasienicy Wielkiej. Władzy zwierzchniej dworu nie podlegały też niewielkie grunty żydowskie (usytuowane były na nich łąźnia i okopisko) oraz wspólne użytki miejskie, tj. dwa pastwiska gromadzkie (Podzameckie i Za Bramą).

Przestrzeń miejska

Kamionka Strumiłowa zajmowała dość duży obszar, gdyż łączna powierzchnia miasta wynosiła aż 6736 mórg 355 sążni, w tym ogrody zajmowały 198 mórg 1154 sążnie, pastwiska – 20 mórg 21 sążni, łąki – 429 mórg 1252 sążnie, krzaki i zarośla – 6 mórg 900 sążni, stawy – 25 mórg 529 sążni, pola orne – 2383 morgi 1328 sążni i lasy – 3670 mórg 1572 sążnie.

Według załączonej do metryki józefińskiej konsygnacji sumarycznej wszystkich realności, grunty dworskie, do których zaliczono kameralną część miasta oraz część należącą do parafii rzymskokatolickiej, miały łącznie 4642 morgi 341 sążni powierzchni, w tym pola orne zajmowały 700 mórg 116 sążni, grunty zakwalifikowane jako łąki – 272 morgi 253 sążnie i lasy – 3670 mórg 1572 sążnie. W rozbiciu na właścicieli zaliczonych do obszaru dworskiego dane te przedstawiały się następująco:

a) część kameralna: łącznie 4513 mórg 596 sążni, w tym pola orne – 594 morgi 1198 sążni, łąki – 201 mórg 692 sążnie, ogrody – 20 mórg 1414 sążni, stawy – 25 mórg 529 sążni, lasy – 3670 mórg 1572 sążnie;

b) część parafii rzymskokatolickiej: łącznie 129 mórg 1345 sążni, w tym pola orne – 105 mórg 527 sążni, łąki – 22 morgi 1242 sążnie, ogrody – 1 morga 1176 sążni.

Nieco inne dane na temat powierzchni gruntów dominikalnych zawarte są w opisaniach urbarialnych. Wynika z nich bowiem, że część kameralna zajmowała łącznie 2046 mórg 11 sążni, w tym pola orne – 627 mórg 1 sążeń, łąki i ogrody – 250 mórg 1007 sążni, pastwiska i lasy – 1168 mórg 603 sążnie. Do gruntów kameralnych (dworskich) zaliczano ziemię użytkowaną bezpośrednio przez dwór (pola orne: 512 mórg 42 sążnie, łąki i ogrody: 221 mórg 1505 sążni oraz pastwiska i lasy: 1168 mórg 603 sążnie), grunty puste (pola orne: 86 mórg 768 sążni oraz łąki i ogrody: 600 sążni), grunty dworskiego gumienego (pola orne: 3 morgi 660 sążni), a także wójtostwo Krzywółęka (pola orne: 25 mórg 129 sążni oraz łąki i ogrody: 28 mórg 501 sążni). Największa rozbieżność dotyczy powierzchni lasów. Wynika to z faktu, że Kamionka Strumiłowa toczyła spór z sąsiednim dominium Busk o prawo do lasu o nazwie Werch Kotlinów (w opisanii urbarialnym tego kompleksu leśnego nie wliczano do ogólnej powierzchni miasta).

Rozbieżności między metryką józefińską a opisaniemi urbarialnymi dotyczą także części pozostającej we władaniu parafii rzymskokatolickiej. Według opisań tzw. część plebańska miała 107 mórg 1391 sążni powierzchni, w tym: 85 mórg 1011 sążni pól ornych oraz 21 mórg 1404 sążnie łąk i ogrodów zajmowanych przez parafię oraz 276 sążni ogrodów (dwie działki, na których umiejscowione były wikaria – 157 sążni i szpital dla ubogich – 119 sążni).

W gruntach rustykalnych takie rozbieżności już nie występują. Według sumariusza gromadzkiego oraz konsygnacji sumarycznej wszystkich realności łącznie zajmowały one 2093 morgi 14 sążni, przy czym podział tych gruntów był następujący:

- 1) cerkiew greckokatolicka miejska – pola orne: 87 mórg 1178 sążni, łąki i ogrody: 6 mórg 1486 sążni (w tym szpital dla ubogich – 87 sążni ogrodu);
- 2) cerkiew greckokatolicka przedmiejska – pola orne: 59 mórg 269 sążni, łąki i ogrody: 19 mórg 1161 sążni;
- 3) klasztor bazylijanek – łąki i ogrody: 823 sążnie;
- 4) grunty wolne Za Tadańską Bramą – pola orne: 29 mórg 102 sążnie, łąki i ogrody: 5 mórg 357 sążni, w tym m.in.:
  - a) ks. Michał Dawidowicz – pola orne: 5 mórg 1140 sążni, łąki i ogrody: 2 morgi 546 sążni,
  - b) ks. Dawidowicz z Żelechowa – pola orne: 1 morga 729 sążni,
  - c) Wasyl Cymbalista z Łapajówki – pola orne: 1 morga 413 sążni,
  - d) Danił Koliniewicz – pola orne: 2 morgi 1 sążeń, łąki i ogrody – 406 sążni,
  - e) Iwan Zathay – pola orne: 1540 sążni, łąki i ogrody: 530 sążni;
  - f) Fedko Nazarkiewicz – pola orne: 4 morgi 1538 sążni,
  - g) Jan Kosarewicz z Łanów – pola orne: 1363 sążnie, łąki i ogrody: 310 sążni,
  - h) Michałko Rudyk z Obydowa – pola orne: 1018 sążni, łąki i ogrody: 69 sążnie,
  - i) Nasta Dawidowiczowa – pola orne: 1 morga 150 sążni,
  - j) ks. Szymon Dawidowicz – pola orne: 2 morgi 1517 sążni, łąki i ogrody: 325 sążni,
  - k) ks. Hrehory Dawidowicz – pola orne: 3 morgi 870 sążni, łąki i ogrody: 1 morga 8 sążni,
  - l) Fedko Łabaj z Jasienicy Wielkiej – pola orne: 1 morga 830 sążni, łąki i ogrody: 121 sążni,
  - ł) Joško Adamowicz – pola orne: 2 morgi 190 sążni;
- 5) grunty żydowskie – łąki i ogrody: 1 morga 778 sążni, w tym łaźnia (184 sążnie) i okopisko (1 morga 594 sążnie);
- 6) Franciszek Piasoczyński – pola orne: 15 mórg 141 sążni, łąki i ogrody: 2 morgi 463 sążnie;
- 7) Franciszek Chodorowski – pola orne: 20 mórg 1115 sążni, łąki i ogrody: 2 morgi 1361 sążni;
- 8) grunty gromadzkie – pastwiska: 21 mórg 20 sążni (pastwisko Podzameckie – 6 mórg 1536 sążni, pastwisko miejskie Za Bramą – 14 mórg 84 sążnie);
- 9) grunty użytkowane przez pozostałych mieszkańców Kamionki Strumiłowej – 1325 mórg 414 sążni pól ornych oraz 127 mórg 1316 sążni łąk i ogrodów.

Miasto Kamionka Strumiłowa składało się ze śródmieścia, z czterech przedmieść: Bełskiego, Lwowskiego, Zabużańskiego i Podzamcza oraz wójtostwa Krzywołęka. W metryce józefińskiej cały obszar miasta podzielono na 16 niw:

- I. Ogrody, numery działek: 1–962
- II. Zagumienki, numery działek: 963–1036
- III. Średnie Pola, numery działek: 1037–1165
- IV. Pod Koblęm, numery działek: 1166–1377
- V. Zagumienki Pole, numery działek: 1378–1448
- VI. Obłonie, numery działek: 1449–1466
- VII. Kamienna Góra, numery działek: 1467–1585
- VIII. Za Głębokim, numery działek: 1586–1608
- IX. Tołmacz, numery działek: 1609–1624
- X. Łysa Góra, numery działek: 1625–1640
- XI. Za Tadańską Bramą, numery działek: 1641–1952
- XII. Zagumienki Przedmieścia Zabużańskiego, numery działek: 1953–2079
- XIII. Skutnia, numery działek: 2080–2124
- XIV. Średnie Pola, numery działek: 2125–2437
- XV. Niwki w Lesie, numery działek: 2438–2515
- XVI. Wertiacze, numery działek: 2516–2566

Zob.: Rekapitulacja sumaryczna miasta Kamionka Strumiłowa

Mimo niezachowania się księgi pomiarów z prawideł fasonowania można wywnioskować, że niektóre niwy podzielone były na mniejsze obszary, czyli uroczyska i podniwki lub pola i łąki, opatrywane oddzielnymi nazwami. Na przykład w niwie VI. Obłonie wyróżniono łąkę o takiej właśnie nazwie; niwę VII. Kamienna Góra podzielono na cztery podniwki: Niwki z sianozęciami, Kopań, Zamiary i Pod Borodejką; w niwie X. Łysa Góra wydzielono łąkę o nazwie Głęboka; w niwie XIII. Skutnia wyodrębniono dwa uroczyska: Piaskowa Góra i Kąt od Bugu; niwę XIV. Średnie Pola podzielono na cztery uroczyska: Dolina, Czetwerkowa Góra, Dolina Sernycka i Niwki pod Rohizną; niwa XV. Niwki w Lesie składała się z kolei z trzech uroczysk: Koło Suchej Grobelki, W Hajku i Na Turku. W innych dokumentach pojawiają się także dodatkowe nazwy miejscowe, np. Kapitańszczyzna – część w posiadaniu Franciszka Chodorowskiego, pole Sulemieńszczyzna, łąka Głęboka.

Według metryki józefińskiej w Kamionce Strumiłowej było sporo gruntów pustych, które zajmowały łącznie 83 morgi 147 sążni, w tym 600 sążni łąk (według opisań urbarialnych: 86 mórg 768 sążni – pola orne, 600 sążni – łąki i ogrody). Podzielone one były na 36 działek, rozłokowanych przeważnie na niwie

XV. Niwki w Lesie. Były to grunty orne powstałe w następstwie wykarczowania lasu dworskiego. Poddani obsiewali je „na iskop”, ale najczęściej leżały odłogiem.

W granicach administracyjnych Kamionki Strumiłowej grunty uprawne posiadali nie tylko sami mieszkańcy miasta, lecz także osoby z sąsiednich wsi. Według opisań urbarialnych wśród posiadaczy gruntowych był 1 mieszkaniec Obydowa oraz 19 Jasienicy Wielkiej. Zachowane materiały nie pozwalają jednak określić powierzchni ich gospodarstw ani rozmieszczenia w obrębie niw.

Urodzajność gleby, a co za tym idzie sposób uprawy, wysokość wysiewów i zbiorów zależały od położenia i jakości ziemi. Kwestie te zostały szczegółowo omówione w prawidłach fasjonowania.

Z danych zawartych w sumariuszu fasji gromadzkiej i dominikalnej wynika, że dominującymi uprawami w Kamionce Strumiłowej były lasy oraz pola orne. Łączna powierzchnia lasów leżących w granicach miasta wynosiła 3670 mórg 1572 sążnie. Według szacunku można było z nich uzyskać 208 3/8 sążnia sześc. drewna twardego oraz 2268 1/8 sążnia sześc. drewna miękkiego¹. W tabeli oszacowania przychodów z lasu wymieniano następujące kompleksy leśne (leżały one na obszarze Kamionki Strumiłowej, ale zaliczone zostały do rewiru Derniów):

- 1) Krzaki u Bugu (działka nr 2567, przylegająca do pasieki, działka nr 1950) o powierzchni 68 mórg 920 sążni, las młody, sosnowy, drzewa w wieku od 1 do 15 lat;
- 2) Borodziejka u Kamiennej Góry (działka nr 2568) o powierzchni 202 mórg 1550 sążni, las młody, mieszany (dąb i sosna), drzewa w wieku od 6 do 15 lat;
- 3) Zapust Polowego (działka nr 2569) o powierzchni 8 mórg 560 sążni, las brzozowy i sosnowy, drzewa w wieku od 16 do 22 lat;
- 4) Martynowa Sośnina (działka nr 2570) o powierzchni 20 mórg 328 sążni, las sosnowy, drzewa w różnym wieku, m.in. 1–15, 30–40 i 80–100 lat; do kompleksu przylegała leśna działka nr 2156 o powierzchni 9 mórg (zapisana pod nr 2571);
- 5) Stebny (działka nr 2572) o powierzchni 1107 mórg 97 sążni, las sosnowy, drzewa w wieku od 30 do 45 lat; do kompleksu przylega działka leśna o powierzchni 61 mórg 506 sążni;
- 6) Werch Kotlinów o powierzchni 2193 mórg 811 sążni, las sosnowy, drzewa w wieku od 30 do 45 lat; o ten las toczył się spór między Kamionką Strumiłową a dominium Busk.

---

¹ W drugim egzemplarzu konsygnacji sumarycznej zweryfikowano pożytek z lasów poprzez odjęcie lasu Werch Kotlinów, o który miasto toczyło spór z dominium Busk. Po weryfikacji powierzchnia lasów Kamionki Strumiłowej określona została na 1477 mórg 761 sążni, a pożytek na 50 6/8 sążnia sześc. drewna twardego i 846 7/8 sążnia sześc. drewna miękkiego.

Pola orne zajmowały łącznie 2383 morgi 1328 sążni (w tym 700 mórg 116 sążni to pola dworskie). Uzyskiwano z nich następujące zbiory: pszenica – 2778 29/64, żyto – 7770 35/64, jęczmień – 6085 1/32 i owies – 4698 7/8 korca. Inne użytki zajmowały znacznie mniejszą powierzchnię: ogrody – 198 mórg 1154 sążnie (pożytek: 2759,30 cetnara siana słodkiego i kwaśnego oraz 679,06 cetnara potrawu), łąki – 429 mórg 1252 sążnie (pożytek: 3764,83 cetnara siana słodkiego i kwaśnego oraz 81,85 cetnara potrawu), stawy – 25 mórg 529 sążni (pożytek: 405,26 cetnara siana kwaśnego i 101,32 cetnara potrawu), krzaki – 6 mórg 900 sążni (pożytek: 13,12 cetnara siana kwaśnego) i pastwiska – 21 mórg 20 sążni (pożytek: 42,02 cetnara siana kwaśnego).

Zob.: Sumariusz fasji gromadzkiej miasta Kamionka Strumiłowa

Z sumariusza fasji pieniężnej, czyli wykazu przychodów pieniężnych z gruntów dworskich i rustykalnych wynika, że roczne przychody pieniężne dworu wynosiły: z pól ornych – 3116 złr 22 kr, z łąk – 439 złr 19 kr, z ogrodów – 107 złr 43 kr, ze stawów – 114 złr 55 kr, z lasów (drewno miękkie i twarde) – 469 złr 7 kr. Roczne przychody pieniężne gromady plasowały się natomiast na następującym poziomie: z pól ornych – 7062 złr 56 kr, z łąk – 444 złr 2 kr, z ogrodów – 714 złr 19 kr, ze stawów – 9 złr 11 kr. Według sumarycznych danych dla całego miasta przychody ze zboża, z siana i drewna (grunty dominikalne i rustykalne łącznie) wynosiły: pszenica – 2253 złr 37 kr, żyto – 4316 złr 57 kr, jęczmień – 3434 złr, owies – 1174 złr 43 kr, siano słodkie – 1485 złr 41 kr, siano kwaśne – 235 złr 31 kr, potraw – 114 złr 57 kr, drewno twarde – 45 złr 41 kr, drewno miękkie – 423 złr 26 kr. Łącznie dawało to kwotę 12 484 złr 37 kr.

Niestety, nie można precyzyjnie ustalić liczby domów i charakteru zabudowy miasta, gdyż księga pomiarów nie zachowała się, a w opisaniach urbarialnych nie ma ciągłej numeracji (wydaje się, że stosowano oddzielną numerację w mieście oraz na przedmieściach). Wedle ostrożnych szacunków liczba domów wynosiła około 450, przy czym połowa z nich znajdowała się w obrębie miasta (śródmieścia), pozostałe zaś w równych częściach na przedmieściach Belskim, Lwowskim i Zabużańskim. Opisanie urbarialne wymieniają także kilka budowli o charakterze publicznym, np. łaźnia (koszernia żydowska).

Równie trudno jest określić, ile i jakie obiekty gospodarcze występowały w Kamionce Strumiłowej. Z opisań urbarialnych wynika jednak, że w mieście były 32 kramnice – wszystkie w posiadaniu Żydów, z wyjątkiem jednej w posiadaniu Szymona Barcikowskiego. Ponadto działało czterech rzeźników, kilku piekarzy (ich liczby nie określono) oraz dwóch przewoźników trudniących

się obsługą promu na Bugu. Niektórzy mieszczenie utrzymywali też pasieki (rozlokowane w okolicznych lasach).

Z obiektów zaliczanych do infrastruktury technicznej zachowane źródła wymieniają jedynie dwie groble (jedna nazywana łanowską, druga – suchą grobelką) oraz gościniec z Kamionki do Brodów.

Do obiektów fizjograficznych zaliczyć należy wymieniane kilkakrotnie w źródłach rzeki Bug i Kamionkę, potoki Rudka i Głęboka, staw na obszarze wójtostwa Krzywołęka (właściwie rozlewisko na rzece Kamionka), tereny błotniste, w tym Małaszyne Łozy, Błoto Sernyckie oraz wielkie błoto, zwane Drugie Capowate.

Przestrzeń publiczno-polityczna

Na podstawie zachowanych źródeł w Kamionce Strumiłowej możemy wyróżnić trzy ośrodki władzy:

- 1) władza dworska – reprezentowana przez zarząd dóbr kameralnych oraz proboszcza rzymskokatolickiego, posiadających poddanych;
- 2) kościelna – reprezentowana przez parafię rzymskokatolicką oraz dwie parafie greckokatolickie (miejska i przedmiejska);
- 3) miejska – reprezentowana przez wójta i burmistrzów.

Przestrzeń społeczna

Ze względu na niezachowanie się księgi pomiarów nie ma możliwości określenia struktury społecznej mieszkańców Kamionki Strumiłowej w świetle metryki józefińskiej. Z opisań urbarialnych wynika natomiast, że w mieście mieszkało lub posiadało grunty 486 osób. Zdecydowana większość spośród nich – aż 454 – to poddani kameralni, 19 – poddani proboszcza rzymskokatolickiego, a 13 – niepodlegający zwierzchności dworskiej. Wśród tych ostatnich należy wymienić właścicieli części szlacheckich Franciszka Chodorowski i Franciszka Piasoczyńskiego oraz 11 posiadaczy wolnych gospodarstw leżących Za Tadańską Bramą. W tym miejscu warto jeszcze nadmienić, że w Kamionce Strumiłowej mieszkały także dwie osoby pochodzenia szlacheckiego, które tytułowane były pan lub imć pan. Byli to Szymon Barcikowski i Józef Płoszczyński (status tego ostatniego nie jest bliżej znany).

Biorąc pod uwagę ogół posiadaczy gruntowych, 235 z nich użytkowało większe gospodarstwa i z tego tytułu zobowiązani byli do odrabiania pańszczyzny i uiszczania różnych danin na rzecz dworu. Mieszkali głównie na przedmieściach. 254 osoby posiadały natomiast domy z niewielkimi ogro-

dami lub same domy z kramnicami. Ci mieszkańcy miasta z reguły zobowiązani byli do opłacania czynszu pieniężnego².

Zob.: Wykazy posiadaczy nieruchomości w Kamionce Strumiłowej ujętych w opisaniach urbarialnych

Opisanie urbarialne Kamionki Strumiłowej wyraźnie rozróżnia mieszkańców na dwie grupy: poddanych kameralnych i poddanych plebańskich. Poddani kameralni dzielili się z kolei na osiedlonych na dworskiej jurydyce Podzamcze (przedmieście) oraz w wójtostwie Krzywołęka, mieszczan i Żydów. Osiedleni na dworskiej jurydyce Podzamcze traktowani byli jak chłopcy i zobowiązani do odrabiania pańszczyzny lub płacenia czynszu (zależnie od powierzchni użytkowanej ziemi). Podobne obowiązki mieli mieszkańcy Jasienicy Wielkiej i Obydowa, którzy użytkowali grunty leżące w granicach Kamionki Strumiłowej. Mieszczanie, czyli chrześcijańscy mieszkańcy miasta, zarówno posiadający grunty orne, określane jako ćwiercie, jak i tylko domy z ogrodami, zobowiązani byli opłacać czynsz, oddawać osep oraz wysyłać na pańskie pola żeńców i kosiarzy (lub wносить z tego tytułu opłatę). Ludność żydowska generalnie zobowiązana była do opłacania czynszu od domów oraz czynszu od posiadania kramów. Na podobnej zasadzie czynsze płacili także rzeźnicy i piekarze.

Niezależnie od indywidualnej klasyfikacji poddani kameralni zobowiązani byli do oddawania dziesięciny pszczelnej (jeśli posiadali pasieki), odrabiania 12 dni szarwarku oraz utrzymywania dwóch przewoźników obsługujących prom na Bugu. Mieli natomiast prawo do serwitutów leśnych (drewno na opał), ale po opodatkowaniu lasów dwór wymagał od nich partycypowania w tej daninie. Mieszczanie korzystali także z prawa wolnego połowu ryb w Bugu.

Poddani parafii rzymskokatolickiej – podobnie jak mieszkańcy osiedleni na Podzamczu i w Krzywołęce – zobowiązani byli do odrabiania pańszczyzny.

Skoro jesteśmy przy kościele parafialnym, warto zauważyć, że parafia korzystała z wielu przywilejów. Przede wszystkim pleban i jego poddani mieli prawo do serwitutów leśnych (na takich samych zasadach jak mieszczanie) oraz tzw. wolne mlewo, prawo poboru dziesięciny z niektórych posiadłości dworskich (zamieniona na świadczenie pieniężne) oraz mesznego od mieszczan kamioneckich. Obowiązkiem miasta było też odbywanie straży nocnej w kościele lub opłacenie stróżów. Żydzi, którzy kupili od katolików grunty, mieli obowiązek opłacania akcydensów i mesznego.

Mieszczanie wyznania greckokatolickiego nie mieli większych obowiązków wobec dwóch cerkwi, poza opłatą akcydensów. Środki na utrzymanie cerkwi i zapewnienie światła pochodziły z dochodów z gruntów cerkiewnych, którymi zarządzały bractwa.

---

² Suma obu grup ludności przewyższa ogół posiadaczy gruntowych, gdyż niektóre osoby równocześnie były w kilku alegatach.

Na podstawie opisań urbarialnych w Kamionce Strumiłowej można wyróżnić dwie grupy wyznaniowe: chrześcijan i żydów. Z zachowanej dokumentacji wynika, że w mieście mieszkało 106 rodzin żydowskich oraz 380 rodzin chrześcijańskich.

O wiele trudniej odnieść się do struktury narodowościowo-wyznaniowej ludności chrześcijańskiej. Analiza brzmienia imion i nazwisk oraz liczby i rozmieszczenia kościołów i cerkwi sugeruje, że udział ludności o etnosie polskim i rusińskim mógł być podobny (z lekką przewagą ludności o etnosie ruskim).

Do elity społecznej Kamionki Strumiłowej należy zaliczyć właścicieli mniejszych części miasta, tj. wspomnianych już Franciszka Chodorowskiego i Franciszka Piasoczyńskiego, a także Józefa Płoszczyńskiego i Szymona Barcikowskiego. Ten ostatni posiadał w mieście kilka domów i równocześnie był urzędnikiem dworskim, czyli plenipotentem skarbu państwa, do którego należało miasto. Do elity wchodzili także wymienieni w opisaniach urbarialnych z imienia i nazwiska duchowni: Michał Dawidowicz, Szymon Dawidowicz i Hrehory Dawidowicz.

Władze miejskie oraz mieszczan reprezentowali wójtowie: Antoni Poznanski (1787) i Jan Gałecki (1789), burmistrzowie (zapewne ławnicy): Fedor Bojkowski, Sobko Jasienicki, Józef Faliński i Iwan Gryńczuk (1787), przysiężny Jan Dudek (1787) oraz deputowani: Mikołaj Sienkiewicz, Grzegorz Kaliniewicz, Jerzy Boguszewicz, Jan Kucyk, Grzegorz Sidorowicz, Józef Białowus, Gabriel Gubrynowicz, Harasym Cioma, Antoni Wusowicz, Kazimierz Pikula, Grzegorz Fedorowicz, Paweł Adamowicz i Fedko Kowalczuk. Osoby te w imieniu mieszkańców miasta sygnowały dokumenty wchodzące w skład metryki józefińskiej oraz opisań urbarialnych.

WYBRANE TEKSTY ŹRÓDŁOWE

Opisanie granic miasta Kamionka Strumiłowa

Nie zachowało się.

Prawidła faszjonowania (regest)

Państwo Kamionka Strumiłowa. Miasto Kamionka [Strumiłowa] z przedmieściami Bełskim, Lwowskim, Zabuzzańskim, Podzamczem, Krzywolęką, wójtostwem.

Obszar miasta został podzielony 16 niw, to jest:

1. Niwa Ogrody leżąca koło chałup i Placu Miejscowego
2. Niwa Pole Zagumienki, zaczynająca się od Przedmieście Bełskiego i ciągnąca się do niwy Średnie Pola (po prawej ręce zostawała granica z wsią Łapajówka, po lewej łąn dworski, zwany Zagumienek)
3. Niwa Średnie Pola, zaczynająca się od niwy Zagumienki i ciągnąca się do potoku Rudka (po prawej stronie granica i pola wsi Łapajówka, po lewej – łąn dworski Zagumienek)
4. Niwa Pod Koblęm, zaczynająca się od potoku Rudka i ciągnąca się od lasu Kobło i łąki dworskiej Obłonie zwanej (po prawej stronie pola wsi Łapajówka i Obydów, po lewej Kamienna Góra)
5. Niwa Zagumienki Pole, zaczynająca się od chałup Podzamcza i Przedmieścia Lwowskiego, ciągnąca się do niwy Kamienna Góra (po prawej stronie niwy Zagumienki i Średnie Pola Przedmieścia Bełskiego, po lewej niwa Za Głębokim)
6. Niwa Obłonie, zaczynająca się od pól Przedmieście Bełskiego oraz niwy Pod Koblęm i ciągnąca się do granicy z wsią Batiatycze (po prawej stronie las Kobło, po lewej niwa Kamienna Góra)
7. Niwa Kamienna Góra, zaczynająca się od Zagumienków i ciągnąca granicy z wsią Batiatycze (po prawej stronie niwa Obłonie, po lewej niwa Łysa Góra i las); w jej skład wchodziły cztery uroczyska: Niwki z sianozęciem, Kopań, Zamiary, Pod Borodejką
8. Niwa Za Głębokim, zaczynająca się od pola Sulemieńszczyzna oraz potoku

Głębocka i ciągnąca się do gruntów wsi Darniów (po prawej stronie rzeczka Głębocka i łąki, po lewej stronie rzeczka Kamionka)

9. Niwa Tołmacz, zaczynająca się od niwy Za Głębokim i ciągnąca się do granicy z Batiatyczami (po prawej stronie łąka i rzeczka Głębocka, po lewej pola wsi Darniów)

10. Niwa Łysa Góra, zaczynająca się od potoku Głębokiego i ciągnąca się do lasu Dębina (po lewej stronie niwa Tołmacz, po prawej niwa Kamienna Góra)

11. Niwa Za Tadańską Bramą, zaczynająca się od chałup Przedmieścia Lwowskiego i ciągnąca się do granicy i lasu tadańskiego (po prawej stronie rzeczka Kamionka, po lewej rzeka Bug)

12. Niwa Zagumienki Przedmieścia Zabuziańskiego, zaczynała się od chałup i ogrodów, a ciągnęła do niw Skutnia i Średnie Pola (po prawej stronie rzeka Bug, po lewej niwa Wertiacze)

13. Niwa Skutnia, składająca się z dwóch uroczysk: Piaskowa Góra i Kąt od Bugu; zaczynała się od niwy Zagumienki Przedmieścia Zabuziańskiego i ciągnęła do Bugu (po prawej stronie rzeka Bug, po lewej niwa Średnie Pola i gościniec z Kamionki do Brodów)

14. Niwa Średnie Pola, składająca się z czterech uroczysk: Dolina, Czetwerkowa Hora, Dolina Sernycka i Niwki pod Rohizną; zaczynała się od niwy Zagumienki Przedmieścia Zabuziańskiego i ciągnęła do niwy Niwki w Lesie, koło Suchej Grobelki i lasu jasionickiego (po prawej stronie niwa Skutnia i gościniec z Brodów do Kamionki, po lewej niwa Wertiacze)

15. Niwa Niwki w Lesie, składająca się z trzech uroczysk: Koło Suchej Grobelki, W Hajku i Na Turku, zaczynała się od niwy Średnie Pola i ciągnęła do granicy z wsią Sokola (po prawej stronie rzeka Bug, po lewej las Jasionicy Wielkiej)

16. Niwa Wertiacze, ciągnęła się od Bugu do zapustu zwanego Wertiacze (po prawej stronie niwy Zagumienki i Średnie Pola, po lewej pola Jasionicy Wielkiej zwane Wertiacze oraz niwa wsi Łany, zwana Prowala).

I. Ogrody, numery działek: 1–962

Są to ogrody w mieście i na przedmieściach: Podzamcze, Lwowskie, Zabuziańskie. Wyróżniano trzy gatunki ogrodów: dobry, średni i podły. Ogrody dobrego gatunku znajdowały się na równinie, miały czarną, niekiedy glinową głębę. Najczęściej użytkowane były jako łąki (koszono tam siano słodkie), ale na niektórych działkach wysiewano też jęczmień i jare żyto. Ogrody gatunku średniego znajdowały się na wzgórkach i wymagały starannej uprawy (w latach z małą ilością opadów wysychały). Uprawiano na nich jarzyny ogrodowe oraz w niewielkiej części proso i konopie. Ogrody podłego gatunku określono

jako łąki błotne, zalewane przez wody rzek Kamionka i Bug, porośłe głównie szuwarami. Niektóre działki użytkowane były jako pastwiska dla gęsi i świń. Ogrody podłego gatunku na Przedmieściu Zabużańskim miały ziemię piaszczystą i glinkowatą, w latach mokrych były zalewane przez wody Bugu, a latach suchych – słońce wypalało wszelką roślinność.

II. Zagumienki, numery działek: 963–1036

Na tej niwie występowała ziemia czarna zmieszana z glinką. Znajdujących się tam pól nigdy nie przekształcano w ugór, lecz corocznie wysiewano różne gatunki zbóż, głównie jęczmień i żyto. Średnie roczne wysiewy żyta i jęczmienia na morgę wynosiło po 40 garncy, a zbiory – żyta 140 garncy i jęczmienia 160 garncy. W obrębie niwy Zagumienki były też łąki, leżące w dolinie, do której spływała woda z położonych wyżej pól.

III. Średnie Pola, numery działek: 1037–1165

Pola na tej niwie leżały w nizinie, występowała tam ziemia czarna, glinkowata. W roku suchym grunt był trudny do uprawy (stawał się „opoczysty”), w roku mokrym – długo trzymał wilgoć i był bagnisty. W związku z tym zboża ozime z reguły wymakały, jare zaś wysiewane były późno, przez co plony były niskie. Jeśli chodzi o uprawy ozime, wysiewano najczęściej żyto (40 garncy na morgę); w przypadku upraw jarych – po połowie hreczkę (40 garncy) i owies (48 garncy). Zbiory, niezależnie od uprawy, szacowane są na 3 ziarna z jednego wysianego. Stosowano następujący system uprawy ziemi: pierwszy rok ozimina, drugi – jare, trzeci – ugór. Na niwie Średnie Pola znajdowały się też łąki, leżące nad potokiem Rudka. Łąk tych, które w części porośnięte były krzakami (można je było wykarczować), nie koszono; wykorzystywano je jako pastwisko dla bydła roboczego.

IV. Pod Koblęm, numery działek: 1166–1377

Na tej niwie występowała ziemia czarna, glinkowata. W przypadku upraw ozimych najczęściej obsiewano je pszenicą (40 garncy na morgę, zbiory – 3 ziarna z jednego wysianego), w uprawach jarych – owsem (48 garncy, zbiory – 3,5 ziarna z jednego wysianego). Pola uprawiane były w takim samym systemie, jak na niwie Średnie Pola. W sąsiedztwie pól ornych znajdowały się też łąki, z których zbierano siano drobne, słodkie. Po pierwszym pokosie na łąkach tych wypasano bydło.

V. Zagumienki Pole, numery działek: 1378–1448

Pola na tej niwie położone były na równinie, gdzie występowała ziemia czarna przemieszana z piaskiem, średnio urodzajna. Najczęściej obsiewane były

zbożami jarymi: żytem (traktowanym jako ozime), hreczką i jęczmieniem. Na niewielkim obszarze uprawiano też konopie. Ugorowania pól nie stosowano. Wysiewy wszystkich zbóż wynosiły 40 garncy na morgę. Według poddanych zbiory żyta i jęczmienia wynosiły 3 ziarna z jednego wysianego. Jednakże komisja cyrkularna uznała, że – zważywszy na jakość gruntów – szacunek ten jest zaniżony, dlatego do ustalenia przychodu gruntowego przyjęto wartości wyższe: żyto – 4 ziarna i jęczmień – 4,5 ziarna. Na niwie Zagumienki znajdowały się również łąki, które często zalewane były wodami „z krynic”. Zbierano z nich siano słodkie, a po pierwszym pokosie wypasano bydło.

VI. Obłonie, numery działek: 1449–1466

Na tej niwie występuje ziemia czarna przemieszana z piaskiem i gliną. W latach mokrych grunt jest „gniły” i nieurodzajny, zboża ozime wymakają, jare zaś – ze względu na późny czas wysiewu – dają słabe plony. Główne uprawy to żyto i owies. Wysiewy żyta wynoszą 40 garncy na morgę, owsa – 48 garncy; zbiory zarówno żyta, jak i owsa – 3 ziarna z jednego wysianego. System uprawy ziemi był następujący: pierwszy rok – ozimina (żyto), drugi rok – zboże jare (owies), trzeci rok – ugór. Oprócz pól ornych na omawianej niwie znajdowała się też dworska łąka o nazwie Obłonie, leżąca w części na wzniesieniu, w części w dolince poprzecinanej potokami. W części pierwszej zbierano siano słodkie, w części drugiej – szuwarowate i zakwaszone.

VII. Kamienna Góra, numery działek: 1467–1585

W tej części, oprócz niwy głównej Kamienna Góra (działki nr 1467–1469, 1494–1561), wydzielano cztery podniwki (uroczyska): Niwki z sianozęciami (1470–1493), Kopań (działki nr 1577–1585), Zamiary (działki nr 1562–1573) i Pod Borodejką (działki nr 1574–1576). Jeśli chodzi o rodzaje gruntów, były one mocno zróżnicowane. Na polach ornych przeważała ziemia czarna, glinowata, na której stosowano klasyczną trójpolówkę: jeden rok – ozimina, drugi rok – zboże jare, trzeci rok – ugór. Na jedną morgę wysiewano po 40 garncy pszenicy, żyta i jęczmienia oraz 48 garncy owsa. Co do zbiorów powstała kontrowersja, gdyż mieszczanie szacowali je na 3 1/2 ziarna z części pól leżących bliżej zabudowań i 3 ziarna z pól bardziej oddalonych. Komisja przyjęła jednak wyższe wartości (biorąc pod uwagę fakt, że mieszczanie traktowali te pola jako najlepsze w całym mieście): żyto i owies – 3 1/2, pszenica – 3 i jęczmień 4 ziarna. Na polach leżących na uroczysku Niwki stosowano system trójpolowy (ozimina, jare, ugór), na jedną morgę wysiewano 40 garncy żyta i 48 garncy owsa, zbiory zaś szacowano na 3 1/3 ziarna żyta i 4 ziarna owsa. Na uroczysku Niwki były też łąki, leżące w obniżeniu, z których zbierano siano słodkie. Na uroczyskach Kopań i Pod Borodejką ziemia

była glinkowata przemieszana z piaskiem. W jednym roku uprawiano tam żyto (ozimina), w drugim hreczkę (jare), w trzecim pola ugorowały. Wysiewy szacowano na 40 garncy żyta i hreczki na jedną morgę, zbiory – 3 ziarna. Na uroczysku Zamiary przeważała ziemia czarna, skorupiasta, uprawiana w systemie trójpolowym. Jako oziminę wysiewano pszenicę, jako jare – owies. Na jedną morgę wysiewano 40 garncy parzenicy i 48 garncy owsa; zbiory szacowano na 3 ziarna pszenicy i 3 1/2 ziarna owsa.

VIII. Za Głębokim, numery działek: 1586–1608

Na polach ornych występowała ziemia czarna przemieszana z glinką i piaskiem, moczarowata, wymagająca nawożenia dla poprawy urodzajności. Jako oziminę wysiewano tu najczęściej żyto, jako uprawę jarą – hreczkę; w trzecim roku pole ugorowało. Na jedną morgę wysiewano po 40 garncy żyta i hreczki, zbiory obu zbóż szacowano zaś na 3 ziarna. Na niwie Za Głębokim były też łąki, leżące na nizinie, na których rosła trawa „mała i drobna”. Siana zbierano jeden pokos, później wypasano bydło.

IX. Tołmacz, numery działek: 1609–1624

Na tej niwie występowała ziemia czarna, „skorupiasta, w położeniu słoczystym”. Na jesieni obsiewana była najczęściej pszenicą, na wiosnę – owsem; w trzecim roku stosowano ugorowanie. Na jedną morgę wysiewano 40 garncy pszenicy i 48 garncy owsa, zbiory pszenicy szacowano na 3 ziarna, owsa na 3 1/2 ziarna.

X. Łysa Góra, numery działek: 1625–1640

Na polach ornych występowały trzy rodzaje gleby: w środkowej części niwy – ziemia glinkowata, w sąsiedztwie łąki zwanej Głęboka – czarna sapowata, w sąsiedztwie lasu Dębina – skorupiasta. Jako oziminę wysiewano żyto, jako zboże jare – hreczkę; w trzecim roku ziemia ugorowała. Na jedną morgę wysiewano po 40 garncy żyta i hreczki, zbiory szacowano na 3 ziarna w przypadku obu zbóż. Łąka o nazwie Głęboka leżała w dolinie i często była zalewana wodami miejscowych potoków. Zbierano z niej siano kwaśne, szuwarowate. Jedynie na części łąki, leżącej nieco wyżej, rosło siano słodkie.

XI. Za Tadańską Bramą, numery działek: 1641–1952

Grunty leżące w obrębie tej niwy były różnej jakości. Na części pól ornych, leżących w terenie położonym wyżej, ziemia była glinkowata, średnio urodzajna, jesienią obsiewana żytem, wiosną – hreczką (trzeci rok – ugór). Na jedną morgę wysiewano 40 garncy żyta i hreczki, zbioru obu zbóż szacowano na 3 1/2 ziarna. Na polach leżących w dolinie, które tak jesienią, jak i zimą

często były zalewane, jako uprawę ozima stosowano żyto, jako jarą zaś – owies. Na jedną morgę wysiewano 40 garncy żyta i 48 garncy owsa. Wysokość zbiorów obu zbóż mieszczanie oszacowali na 2 1/2 ziarna, lecz do rozliczenia przyjęto 3 ziarna z jednego wysianego. Na obszarze tej niwy były też łąki (leżące nad rzekami Bug i Kamionka, często zalewane), z których zbierano siano słodkie, oraz pastwisko (zalewane przez wodę spływającą z pól), z którego uzyskiwano siano kwaśne. Oprócz tego na niwie Za Tadańską Bramą była pasieka, od ośmiu lat porośnięta drzewami (i przez to traktowana jako zapust), którą zakwalifikowano jako pastwisko. Było też błoto, nazywane błoto wielkie Drugie, Capowe, które uznano za nieużyteczne ze względu na fakt, że nigdy nie wysychało. Inny obiekt fizjograficzny to należący do wójtostwa Krzywołęka staw (właściwie rozlewisko) na rzece Kamionce. Ciągnął się on od grobli klinem między niwami Za Tadańską Bramą i Za Głębokim w stronę wsi Derniów i dochodził do tzw. górnej grobelki. W praktyce jednak staw ten nie spełniał swojej funkcji, gdyż groble były zniszczone, brzegi błotniste, a środkiem płynęła rzeka. Z tego względu pożytek z niego oszacowano jak z łąk (siano kwaśne).

XII. Zagumienki Przedmieścia Zabuziańskiego, numery działek: 1953–2079
Grunty leżące w obrębie tej niwy dzielono na trzy rodzaje: dobre, średnie i podłe. Na gruntach średnich, bezpośrednio przylegających do chałup, ziemia była glinkowata i piaszczysta. Rok rocznie (bez ugorowania) uprawiano tam najczęściej proso i konopie, ale grunty te uznano za najodpowiedniejsze do uprawy żyta jarego i hreczki. Wysiewy tych zbóż oszacowano na 40 garncy na jedną morgę. Co do wysokości zbiorów istniała kontrowersja, gdyż starszyzna miejska chciała zróżnicować plony zależnie od wydajności gruntu. Ostatecznie przyjęto, że uśrednione zbiory w przypadku upraw ozimych i jarych wynosiły 3 ziarna z jednego wysianego, ale równocześnie odesłano rzecz do rozpatrzenia przez komisję cyrkularną. Na gruntach uznanych za dobre przeważała ziemia glinkowata przemieszana z piaskiem. Obsiewano ją corocznie żytem jarym, jęczmieniem i hreczką. Na jedną morgę wysiewano po 40 garncy każdego rodzaju zboża, a zbiory szacowano na 4 ziarna z jednego wysianego. Grunty podłe, glinkowate usytuowane były w dolinie i długo trzymały wilgoć, dlatego obsiewano je później niż na innych niwach. Uprawiano tam żyto jare, jęczmień i hreczkę. Wysiewy wszystkich rodzajów zbóż szacowano na 40 garnców na jedną morgę, a zbiory na 2 1/2 ziarna z jednego wysianego. Na niwie Zagumienki były też łąki, leżące „w nizinie” i przez to często zalewane przez wody spływające z pól. Zbierano z nich głównie siano słodkie.

XIII. Skutnia, numery działek: 2080–2124

Niwa ta składała się z dwóch uroczysk o nazwach: Piaskowa Góra (działki nr 2080–2097) i Kąt od Bugu (działki nr 2098–2124). Na uroczysku Piaskowa Góra występuje ziemia piaszczysta, która nie jest nawożona. Przez trzy lata pola są ugorowane, a w czwartym roku obsiewane żytem. Na jedną morgę wysiewa się 36 garncy, zbiory zaś szacowane są na 2 ziarna z jednego wysianego. Na uroczysku Kąt od Bugu występują dwa rodzaje ziemi: w części sąsiadującej z Bugiem – piaszczysta zmieszana z glinką, w drugiej części – glinkowata. Uprawa prowadzona była w cyklu dwuletnim: w pierwszym roku – ozime żyto, w drugim – ugór. Na jedną morgę wysiewano 36 garncy żyta, zbiory oszacowano na 3 ziarna. Na niwie Skutnia była też łąka leżąca nad Bugiem; zbierano z niej siano słodkie.

XIV. Średnie Pola, numery działek: 2125–2437

Niwa Średnie Pola składała się czterech uroczysk: Dolina (działki nr 2125–2265), Czetwerkowa Góra (działki nr 2266–2323), Dolina Sernycka (działki nr 2324–2388) i Niwki pod Rohizną (działki nr 2389–2437), które uprawiane były cyklu dwuletnim: w jednym roku wysiewano zboże, w drugim był ugór. Na uroczysku Dolina, gdzie ziemia była glinkowata i sapowata, jesienią na jednej części wysiewano żyto, a na drugiej owies. Na jedną morgę wysiewano 36 garncy żyta i 48 garncy owsa; zbiory szacowano na 3 ziarna. Na uroczysku Czetwerkowa Góra, które położone było wyżej niż Dolina, ziemia również była glinkowata i uprawiano na niej żyto. Na jedną morgę wysiewano 36 garncy żyta, zbierano 3 ziarna z jednego wysianego. Między polami rosły kępy krzaków, które powinny być wykarczowane. Na uroczysku Dolina Sernycka ziemia była glinkowata i miejscami czarna, sapowata. Uprawiano tam owies, w systemie dwa lata wysiewy, dwa lata ugór. Na jedną morgę wysiewano 48 garncy owsa, zbiory szacowano na 3 ziarna. Na uroczysku Niwki pod Rohizną, usytuowanej w dolinie, dominowała ziemia glinkowata przemieszana z czarną. Na polach leżących wyżej uprawiano żyto, na polach usytuowanych w dolinie – owies. Na jedną morgę wysiewano 36 garncy żyta i 48 garncy owsa, zbiory obu zbóż szacowano na 3 ziarna. Na niwie Średnie Pola były też łąki, z których zbierano siano słodkie. Ponadto występowały tereny błotniste, zwane Małaszyne Łozy i Błoto Sernyckie, które nie mogły być spożytkowane ani jako pastwiska, ani jako łąki. Oprócz tego wyodrębniono działkę piasku, nieporośniętą żadną roślinnością (wiatr zwiewał piasek), uznaną za całkowicie nieużyteczną.

XV. Niwki w Lesie, numery działek: 2438–2515

Niwa Niwki w Lesie składała się z trzech uroczysk: Koło Suchej Grobelki

(działki nr 2438–2463), W Hajku i Na Turku (działki nr 2464–2515, łącznie dla obu uroczysk). Na niwce Koło Suchej Grobelki występowała głównie ziemia glinkowata, którą uprawiano w systemie dwuletnim: w jednym roku siano żyto ozime, w drugim roku ugór. Na jedną morgę wysiewano 36 garncy żyta, zbiory zaś wynosiły 3 ziarna z jednego wysianego. Na uroczyskach W Hajku i Na Turku pola były piaszczyste i z reguły przez trzy lata ugorowały. Znajdowały się tam grunty dworskie, najczęściej wypuszczane poddanym w roczną dzierżawę w zamian za czynsz. Jeśli były uprawiane, wysiewano tam żyto w ilości 36 garncy na jedną morgę, zbiory szacowano na 2 ziarna. Na tej niwie były też łąki, rozłożone nad Bugiem. Na części leżącej nieco wyżej zbierano siano słodkie, w części przy samej rzece – kwaśne.

XVI. Wertiacze, numery działek: 2516–2566

Na tej niwie ziemia była glinkowata, sapowata, przez miejscowych nazywana zimną, długo utrzymująca wilgoć. Z tego względu uprawy ozime wymagały, a jare – wysiewane późno. Pola uprawiano w cyklu dwuletnim: w jednym roku na 2/3 powierzchni wysiewano ozime żyto, a w 1/3 – owies; w drugim roku pola ugorowały. Na jedną morgę wysiewano 36 garncy żyta i 48 garncy owsa, zbiory obu zbóż szacowano na 2 1/2 ziarna. Na niwie Wertiacze były też łąki, z których zbierano siano słodkie. Ponadto przy granicy z wsiami Łany i Jasienica było błoto, którego nie można było wykorzystać ani jako łąki, ani jako pastwiska.

Na obszarze Kamionki Strumiłowej były też lasy o zróżnicowanym drzewostanie. Przeważały jednak sosna, brzoza, osika i olszyna; na niewielkim obszarze dąb. Pozyskiwano głównie drewno miękkie.

Opisanie gromady miasta Kamionka Strumiłowa

Cyrkuł brodzki. Państwo Kamionka Strumiłowa. Gromada kameralna kamionecka. Opisanie urbarialnych lub z mocy lustracji 1765 roku i inwentarza aż do dzisiejszego dnia trwających a na najwyższych uniwersałach przepisach gruntujących się dochodów zwierzchności z wyrażeniem, jak terazniejsza powinność nową, podług uniwersału pod dniem 10 lutego 1789 roku na przyszłe czasy wymierzoną powinnością, kombinuje się.

1. Gruntowy inwentarz zasada się na lustracji 1765 roku i poddani w tej gromadzie różne odbywają powinności, jako to poddanych 15 na Podzamczu, czyli jurydyce dworskiej, na gruntach dominikalnych osiadłych, robią do roku pańszczyzny dni 29, którzy mają sprzężaj, pociężną, którzy zaś nie, pieszą, po cztery motki przędą i czynsz podług osiadłości gruntu opłacają.
2. Poddanych 8 na jurydyce Krzywołęki osiadłych, jeden na jurydyce Po-

dzamacza, ci żadnej powinności nie robią, tylko sam czynsz zwierzchności dominikalnej opłacają.

3. Jako też dwóch poddanych na teże jurydyce Krzywołęki osiadłych po dniu jednym na tydzień pieszą pańszczyznę odrabiają, a żadnej innej daniny nie dają.

4. Mieszczanie miasta Kamionki posiadający grunty, czyli ćwiercie, płacą na rok z ćwierci osiadłej, na której chałupa stoi, czynszyku gr[oszy] 8, owsa osepą korcy trzy, żeńców dwóch na obszary pańskie wysyłają, i kosiarza jednego; w nieodbyciu [tu: jeśli nie wysyłają] opłacają zaś za żeńca po gr[oszy] 12 $\frac{2}{3}$, za kosiarza po pr[oszy] 25 $\frac{1}{3}$; podług lustracji żeńce in natura odrabiają, za kosiarza płacą po gr[oszy] 25 $\frac{1}{3}$. Z ćwierci nieosiadłej opłacają czynszyku gr[oszy] dwa, owsa półtora korca dają i żeńca jednego [wysyłają].

5. Ciż mieszczanie, którzy żadnych gruntów nie posiadają, tylko małe ogródki, podług najwyższego rozporządzenia nie mogą być rozumiani [inaczej] tylko za chałupników; których takowych posiadaczy znajduje się 95, ci z ogrodu osiadłego, na którym chałupa stoi, opłacają czynszyku gr[oszy] 6, owsa osepą dają garnicy 8, żeńców 2 na obszary pańskie wysyłają i kosiarza jednego; w nieodbyciu opłacają według wyżej opisanej ceny; którzy zaś przy tym posiadają ogrody puste, nieosiadłe, z tych opłacają po gr[oszy] pol[skich] 2.

6. Żydzi, którzy posiadają małe ogródki przy swoich domach i również rozumiani być powinni za chałupników; którzy z domostw swoich zwierzchności dominikalnej czynsz opłacają.

7. Żydzi, którzy przy swoich domach żadnych nie mają ogrodów, ci zwierzchności dominikalnej opłacają czynsz, podług konsygnacji nr 13, z domostw.

8. Jako też [Żydzi], którzy posiadają kramiki, podług lustracji powinni z tych [kramików] na rok zwierzchności dominikalnej opłacać złotych 200, lecz gdy te były wygorzały [tu: spłonęły], od przeszłych starostów darowano tym złotych 100, którzy dotąd nie po zł[otych] 200, lecz po złotych 100 na rok czynszu opłacają.

9. Rzeźnicy, podług lustracji i dawnego zwyczaju, ile ich jest, z osoby swojej po dwa kamienie łoju na rok dworowi oddawać powinni, czyli w nieoddaniu za każdy kamień po złotych 10 opłacić; których [rzeźników] znajduje się czterech.

10. Piekarze podług teże lustracji czynszu corocznie zwierzchności dominikalnej z cechu swego po złotych 8 opłacają.

11. Z ogrodów pustych, na których chałup nie ma, do różnych właścicieli należących, z tych zwierzchność dominikalna rocznie pobiera czynszu po gr[oszy] pol[skich] 2.

12. Posiadaczy 19, którzy trzymają grunty w gromadzie kamioneckiej, ci te grunty mają oddane do czynszu i pańszczyzny do gruntów Jasienicy Wielkiej,

z których razem opłacają i robią [tu: za czynsz i pańszczyznę zaliczane do powinności wsi Jasienica Wielka].

13. Jeden poddany ze wsi Obydów trzyma grunt i łąkę w gromadzie kamioneckiej, który [to] ma oddany z gruntów dominikalnych, ten z tego razem opłaca i robi pod wsią Obydowem.

14. Z gruntów Za Tadańską Bramą zwierzchności dominikalnej nic nie opłacali, i posiadaczy 14, którzy nie mają innych gruntów czynszowych, położonych [tu: wpisanych] do konsygnacji sub n[ume]ro 12, wolnych od opłaty.

15. Żydzi z koszerni, czyli łaźni, jako też okopiska żadnego podatku zwierzchności nie opłacali.

16. W tej gromadzie znajduje się na Przedmieściu Zabużańskim grunt szlachecki, który posiada P[an] Franciszek Piasoczyński; z tego [gruntu] dworowi nic nie opłaca i żadnej daniny nie daje; na który grunt żadnego przywileju nie okazał, aby ten miał być wolnym od opłaty dominikalnej; podług inwentarza jest tego powinnością szarwarków dozierać [tu: doglądać, dopilnować] przy grobli łańskiej.

17. Jako też grunt, Kapitańszczyzna zwany, który posiada P[an] Franciszek Chodorowski, który niegdyś do miasta należał, i ten miasto onerowało [tu: obciążyło] Imć księdzu proboszczowi za osepki nieoddane, gdy te przez wyżej wzmiankowanego [Chodorowskiego] oddane zostały, temu miasto dało donację na wyżej wspomniany grunt, z którego zwierzchność dominikalna żadnych danin nie pobierała.

18. Pod bytność i rezydencję starosty było tychże [Piasoczyńskiego i Chodorowskiego] powinnością strużę w okolicy odbywać.

19. Dziesięciny pszczelnej pień dwudziesty dawali, a gdzie nie zaszła dziesięcina, po gr[oszy] 12 od pnia opłacali, na mocy zaś dekretu nadwornego, w tej mierze wypadłego, od każdego pnia, czyli ula pszczół, 3 krajcary, czyli gr[oszy] 6 państwo czynszu pobiera, jako też z barci po lasach znajdujących się; który to czynsz do urbarialnych danin należeć się nie zdaje.

20. Gromada Podzamcza posiada zaraz przy chałupach pastwisko, dość szczupłe, dla samej nierogacizny, miasto zaś Kamionka Za Tadańską Bramą [pastwisko] wynoszące morgów 14 84/1600, z których obydwóch pastwisk żadnych czynszów dominium nie pobiera; pasą swoje bydło na rolach w ugor idących.

21. Każdy gospodarz, tak z miasta, jako i przedmieść, szarwarku na rok odrabia, do grobli łańskiej reparacji, jako też mostów, dni dwanaście, który ma sprzężaj, pociężnie, który zaś nie ma, pieszo.

22. Miasta, jako też przedmieść jest powinnością dostawić przewoźnikowi do promu dwóch [poddanych], za których od zwierzchności dominikalnej na rok odbierają zł[otych] pol[skich] 50.

23. Miasto, jako też przedmieścia do tej pory miały wolny wrąb na opał do lasów dominikalnych, a że dominium z przychodów lasu podatkować musi, rzeczą jest słuszną, aby gromada do rzeczonego podatku przykładała się, chcąc mieć wolny wrąb do lasów dominikalnych na opał.
24. Mieszczanie miasta Kamionki, jako też przedmieszczanie mają wolne łowki ryb na rzece Bugu tak przywilejem zabezpieczone, jako też używaniem od dawna i niepłaceniem zwierzchności.
25. Ksiądz pleban Ritus Latini w tej gromadzie znajduje się, który podług erekcji ma wolny wrąb do lasów dominikalnych tak dla siebie, jako też dla swoich poddanych, tenże ma wolne mlewo, bez opłaty żadnej i dawania miarki, w młynach łanowskich, jako też innych do starostwa kamioneckiego należących.
26. Za dziesięcinę, czyli dziesiątą kopę zboża, jako też dziesiąty grosz z kuźnicy rudeńskiej, tudzież łan pola posiadany we wsi Derniów podług erekcji 1633 r[oku], z przeszłym starostą J[ac]śnie W[ielmożnym] Rzewuskim w roku 1758 ugodził się [ksiądz pleban] corocznie odbierać od zwierzchności zł[oty]ch pol[skich] 900; przy której [to] ugodzie dotychczas zostaje.
27. Tenże [pleban] ma wolne łowienie ryb w rzece Bugu na swoją potrzebę, której [to] łowki dotąd nie broni mu zwierzchność dominikalna.
28. Gromada kamionecka podług erekcji temuż [plebanowi] była obligowana corocznie dawać osepu żyta korcy 84, owsa korcy 84, którego osepu tenże ksiądz pleban od roku 1765 nie pobiera, o który osepu proces był rozpoczęty i ten dalej przez ks[iędza] plebana nie promowowany [tu: nie podtrzymywany].
29. Tenże [pleban] ma na swoim gruncie jednego osiadłego poddanego, który robi w tygodniu dzień jeden.
30. Tenże pleban Ritus Latini ma poddanych osiadłych na samych ogrodach 18, z tych jedni pańszczyzną robią po dniu jednym na tydzień, drudzy pańszczyzny po kilkanaście dni odrabiają i czynsz płacą; którzy dla szczupłych swoich osiadłości do klasy chałupników przeniesieni być muszą.
31. Jest obowiązkiem gromady miasta Kamionki wartę nocną do kościoła odbywać; że tej nie odbywają, płacą wartownikowi, którego jest powinnością pilnować, na rok po zł[oty]ch pol[skich] dwanaście.
32. Żydzi miasta Kamionki vigore akcydensów i mesznego, że osiedli na gruntach kupionych od katolików, opłacają [plebanowi] corocznie po zł[oty]ch 25.
33. Paroch Ritus Graeci cerkwi miejskiej nie ma żadnej erekcji, posiada sam ogród jeden, do cerkwi należący, który pro commodo sui używa i z samych akcydensów cerkiewnych żyje, grunty zaś wszystkie, których jest pod dostatkiem, te per pia legata są zapisane, które są cerkiewne i tymi bractwo zarządza, z których [to] gruntów utrzymanie cerkwi, światło w niej, jako też inne ekspensy cerkiewne.

34. Paroch Ritus Graeci cerkwi przedmiejskiej tenże tak żadnego funduszu nie okazał, tylko wizyty [tu: dokumenty wizytacji] ten posiada; tak grunty funduszowe, jako też znajdują się grunty cerkiewne, którymi bractwo, podobnie, zarządza i z tych prowent na światło, wino i ozdoby cerkiewne jest ekspensowany.

35. Obydwaj ci księża parochowie Ritus Graeci mieli wolny wrąb na opał do lasów dominikalnych, inwentarzami zabezpieczony, bez żadnej opłaty, że zaś dominium z przychodu lasu podatkować musi, rzeczą jest słuszną, aby i księża parochowie do rzeczzonego podatku przykładali się.

36. Grunty pańskie rozległe znajdują się, których dwór sam obsiać nie może, iż nie ma wystarczającej pańszczyzny, rozdaje [je] do zasiewania na iskop, a częścią odłogiem leżą nieobsiane.

37. Gruntów pustych [należących do] poddanych żadnych nie ma; znajdują się grunty dominikalne na Zabuzu, z lasów wykarczowane, [z] których ledwie dziesiąta część bywa zasiewana.

38. W tej gromadzie pańszczyzna in natura nieodbicie [tu: niezbędnie] jest potrzebna, ponieważ dominium, posiadając rozległe grunty, do prowadzenia gospodarstwa żadnego dworskiego sprzężaju nie ma.

Ponieważ tedy tutejsi poddani podług wyżej położonego opisanie ze swoich nierównych osiadłości różnym także daninom podlegają, za czym potrzeba, żeby następujące porównania obrachunku podług różności ich powinności ułożone zostały, aby wiedzieć można, czyli jak dalece terażniejsza powinność nową wyznaczoną należytość przewyższa.

Wykaz alegatów

Nr 1. Konsygnacja owych poddanych z ich przychodem gruntowym, którzy swojej zwierzchności czynsz płacą, pańszczyznę robią i motki przędą (według §1 opisanie).

Nr 2. Konsygnacja owych poddanych z ich przychodem gruntowym, którzy zwierzchności sam czynsz opłacają (według §2 opisanie).

Nr 3. Konsygnacja owych poddanych z ich przychodem gruntowym, którzy zwierzchności dominikalnej samą pańszczyznę in natura odrabiają (według §3 opisanie).

Nr 4. Konsygnacja owych poddanych z ich przychodem gruntowym, którzy swojej zwierzchności czynsz opłacają, osep dają, do żniwa i kośby robią (według §4 opisanie).

Nr 5. Konsygnacja owych poddanych z ich przychodem gruntowym, którzy dla szczupłych osiadłości do klasy chałupników należą (według §5 opisanie).

Nr 6. Konsygnacja owych Żydów, którzy małe ogródki posiadają, z ich przy-

chodem gruntowym, którzy do klasy chałupników należą, a z tych czynsz zwierzchności opłacają.

Nr 7. Konsygnacja owych poddanych, którzy posiadają ogrody puste bez domów, z ich przychodem gruntowym, a z tych zwierzchności czynsz opłacają (według §11 opisanania).

Nr 8. Konsygnacja owych poddanych z ich przychodem gruntowym, którzy robi pańszczyzną Imć ks. plebanowi Ritus Latini (według §29 opisanania).

Nr 9. Konsygnacja owych poddanych z ich przychodem gruntowym, którzy dla szczupłych osiadłości do klasy chałupników przeniesieni być muszą, a ci swoją powinność robią Imć ks. proboszczowi Ritus Latini (według §30 opisanania).

Nr 10. Konsygnacja poddanych wsi Jasienica Wielka, którzy posiadają role i łąki w gromadzie kamioneckiej, z przychodem gruntowym.

Nr 11. Konsygnacja poddanych z wsi Obydów z ich przychodem gruntowym, którzy posiadają role i łąki w gromadzie kamioneckiej.

Nr 12. Konsygnacja wszystkich gruntów wraz z przychodem gruntowym, z których zwierzchność dominikalna żadnych danin urbarialnych nie pobiera.

Nr 13. Konsygnacja owych Żydów, którzy same domostwa posiadają bez ogródków, jako też kramnice, a z tych zwierzchności swojej czynsz opłacają.

TOPORÓW

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Status prawny i położenie geograficzne

Toporów – miasteczko w cyrkule złoczowskim, leżące nad rzeczką Radostawką, jednym z ramion Styru, stanowiące centrum dominium składającego się z jednego miasteczka (z dwoma przedmieściami) oraz ośmiu wsi. Toporów graniczył z następującymi wsiami: od zachodu – z Połoniczną, od południa – z Czanyżem, od północy – z Trójcą i od wschodu – z Turzą.

Struktura własnościowa

Właścicielem Toporowa była hr. Katarzyna z Potockich Kossakowska, przy czym władała ona tym miasteczkiem na prawie dożywocia. Oprócz tego istniały też części duchowne, niepodlegające władzy zwierzchniej dziedziczki, tj. części parafii rzymskokatolickiej i greckokatolickiej, a także niewielki grunt należący do synagogi. W Toporowie występowały również grunty wspólne w posiadaniu całej gromady (w tym także wspólne grunty poddanych plebańskich).

Przestrzeń miejska

Ogólna powierzchnia miasteczka wynosiła 4323 morgi $825 \frac{1}{3}$ sążnia, w tym: pola orne – 1899 mórg 210 sążni (z tego 828 mórg $748 \frac{5}{6}$ sążnia zajmował dworski staw), łąki – 948 mórg $1141 \frac{1}{6}$ sążnia, ogrody – 57 mórg $584 \frac{5}{6}$ sążnia, pastwiska – 180 mórg $1146 \frac{2}{6}$ sążnia i lasy – 1237 mórg 943 sążnie (w tym las plebański – 4 morgi $1553 \frac{5}{6}$ sążnia).

Obszar Toporowa został podzielony na pięć niw: Ogrody, Od Łętkowa, Od Trójcy, Od Cegielni i Za Rzeką. Niwa Ogrody, stanowiąca centrum miasteczka, była niewielka, gdyż zajmowała zaledwie 73 morgi $229 \frac{3}{6}$ sążnia, z czego 15 mórg $836 \frac{1}{6}$ sążnia stanowiły pola orne, a resztę – ogrody, łąki i pastwiska.

Na trzech kolejnych niwach znajdowały się głównie pola orne, łąki i pastwiska. Nie były one jednak zbyt urodzajne, gdyż przeważała tam gleba

piaszczysta. Pewna część pól ornych porośnięta była krzewami, które corocznie należało karczować. Podobnie było z łąkami. Z tego też względu w prawidłach fasjonowania oraz w księdze pomiarów wyróżniono dodatkowe kategorie pól i łąk wymagające karczowania, tj. odpowiednio: kopanie i trzebieże.

Największą powierzchnię zajmowała niwa III: Od Trójcy – 2172 morgi 1564 $\frac{3}{6}$ sążnia, następnie niwa IV: Od Cegielni – 1652 morgi 179 $\frac{4}{6}$ sążnia (w tym las dworski); najmniejsza była niwa II: Od Łętkowa – 181 mórg 437 $\frac{1}{6}$ sążnia.

Jako niwę V, o nazwie Za Rzeką, wyróżniono część Toporowa należącą do proboszcza rzymskokatolickiego. Z analizy zapisów w prawidłach fasjonowania i sumariusza generalnego z pomiaru wszystkich realności można wnioskować, że na ogólną powierzchnię 243 mórg 1514 $\frac{2}{6}$ sążnia, jakie zajmowała ta niwa, składały się wyłącznie grunty plebańskie. Z zapisów w księdze pomiarów jednoznacznie wynika jednak, że ziemię tę użytkowali także poddani plebańscy. Na tej podstawie można przypuszczać, że w przypadku tej niwy poddani plebańscy byli osiedleni nie na gruntach rustykalnych, lecz dworskich¹.

Zob.: Rekapitulacja sumaryczna miasteczka Toporów

Poszczególne niwy nie stanowiły zwartego obszaru, lecz zazwyczaj dzieliły się na mniejsze części, które w księdze pomiarów były oznaczane albo oddzielnymi nazwami, albo też starano się scharakteryzować ich położenie topograficzne. Zabieg ten umożliwia bliższe wejrzenie w topografię miasteczka. W obrębie pięciu wymienionych wyżej niw wydzielano następujące części:

I. Ogrody, numery działek: 1–560

I.1. Ogrody miejskie, numery działek: [1] 9–171

I.2. Ogrody [zwane] Zatyłki, numery działek: 172–347

I.3. Ogrody między ulicą Stacha Kowala i Dmytra Mandryki, numery działek: 348–430

I.4. Ogrody nad Stawem, numery działek: 431–546

I.5. Ogrody pod Wałem nad rzeką, numery działek: 547–560

II. Obszar Od Łętkowa zwany, numery działek: 561–757

II.1. Pole zwane Pod Jazem, numery działek: 561–649

II.2. Pole zwane Kąt Wierzbickiego, numery działek: 650–661

II.3. Łąki w Ostrowie nad rzeką, numery działek: 662–666

¹ Z tego też względu dane na temat powierzchni i wysokości zbiorów z gruntów plebańskich podane w Wykazie posiadaczy nieruchomości w Toporowie ujętych w metryce józefińskiej dotyczą ziemi użytkowanej bezpośrednio przez proboszcza rzymskokatolickiego, z wyłączeniem części oddanej do uprawy poddanym.

- II.4. Pole Od sośniny ks. proboszcza, a wzdłuż ciągnące się ponad gościniec radziechowski ku miastu; numery działek: 667–702
- II.4. Ogrody zwane U Mostu, numery działek: 703–720 (w tym działki 710–720 określono jako ogrody orne)
- II.5. Pole zwane W Lisim Kącie, numery działek: 721–729
- II.6. Pole zwane Peretoki, numery działek: 730–744
- II.7. Pole „w kącie za Stawem Łętkowskim”, numery działek: 745–757
- III. Obszar Od Trójcy zwany, numery działek: 809–1822
- III.1. Pole miejskie Na Borach, „od mielników łętkowskich aż pod granicę trójecką i tam lasem ciągnące się do granicy turzańskiej”; numery działek: 809–920
- III.2. Pola [i] łąki ponad stawem, Ostrowem zwane; numery działek: 921–954 (w tym działki 947–954 – „za drogą trójecką od miasta”)
- III.3. Kopanie w lesie, numery działek: 955–991
- III.4. Pola i łąki ponad drogą do Stanisławczyka idącą, numery działek: 992–1036
- III.5. Pola i łąki Na Boru, między lasem wzdłuż ciągną się ku Lasowemu; numery działek: 1036 [1]–1097
- III.6. Koło drogi do Maziarni idącej, numery działek: 1098–1135
- III.7. Łąki nazwiskiem Moholeckie, numery działek: 1136–1165
- III.8. Łąki Kopanie, „ciągną się ponad drogę do Stanisławczyka idącą, i kopań, znak mającą na dębie”; numery działek: 1166–1202
- III.9. Jaźwinki, między lasem, zwane, numery działek: 1203–1218
- III.10. Kopanie Na Ostrowski, numery działek: 1219–1239
- III.11. Łąki i kopanie, Ponahajbih zwane, ciągnące się ponad drogą ku Lasowemu; numery działek: 1240–1293
- III.12. Łąki ciągnące się koło podwórza wdowy Żeliskowej i drogi do Maziarni idącej, numery działek: 1294–1360
- III.13. Kopanie, łąki ciągnące się ponad gościniec turzański, przypierające do miejsca zwanego Makarowszczyzna; numery działek: 1361–1416
- III.14. Kopanie, łąki Na Makarowszczyźnie zwane; numery działek: 1417–1448
- III.15. Łąki za ogrodami miejskimi, numery działek: 1449–1495
- III.16. Łąki od miasta w trzecim staju do lasu, numery działek: 1496–1540
- III.17. Łąki, kopanie koło gościńca turzańskiego, ponad staw idącego, i drogi do kasztelana; numery działek: 1541–1595
- III.18. Kopanie koło gościńca turzańskiego, W Karowym zwane; numery działek: 1596–1599
- III.19. Kopanie i łąki (od gościńca turzańskiego, czyli miejsca zwanego Karowe) przypierają do Lasu Wielkiego i bagna, numery działek: 1600–1643

- III.20. Łąki kopanie za drogą turzańską ku Budom ciągnące się, numery działek: 1644–1721
- III.21. Huzarów Garbek zwany, numery działek: 1722–1743
- III.22. Kąt Cygański zwany, numery działek: 1744–1753
- III.23. Kopanie, łąki ponad staw ciągnące się i drogę turzańską, jako też kasztelańską; numery działek: 1754–1803
- III.24. Za Brodem Senyszynym [Seniszynym] i drogą kasztelańską, numery działek: 1804–1813
- III.25. Na Kątach, numery działek: 1814–1817
- III.26. Staw Toporowski, numery działek: 1818–1822 (pożytek ze stawu obliczono jak z pól ornych)
- IV. Obszar Od Cegielni zwany, numery działek: 1823–2156 [2158]
- IV.1. Ogrody Za Groblą nad Stawem, idąc do Stołpina; numery działek: 1823–1856
- IV.2. Kopanie w Senyszynym [Seniszynym] Kącie, numery działek: 1857–1860
- IV.3. Kopanie w Peretokach, numery działek: 1861–1875
- IV.4. Kopanie w Czwertiach, numery działek: 1876–1893
- IV.5. Kopanie w Rudniku, numery działek: 1894–1948
- IV.6. Kopanie Stańkowem zwane, numery działek: 1949–1986
- IV.7. Kopanie Za Rudnikiem zwane, numery działek: 1987–1991
- IV.8. Kopanie Pod Granicą, Olejnikowymi zwane, numery działek: 1992–1998
- IV.9. Trzebieże W Leśkowej Dębinie zwane, numery działek: 1999–2002
- IV.10. Kopanie Koło Cegielni, numery działek: 2003–2016
- IV.11. Kopanie W Gliniskach, numery działek: 2017–2063
- IV.12. Ogrody siewne, Płuhańszczyzną zwane, numery działek: 2064–2079
- IV.13. Pod Ogrodami, za młynem, numery działek: 2080–2089
- IV.14. Ogrody Za Młynem zwane, numery działek: 2090–2151
- IV.15. U Wowczy Jamy, numery działek: 2152–2155
- IV.16. [Lasy], numery działek: 2156–2158
- V. Za Rzeką zwana, numery działek: 2159–2330 [poddani plebańscy]
- V.1. [Ogrody], numery działek: 2159–2190
- V.2. „Sianożęci Stawiskiem zwane, podłe, błotniste, po części oczeretem zarosłe i wodą zalane”, numery działek: 2191–2196
- V.3. Sianożęci Błotem zwane, numery działek: 2197–2202
- V.4. „Pola poczynające się od drogi Połoniczkiej, ciągną się aż do drogi Błażkowej zwanej”, numery działek: 2203–2242
- V.5. Łąki na Seńkowie [bądź Łętkowie], Stawiskiem zwane, numery działek: 2243–2252
- V.6. Sianożęci Podniwki zwane, działka 2253
- V.7. Podniwki Pod Dębem zwane, numery działek: 2254–2257

- V.8. Pole koło dęba, Kolady zwane, ciągnące się ponad drogę radziechowską, numery działek: 2258–2265
- V.9. Pole od Łętkowa, Na Kolanie zwane, numery działek: 2266–2267
- V.10. Łąki Na Kolanie zwane, numery działek: 2268–2270
- V.11. Poddani plebana *ritus latini* na Łętkowie [ogrody], numery działek: 2271–2283
- V.12. Pola w kącie nad rzeką, numery działek: 2284–2301
- V.13. Pole Pod Dębem zwane, numery działek: 2302–2305
- V.14. Pola Nad Stawiskiem, numery działek: 2306–2307
- V.15. Łąki Krzyczyna zwane, podłe, zarośnięte; numery działek: 2308–2317
- V.16. Łąki Podniwki zwane, numery działek: 2318–2319
- V.17. Łąki W Kącie zwane, numery działek: 2320–2325
- V.18. Łąki koło mostu pustelnickiego, numery działek: 2326–2328
- V.19. Łąki Pod Rudkami zwane, numery działek: 2329–2330.

Z powyższego zestawienia wynika, że większość niw i wchodzących w ich skład części gruntów posiadała odrębne nazwy topograficzne. Warto jednak nadmienić, że w dokumentacji katastralnej można spotkać jeszcze inne nazwy, np. pastwisko Za Kępą, pola i trzebieże: Kępa, Pisarzowa, Stepanowszczyzna, Dubowcowa i W Niedbajle, lasy dworskie: Bartyszyków, Czyhyrów i Dubasów, las plebański Sośnina oraz inne lasy i zarośla: Widły i Kłodki Łętkowskie.

Ogólny obszar Toporowa dzielił się na część dworską i rustykalną. Na grunty dworskie, zajmujące 2413 mórg 1236 sążni (w tym pola orne – 963 morgi 796 5/6 sążnia, łąki, ogrody i pastwiska – 122 morgi 1096 1/6 sążnia oraz lasy – 1237 mórg 943 sążnie), składały się nieruchomości należące do dziedziczki miasta, hr. Katarzyny z Potockich Kossakowskiej, oraz proboszcza rzymskokatolickiego. Hrabina Kossakowska posiadała łącznie 2079 mórg 1321 4/6 sążnia ziemi, w tym zaledwie 6 mórg 1044 5/6 sążnia pól ornych i 7 mórg 185 sążni pastwisk. Resztę stanowiły las, o powierzchni 1237 mórg 943 sążni, oraz Staw Toporowski, zajmujący przestrzeń 828 mórg 748 5/6 sążnia, z którego pożytek gruntowy liczony był jak z pól ornych. W posiadaniu toporowskiego plebana było ogółem 243 morgi 1514 2/6 sążnia ziemi, w tym 128 mórg 603 1/6 sążnia pola ornego, 91 mórg 942 5/6 sążnia łąk, 15 mórg 479 1/6 sążnia ogrodów oraz 8 mórg 1089 1/6 sążnia pastwisk.

Do gruntów rustykalnych zaliczono ziemię będącą w posiadaniu mieszkańców miasteczka oraz parocha greckokatolickiego, tj. 1999 mórg 1189 2/6 sążnia gruntów, w tym 935 mórg 1013 1/6 sążnia pól ornych oraz 1064 morgi 176 1/6 sążnia łąk, ogrodów i pastwisk. Paroch greckokatolicki posiadał zaledwie 12 mórg 304 1/6 sążnia, w tym 7 mórg 1187 1/6 sążnia pól uprawnych i 4 morgi 717 sążni łąk. Reszta ziemi należała do mieszkańców, tj. 927 mórg

1426 sążni pól ornych, 852 morgi 1081 $\frac{2}{6}$ sążnia łąk, 42 morgi 105 $\frac{4}{6}$ sążnia ogrodów i 164 morgi 1472 $\frac{1}{6}$ sążnia pastwisk.

W księdze pomiarów jako odrębne wydzielono grunty należące do całej gromady. Ich łączna powierzchnia wynosiła 130 mórg 495 $\frac{5}{6}$ sążnia, w tym łąki zajmowały 4 morgi 131 $\frac{4}{6}$ sążnia, a pastwiska – 126 mórg 364 $\frac{1}{6}$ sążnia. W obrębie miejskich łąk wyodrębniono dodatkowo łąkę burmistrzów o powierzchni 600 sążni. Grunty miejskie zapisano pod numerem domu 1. Można zatem przypuszczać, że taki numer miał ratusz, choć w księdze pomiarów budowli takiej w ogóle nie wymieniono.

Oddzielne grunty wspólne – pastwiska – wydzielone mieli również poddani proboszcza rzymskokatolickiego. Ich łączna powierzchnia wynosiła 9 mórg 440 $\frac{4}{6}$ sążnia.

Zob.: Sumariusz fasji gromadzkiej miasteczka Toporów

Z sumariusza fasji gromadzkiej wynika, że łączne zbiory wszystkich zbóż wynosiły 21 364 $\frac{63}{64}$ korca, przy czym z gruntów dworskich zbierano 10 839 $\frac{19}{64}$ korca, z gruntów rustykalnych zaś 10 525 $\frac{44}{64}$ korca. Średni plon z 1 morgi wynosił 5 $\frac{40}{64}$ korca. Sumariusz „pożytku” (zbiorów) z gruntów dominikalnych i rustykalnych z przeliczeniem ich na wartość pieniężną podaje natomiast, że roczne przychody pieniężne z gruntów uprawnych w całym miasteczku wynosiły 11 444 złr 1 $\frac{3}{8}$ kr².

Z zapisów w metryce józefińskiej wynika, że w miasteczku były dwa puste place oraz trzy puste domostwa. Informacje te znajdują też potwierdzenie w opisanu urbarialnym, w którym wymieniono pięć pustych placów i dwa puste domy, leżące w części zamieszkiwanej przez ludność żydowską.

Warto również nadmienić, że w Toporowie swoje grunty posiadali mieszkańcy sąsiedniej wsi Trójca. Metryka józefińska wymienia pięciu takich gospodarzy, którzy łącznie posiadali 15 mórg 814 $\frac{5}{6}$ sążnia ziemi. Według opisań urbarialnych gospodarze z Trójcy (nie podano dokładnej ich liczby) w Toporowie uprawiali łącznie 13 mórg 1025 sążni ziemi.

W księdze pomiarów wymieniono ogółem 221 budynków mieszkalnych, w tym 213 domów, 6 chałup oraz dwór i plebanię łącińską. Biorąc pod uwagę numerację domów, sądzić należy, że osiadłości w Toporowie było więcej niż budynków mieszkalnych, co oznacza, że część z nich była niezabudowana (najwyższy odnotowany numer domu: 272). Warto również odnotować, że niektórzy z mieszkańców posiadali więcej niż jeden dom. Takich osób w sumie było 10.

---

² Podziału przychodów pieniężnych między dwór i gromadę nie można ustalić, gdyż sumariusz był wielokrotnie poprawiany i nie wiadomo, które dane są właściwe.

Jeśli chodzi o rozmieszczenie budynków mieszkalnych, to koncentrowały się one – co oczywiste – w niwie Ogrody. Grupy domów i chałup można jednak spotkać na innych niwach. Dla przykładu na niwie III. Od Trójcy znajdowało się 19 domów i chałup, a na niwie V. Za Rzeką – 18.

Z informacji zawartych w metryce józefińskiej wynika, że w Toporowie znajdowało się zaledwie kilka budowli o charakterze publicznym. Były to: cerkiew greckokatolicka (w miasteczku mogły być dwie cerkwie, gdyż w opisanu granic wymieniona jest cerkiew pustelnicka), plebania łańciska (zapewne też kościół, choć wprost nie był on wymieniony), dwie szkoły – ruska i żydowska oraz szpital ruski.

W Toporowie znajdowały się dwa cmentarze grzebalne: okopisko żydowskie oraz jeden wspólny cmentarz dla społeczności rzymsko- i greckokatolickiej.

Niewiele więcej wymieniono obiektów gospodarczych. W księdze pomiarów wzmiankowano jedynie 9 winnic, dwie obory oraz po jednej stodole, stajni i budzie. W innych dokumentach tworzących operat katastralny wyszczególniano jeszcze inne obiekty, w tym cegielnię, moczulę, czyli zbiornik wodny używany do moczenia lnu lub konopi, a także kilka młynów o nazwach: Mutwica, Muraszkowy, Kozi, Moholecki, Łętkowski i Kasztelan.

Niezwykle interesująco wyglądała struktura gruntów uprawnych, które – jak się wydaje – były bardzo rozdrobnione. W miasteczku wyodrębniono bowiem aż 2044 działki, spośród których 823 zakwalifikowano jako pola orne, 680 jako łąki i pastwiska, 536 jako ogrody i 5 jako lasy. Znaczny odsetek (57%) pól ornych stanowiły kopanie, czyli – jak określono w prawidłach fasonowania – pola zarastające krzakami i wymagające corocznego karczowania. Do łąk i pastwisk zakwalifikowano – oprócz takich właśnie kultur – także trzebieże (24 działki), pastewniki (23 działki) oraz niektóre nieużytki (zdatne do wykorzystania rolniczego jako pastwiska: obocz, czyli zbocz, łoży i piasek). Zróżnicowaną strukturę miały również ogrody, w których obrębie wyróżniano ogrody zwykłe, orne i kopne oraz sady.

Stosunkowo mało zachowało się informacji na temat infrastruktury technicznej. Na ogół w Toporowie nie wymieniano żadnych ulic, a jedynie drogi i ścieżki. Z reguły określano je kierunkami, jako prowadzące do lub z sąsiednich miejscowości. Niektóre z nich posiadały nazwy własne, np. drogi: Grobelna, Trojecka (Trójecka), Bojarska, Jezierska i Toporowska.

Ponieważ Toporów leżał na obszarze nizinnym, w sąsiedztwie cieków wodnych i stawów, wymieniano kilka obiektów związanych z wykorzystaniem wody do celów gospodarczych, w tym jeden upust, dwie groble oraz kilka brodów, posiadających nazwy własne: Nikuzka, Sawin i W Mościsku.

Przez Toporów przepływały trzy rzeczki: Radychówka, Kasztelańska i Czekańska. Było też blisko 10 zbiorników wodnych, określanych jako jeziora, stawy lub zalewki. Część z nich miała nazwy własne: Łętkowski, Toporowski, Za Fedakowem, Za Kopaninami, Sawin, Pustelnicki, Kacera i Krzywy. W księdze

pomiarów oraz opisaniu granic wymieniono również 8 bagien (w tym: Długie Bagno, Łukoteczne Bagno i Wowcze Bagno) oraz 2 błota (w tym Błoto Załuskie). Odnotowano także jedno wzniesienie, określone jako garb Za Łętkowem.

Przestrzeń publiczno-polityczna

W Toporowie zasadniczo funkcjonowały trzy ośrodki władzy: dworska, miejska i kościelna. Władzę dworską reprezentowali hr. Katarzyna z Potockich Kossakowska, właścicielka większej części miasteczka, oraz parafia rzymskokatolicka. Obydwie te instytucje sprawowały zwierzchność gruntową nad swoimi poddanymi.

Ośrodkiem władzy miejskiej był magistrat, choć jest on słabo udokumentowany zarówno w metryce józefińskiej, jak i w opisaniach urbarialnych. Jak już wcześniej zaznaczono, można domniemywać, że ratusz mieścił się pod numerem 1. W księdze pomiarów wzmiankowana była łąka „burmistrzów”, co sugeruje, że na uposażeniu władz miejskich znajdowały się niewielkie grunty.

Władzę duchowną reprezentowali nieznani z imienia i nazwiska proboszczowie dwóch parafii katolickich: rzymskokatolickiej i greckokatolickiej. Nie ma wzmianki na temat istnienia bożnicy żydowskiej.

Przestrzeń społeczna

Analiza metryki józefińskiej dowodzi, że w Toporowie swoje grunty posiadały 294 osoby, w tym 5 mieszkańców Trójcy. Struktura społeczna posiadaczy gruntowych jest trudna do określenia ze względu na dość skomplikowane stosunki własnościowe. Z zapisów w księdze pomiarów wynika bowiem, że część działek była we wspólnym użytkowaniu dwóch lub więcej osób, w tym także członków najbliższej rodziny. Sposób odnotowywania współwłasności był jednak na tyle nieprecyzyjny (nie podawano liczby udziałów, a często także nazwisk współwłaścicieli), że nie można określić, kto ile miał ziemi³. Mimo tych trudności ogół posiadaczy sklasyfikowano, dzieląc ich na trzy grupy: osoby posiadające jedynie domy bez żadnych gruntów, posiadacze domów z niewielkimi ogrodami (o powierzchni nie większej niż 1 morga) oraz gospodarze, którzy oprócz domów i chałup mieli także ziemię uprawną o powierzchni większej niż 1 morga.

Do grupy pierwszej, obejmującej ludność typowo miejską, z reguły utrzy-

---

³ W wykazie posiadaczy gruntowych ujętych w metryce józefińskiej działki pozostające we wspólnym władaniu oznaczono przypisami, podając – o ile to było możliwe – nazwisko współwłaściciela.

mującą się z działalności pozarolniczej, a więc z handlu lub profesji rzemieślniczych, zaliczono 24 osoby pochodzenia żydowskiego. Do grupy drugiej należały łącznie 62 osoby. Ich status był zapewne podobny jak w przypadku grupy pierwszej.

W grupie trzeciej znalazło się 208 posiadaczy gruntowych, w tym także właścicielka miasteczka, hr. Katarzyna z Potockich Kossakowska, oraz proboszcz rzymskokatolicki i paroch greckokatolicki. Część posiadaczy gruntowych zaliczonych do tej grupy łączyła profesje rzemieślnicze z uprawą roli, ale zapewne byli też tacy, którzy utrzymywali się wyłącznie z rolnictwa. W obrębie badanej zbiorowości (wyłączając dziedziczkę i duchownych) znajdowało się bowiem 65 gospodarzy posiadających od 1 do 5 mórg ziemi, 56 mieszkańców uprawiających gospodarstwa o powierzchni od 6 do 10 mórg, 58 posiadaczy osiadłości mających od 10 do mórg i 26 gospodarzy posiadających więcej niż 20 mórg ziemi. Największe gospodarstwa posiadali m.in.: Andruch Łukowski (dom nr 117) – 33 morgi 86 1/2 sążnia, Iwan Swyryd (nr 257) – 31 mórg 918 1/2 sążnia, Iwan Żelisko (nr 194) – 30 mórg 1196 sążni.

Zob.: Wykaz posiadaczy nieruchomości w Toporowie ujętych w metryce józefińskiej

Według opisań urbarialnych w Toporowie było dwóch właścicieli dziedzicznych: hr. Katarzyna z Potockich Kossakowska, dożywotnia właścicielka większej części miasteczka, oraz parafia rzymskokatolicka. Władzy zwierzchniej dziedziczki – oprócz plebana łacińskiego – nie podlegał także paroch greckokatolicki. Hrabina Kossakowska miała 192 poddanych, a proboszcz łaciński 16.

Przystępując do charakterystyki mieszkańców Toporowa będących poddanymi hr. Kossakowskiej, należy na wstępie zaznaczyć, że większość z nich nie była zobowiązana do odrabiania pańszczyzny. Z formalnego punktu widzenia ta grupa mieszkańców dzieliła się na poddanych płacących czynsze, chałupników, młynarzy oraz Żydów. Do poddanych opłacających czynsze zaliczono chrześcijan (mieszkających zarówno w Toporowie, jak i w Trójcy), którzy posiadali domy, ogrody i pola uprawne. Zobowiązani byli do opłacania kilku rodzajów czynszu: od posiadanych pól, za obowiązek wykonywania różnych świadczeń i danin na rzecz dworu (tłoki, podorozczyzna, dalekie podwody, szarwarki, dziesięcina pszczelna i oczkowe) oraz z tytułu wykonywania profesji rzemieślniczych (np. stolarze, kołodzieje i bednarze płacili za wykorzystanie drewna z dworskich lasów). Takich osób było 140. Czynsze – w odpowiednio mniejszej wysokości – opłacało również 19 chałupników. Z kolei młynarze, których w Toporowie było dwóch, zobowiązani byli do od-

rabiania 156 dni pańszczyzny pieszej rocznie, opłacania czynszu oraz wykar-mienia czterech dworskich wieprzy. 32 Żydów toporowskich płaciło czynsz od domów, specjalną opłatę z tytułu pędzenia wódki oraz drobne daniny, jak tłoki i kotłowe.

Poddani plebańscy, czyli 15 posiadaczy osiadłości gruntowych i 1 chałup-niczka, odrabiali pańszczyznę sprzężajną i pieszą, której wysokość zależała od wielkości posiadanego gruntu.

Mieszkańcy Toporowa mieli też zobowiązania wobec obydwóch parafii chrześcijańskich, ale niezbyt wygórowane. Wierni obrządku łacińskiego opła-cali stołowe, wierni unicy – rogowszczyznę.

Z opisanego urbarialnego Toporowa wynika, że w miasteczku była pewna liczba rzemieślników, nie jesteśmy jednak w stanie określić, jakie wykonywali zawody. Wiadomo jedynie, że było dwóch młynarzy, a także nieznaną liczbę bednarzy, kołodziejów i stolarzy. Z brzmienia nazwisk można wnosić, że w miasteczku mogli także działać cieśle, kowale, kotlarze i ślusarze.

Zob.: Wykazy posiadaczy nieruchomości w Toporowie ujętych w opisaniach urbarialnych

Na podstawie analizy metryki józefińskiej i opisań urbarialnych można skonstatować, że w Toporowie zamieszkiwały trzy grupy etniczno-wyznaniowe: Polacy, Rusini i Żydzi. Żydzi stanowili w przybliżeniu 15% mieszkańców (według opisań urbarialnych: 32 na 210 posiadaczy nieruchomości w całym miasteczku). Trudniejsze jest określenie proporcji między ludnością o etnosie polskim i ruskim. Sądząc z brzmienia imion i nazwisk gospodarzy oraz liczby i rozlokowania świątyn chrześcijańskich, można zaryzykować tezę, że mieszkańcy o etnosie polskim stanowili około 30–35%, o etnosie ruskim zaś około 50% mieszkańców.

Do elity miejskiej Toporowa należy zaliczyć przede wszystkim nieznanych z imienia i nazwiska duchownych obu obrządków chrześcijańskich (w opisaniach urbarialnych wymieniono nazwisko tylko jednego duchownego: ks. Józefa Gruszczyńskiego, kuratora toporowskiego). Ponadto do tego grona należeli plenipotenci dziedziczki miasteczka: Feliks Ejsmontt i Józef Petrykowski oraz nieznanymi z imion Dwernicki i Promiński. Do grona reprezentantów mieszczan należeli: Paweł Kowalczuk – wójt, Andrzej (Jędrzej) Kowalczuk, Paweł Kowalczuk i Jędrzej Łukowski – przysiężni oraz Petro Potopnik, Stepko Filarowski, Fedko Nykicha, Ostap Nykicha, Wasyl Ostapczuk, Dmyter Mandryka, Iwan Horbacz i Iwan Czuczman – deputowani.

WYBRANE TEKSTY ŹRÓDŁOWE

Opisanie granic miasteczka Toporów

Cyrkuł brodzki, Państwo Toporów, miasteczko Toporów

Miasteczko Toporów pod dożywociem J[aśnie] W[ielmożnej] Katarzyny Grafowej z Potockich Kossakowskiej, kasztelanowej kamieńskiej.

Położenie miasteczka tegoż. Od wschodu styka się z gruntami wsi Turza, od południa wsi Czanyża, od zachodu wsi Połonicznej, od północy wsi Trójcy. Opisanie granic wspomnianego miasteczka, za zgodnym porozumieniem się sąsiednich graniczących gromad przedsięwzięte, w następujący sposób opisuje się.

§1. Początek opisanego tegoż powzięty jest na połączeniu się gruntów wsi Stołpina i Czanyża z gruntem toporowskim, w miejscu, minąwszy stawki Za Fedakowem i Kopaninami zwane, gdzie na samej granicy Państwa Toporowa i Buska usypany kopiec n[umer] 1. W tymże miejscu, poniżej trochę, o sążni 86 [kopiec] n[umer] 2. Nie dochodząc trzebieży, Pisarzową zwanej, między bagnem przy czanyskim Łęgu na pniu sosnowym o sążni 100, 93 [kopce] n[umer] 3, 4. Przy drożynie granicznej, z Buska do Toporowa idącej, nie dochodząc kopani, Sztelmachową zwanej, o sążni 80 [kopiec] n[umer] 5. Obok trzebieży Sztelmacha, po lewej ręce z Buska do Toporowa idącej [drogi] o sążni 97 [kopiec] n[umer] 6. Naprzeciwko trzebieży Balarzowej, w prawej ręce z Buska do Toporowa idącej drogi, a po lewej Doliny Leśkowej, poddanego czanyskiego, o sążni 85 [kopiec] n[umer] 7. Nie dochodząc [do] cegielni toporowskiej, obok kopani Marcina Zabawy, o sążni 86 [kopiec] n[umer] 8. Minąwszy cegielnię, za gliniskami, pod miejscem Wirzchliście zwanym, o sążni 105 [kopiec] n[umer] 9. Za cegielnią, po prawej ręce drogi z Buska do Toporowa idącej, od pół toporowskich, przy buskiej ścianie, w miejscu Wirzch [w] Lesie zwanym i od kopani Bajowych o sążni 92 [kopiec] n[umer] 10. Naprzeciwko niwy, Dymidowa zwanej, nie dochodząc [do] drogi z Maziarni Buskiej do Toporowa idącej, o sążni 92, 108 [kopce] n[umer] 11, 12. Nad gruntem Pawła Pliwszczaka, na południe od Toporowa, od Czanyża na wschód, od Stołpina na zachód, na południe od Trójcy o sążni 107

[kopiec] n[umer] 13. Od miedzy Stefana Filarowskiego i Pawła Pliwszczaka po sążni 90 [kopiec] n[umer] 14. Nad drogą czanyką, z od Toporowa do Czanyża idącą, o sążni 95 [kopiec] n[umer] 15. Na końcu kopani Stanisława Wyżyńskiego, w miejscu na ścieżce, Bojarska zwanej, z Czanyża do Toporowa idącej, o sążni 95 [kopiec] n[umer] 16. Obok kopani Bartoszykowej o sążni 92 [kopiec] n[umer] 17. Na końcu tejże kopani o sążni 73 [kopiec] n[umer] 18. Naprzeciw bagna, Stańkowym zwanego, o sążni 124 [kopiec] n[umer] 19. Na końcu tegoż bagna, od Błota Czanyńskiego na zachód, o sążni 72 [kopiec] n[umer] 20. Naprzeciwko folwarku Piotra Kowalczuka o sążni 51 [kopiec] n[umer] 21. Przy niwie Wójtowej o sążni 50 [kopiec] n[umer] 22. Na końcu niwy Machajowej o sążni 167 [kopiec] n[umer] 23. Przy kopani Fudalego, w miejscu nad Długim Bagnem zwanym, na wschód od Toporowa leżącym, o sążni 80 [kopiec] n[umer] 24. Od tegoż [miejsca] udając z ku gościńcowi od Toporowa do Połonicznej idącemu, o sążni 80 [kopiec] n[umer] 25. Idąc dalej w lewą rękę [od] tegoż gościńca nieco w las, nie dochodząc [do] Błota Czanyńskiego, o sążni 86 [kopiec] n[umer] 26. W środku Czanyńskiego Bagna o sążni 64 [kopiec] n[umer] 27. Po lewej ręce drogi idącej do Toporowa o sążni 97 [kopiec] n[umer] 28. W końcu niwy parocha Toporowskiego, nad brodem Nikuzka zwanym, ponad drogą połoniczką, w lewej ręce od Maziarni Buskiej, na zachód o sążni 54 [kopiec] n[umer] 29. Przeszedłszy bród Nikuzka zwany, w lesie Widły zwanym, po prawej ręce od błota Księżym zwanego, o sążni 100 [kopiec] n[umer] 30. Vide w adnotacji kontrowers.

§2. Na stykaniu się gruntów wsi Czanyża i Połonicznej z gruntem Toporowskim, w miejscu Widły zwanym, w lewej ręce [od] drogi połoniczkiej o sążni 104 [kopiec] n[umer] 31. Po lewej ręce [od] Bagna Czanyńskiego o sążni 100 [kopiec] n[umer] 32. Nie dochodząc [do] Maziarni, Poradową zwanej, o sążni 100, 82, 70, 58 [kopce] n[umer] 33, 34, 35, 36. Minąwszy Widły, nad drogą połoniczką, nad brodem Sawin zwanym, na południe od Czanyża o sążni 70 [kopiec] n[umer] 37. Za brodem Sawin, w miejscu Pylów nad Stawiskiem zwanym, o sążni 120, 100 [kopce] n[umer] 38, 39. Za ostrowem na Pylowym Stogle, nad Stawem Pustelnickim, ku brodowi, W Mościsku zwanemu, o sążni 90, 150 [kopce] n[umer] 40, 41. W miejscu nad Stawem Pustelnickim, czyli Pustym zwanym, na złączeniu się gruntów Państwa Buskiego, Szczurowickiego z Państwem Toporowskim, od Połonicznej [na wschód], na zachód od Ohladowa, na północ od Toporowa, na południe od Pustelnika o sążni 119 [kopiec] n[umer] 42.

§3. Na złączeniu się gruntów wsi Połonicznej i Niwic z gruntem toporowskim w miejscu grobli pustelnickiej, przy mostku zwanym na końcu niwy plebana toporowskiego, po lewej ręce [od] gościńca od Toporowa do Ohladowa idącego, wyspany jest kopiec w odległości od poprzedzających na sążni 118

n[umer] 43. Spuszczając się niżej grobli pustelnickiej, w łągu nad rzeką Radychówką zwaną, o sążni 100 [kopiec] n[umer] 44. Od Stepanowszczyzny nad rzeką Radyszówką, na sianożęci Iwana Kucupera, w miejscu Wierzby zwanym, o sążni 100 [kopiec] n[umer] 45. U Gniłego Wyra, przed garbem nad rzeką Radychówką, przy barci toporowskiej, od Toporowa na północ o sążni 137 [kopiec] n[umer] 46. Nad rzeką, naprzeciwko samego Pustelnika, pod garbem na pastewniku Dziurdziejuchy o sążni 120 [kopiec] n[umer] 47. Na wprost cerkwi pustelnickiej, na wygonie o sążni 100 [kopiec] n[umer] 48. Obok Kłodek, Łętkowskimi zwanych, przeszedłszy rów od upustu stawu łątkowskiego poczynający się, o sążni 100 [kopiec] n[umer] 49. Vide kontrowers w adnotacji. Przy tejże [...]c na sianożęci Fudalego, w złączeniu się wód rzecznych z jednej od młyna łątkowskiego, z drugiej Radychówka zwanych [płynących] o sążni 153 [kopiec] n[umer] 50. Przy niwie Slusarzowej, na garbie Za Łętkowem zwanym, na zalewkach rzecznych o sążni 200 [kopiec] n[umer] 51. Na niwie pisarza Andruszka, powyżej zalewek Kacera zwanych o sążni 150 [kopiec] n[umer] 52. Nad brzegiem rzeki Radychówki na niwie Boruckiego, na wzgórku o sążni 200 [kopiec] n[umer] 53. W miejscu Bystrowie zwanym, przy Maćkowym Kącie, [na] wprost młyna ohladowskiego, na brzegu rzeczonym o sążni 300 [kopiec] n[umer] 54. Poniżej tegoż, nie dochodząc [do] sianożęci Dziurdziejuchą zwanej, o sążni 120 [kopiec] n[umer] 55.

§4. Na stykaniu się gruntów wsi Niwic i Trójcy z gruntem toporowskim w miejscu koło kopani, Dubowcową zwanej, o sążni 110 [kopiec] n[umer] 56. Za monastylem, U Bystrego zwanym, o sążni 110 [kopiec] n[umer] 57. Za monastylem, koło drogi toporowskiej, do Trójcy idącej, o sążni 108 [kopiec] n[umer] 58. Za Dubowcową kopanią o sążni 149 [kopiec] n[umer] 59. Koło Krzywego Stawu o sążni 110 [kopiec] n[umer] 60. Nad drogą Kasztelańską o sążni 116 [kopiec] n[umer] 61. Za Czernijową kopanią o sążni 122 [kopiec] n[umer] 62. Detto, przy tejże kopani o sążni 126, 151, 133 [kopce] n[umer] 63, 64, 65. Za moczulą o sążni 124 [kopiec] n[umer] 66. Między rudkami o sążni 128 [kopiec] n[umer] 67. Na Woli o sążni 146 [kopiec] n[umer] 68. Pod Muraszkowym o sążni 144 [kopiec] n[umer] 69. Pod Kozim o sążni 128 [kopiec] n[umer] 70. Pod Moholeckim o sążni 141 [kopiec] n[umer] 71. Nad turzańską drogą o sążni 144 [kopiec] n[umer] 72. Na Hoławie o sążni 110 [kopiec] n[umer] 73. Na Owadowie o sążni 166 [kopiec] n[umer] 74. Za Bagnem Łukotecznym o sążni 151 [kopiec] n[umer] 75. Detto, w tymże miejscu o sążni 99 [kopiec] n[umer] 76.

§5. Na stykaniu się gruntów wsi Trójcy i Turza z gruntem Toporowskim, w miejscu Od Mutwicy i Długiego Bagna zwanym, o sążni 170 [kopiec] n[umer] 77. W takiejże odległości, w miejscu Na Borze za Mutwicą zwanym, [kopiec] n[umer] 78. Koło Wowkowni [kopiec] n[umer] 79. Koło Wowczego

Bagna [kopiec] n[umer] 80. W Moholeckim [kopce] n[umer] 81, 82. Za błotem, Załuskim zwanym, [kopiec] n[umer] 83. Na Bizkach (?) tychże [kopiec] n[umer] 84. Za brodami [kopiec] n[umer] 85. Na Budach [kopiec] n[umer] 86. W Czertowej [kopce] n[umer] 87, 88, 89. Koło drogi toporowskiej [kopiec] n[umer] 90. Pod dąbrową, nad drogą do Kasztelana idącą, [kopiec] n[umer] 91, i drogą z Toporowa do Turza idącą [kopiec] n[umer] 92.

§6. Na połączeniu się gruntów wsi Turza-Kasztelana i Stołpina z gruntem toporowskim, w miejscu Truszawa zwanym, z południa ku zachodowi o sążni 119, 106 [kopce] n[umer] 93, 94. Koło rzeki, Kasztelańską zwanej, o sążni 280 [kopiec] n[umer] 95. Przechodząc rzekę, udając się ku południowi, dla niskości i bagien w niewymierzonej odległości, na kopani W Niedbajle zwanej, [kopiec] n[umer] 96. Poniżej tegoż w Paszkowym o są[żni] 200 [kopiec] n[umer] 97. Detto, po są[żni] 200 w Dębowym [kopiec] n[umer] 98. Na zaroślinie [kopiec] n[umer] 99. W kącie Stawu Toporowskiego [kopiec] n[umer] 100. Koło rzeki Czekalskiej, w Staw Toporowski wpadającej, o są[żni] 90 [kopiec] n[umer] 101. Na drugiej stronie tejże rzeki o sążni 108 [kopiec] n[umer] 102. W miejscu Rudnik zwanym o są[żni] 104, 98, 100 [kopce] n[umer] 103, 104, 105. Na Kołtunowej trzebieży o sążni 108 [kopiec] n[umer] 106. Obok Lewkowej kopani o sążni 100 [kopiec] n[umer] 107. Koło gościńca toporowskiego o sążni 100 [kopiec] n[umer] 108. Koło kopani Szałapatowej o sążni 100 [kopiec] n[umer] 109. Koło trzebieży Bajowego o sążni 105 [kopiec] n[umer] 110. Obok drogi, Jezierska zwanej, o sążni 105, 80 [kopce] n[umer] 111, 112. Idąc dalej na południe, w miejscu Borki zwanym, do kopca początkowego, w §1 pod n[umerem] p[ierw]szym wyrażonego, w odległości sążni 60.

Tym więc sposobem zabezpieczywszy w okrąg granice miasteczka Toporowa niniejsze opisanie tychże zgromadzonym i jednomyślnym porozumieniem się sąsiedzkich powołanych graniczących gromad skuteczzone, dla lepszej pewności tychże przytomnych niżej wyrażonych osób nie umiejących pisma, znakiem krzyża świętego zatwierdza się.

Notandum. Kontrowers z wsią Ohladów do Państwa Szczurowickiego należąca o część stykających się gruntów toporowskich z gruntami tejże wsi Ohladowa w miejscu Pustelnicka Grobla przy mostku, [w] § 3to, to jest od kopca 43 do 49 ciągiem opisującym podług wyrazu uroczysk i nazwisk aż do miejsca [w] układach łątkowskich, lubo Państwo Szczurowickie ze strony wsi Ohladowa podczas terażniejszego dopiero ograniczenia kontrowers formować postanowiło sobie i dukt granicy dla siebie formujący się przez grunty i lasy miasta Toporowa właściwe już poprowadzony zastały mieć i podpisać żąda, oznaczając go w opisie granic swoich wsi Niwice w punkcie 19, jako też Notandum. Kontrowers z Państwem Buskim od wsi Czanyża o ścianę sty-

kającą się z gruntami tutejszymi toporowskimi i gruntami wsi Czanyża, od miejsca i kopani Bartoszykowa zwanej, to jest od kopca jako wyżej opisuje się 17⁸⁰, u końca teje kopani usypanego, ciągiem opisującym podług wyrazu uroczysk i nazwisk aż do kopca 29⁸⁰ w miejscu u rzeki Berezówka, czyli bród Nihuzka, w Lesie Widły zwanymi. Lubo również jak i powyższe Państwo Szczurowickie przy terażniejszym dopiero ograniczeniu gruntów swoich kontrowers w toporowskich formować postanowiło sobie i nie zasadzając się na żadnych dowodach dukt granicy dla siebie formujący się przez grunty i lasy Państwa Toporowa właściwe, oznaczając go w opisie granic swoich wsi Czanyża od punkty 1-wszego do 14-tego, atoli Państwo Toporów tychże wyżej wspomnianych nowych kontrowersów, tak ze strony Państwa Szczurowickiego, jako i ze strony Państwa Buskiego wszczętych nie akceptuje ani też akceptować nie może. Podług zaś rozporządzenia Najwyższej Krajowej Urbarialnej Komisji też nowo wszczęte kontrowersa adnotuje tylko i ze strony tegoż Państwa Toporowa ponowione ograniczenia podług powyższego opisanie jako od najdawniejszych czasów w mierze istotnego używania teraz na fundamencie oryginalnych transakcji granicznych skuteczniło, w spokojnym dalszym jak dotąd używaniu i zamierzeniu do ułożenia podatku na nadwyrężone mieć chce, stronom zaś przeciwnym drogę prawa zostawia.

Prawidła fasonowania (regist)

Miasteczko Toporów leży na nizinie, między lasami. Graniczy z wsiami: od zachodu – z Połoniczną, od południa – z Czanyżem, od północy – z Trójcą i od wschodu – z Turzą. Na obszarze miasteczka, w którym wyodrębniono pięć niw, występują ogrody, pola orne, łąki, pastwiska i lasy.

Na niwie I: Ogrody dominują ogrody, w większości użytkowane przez mieszkańców miasteczka. Znajdują się one na płaskim terenie. Wykorzystywane są głównie pod uprawę „jarzyny ogrodowej”, gdzie indziej znajdują się również sady. Ogrody, na których jest ziemia piaszczysta, gorszego gatunku, użytkowane są jako łąki. Pożytek gruntowy z ogrodów szacowany jest w proporcji 9 cetnarów siana słodkiego oraz 2,25 cetnara potrawu z 1 morgi. Z występujących na tej niwie pastwisk dworskich zbierane jest siano słodkie, w proporcji 3 cetnary z 1 morgi. Pastwiska miejskie, usytuowane w obniżeniu i przez to często zalewane wodą, dają niższe plony, które szacowane są proporcji 2 cetnary siana słodkiego z 1 morgi. Na dworskim polu Na Kępie przeważa ziemia piaszczysta, na zimę obsiewana żytem, na wiosnę zaś hreczką. Pole to powstało w następstwie nasypiania ziemi, ze względu na plany wybudowania w tym miejscu zamku. Z tego względu w latach suchych nic się na nim nie rodzi i najczęściej nie jest obsiewane. Dla oszacowania przychodu

gruntowego przyjmuje się, że wysiewy tak oziminy, jak i uprawy jarej wynoszą 32 garnce na jedną morgę, zaś zbiory – 2 ziarna żyta oraz 1 3/4 ziarna hreczki zmieszanej z jęczmieniem z jednego ziarna wysianego.

Pola orne, występujące naprzemiennie z łąkami, rozmieszczone są na trzech kolejnych niwach, zwanych także obszarami. Na niwie II, zwanej Od Łętkowa (lub obszar pierwszy), znajdują się pola należące do mieszczan. Przeważa na nich ziemia piaszczysta o niskiej jakości, wymagająca nawożenia. Jesienią wysiewane jest żyto, a na wiosnę hreczka; ugorowanie nie jest stosowane. Wysiewy zbóż ozimych i jarych wynoszą 32 garnce na morgę, a zbiory: 2 ziarna żyta oraz 1 3/4 hreczki zmieszanej z jęczmieniem z jednego wysianego. Na niwie Od Łętkowa występują także łąki i pastwiska. Część łąk leży w terenie podmokłym, moczarowatym, dlatego zbiera się z nich tylko siano kwaśne (bez potrawu) w proporcji 6 cetnarów z 1 morgi. łąki miejskie, określane jako trzebieże, położone są nieco wyżej. Przeważa na nich ziemia piaszczysta o niskiej jakości, ale są porośnięte krzakami (po ich wykarczowaniu mogą być użytkowane jak pola orne). Zbiory siana słodkiego wynoszą 8 cetnarów siana z 1 morgi (bez potrawu). Z pastwisk miejskich, leżących na zboczach wzniesień, można uzyskać 2 cetnary siana słodkiego z 1 morgi.

Na niwie III, zwanej Od Trójcy (lub obszar drugi), występują pola orne, łąki i pastwiska. Pola orne, które na tej niwie określane są mianem kopani, w części są zarośnięte krzakami, jakie corocznie muszą być karczowane. Ziemia jest piaszczysta, niskiej jakości, ugorowanie nie jest stosowane. Ze względu na dużą odległość od domostw nie stosuje się również nawożenia. Jesienią obsiewane są żytem, a wiosną hreczką. Wysiewy wynoszą 32 garnce zboża ozimego i jarego, a zbiory – 2 ziarna żyta oraz 1 3/4 ziarna hreczki zmieszanej z jęczmieniem z jednego wysianego. Przychód gruntowy ze stawu dworskiego szacowany jest tak samo, jak z przylegających do nich pól, czyli kopani. Średnie zbiory siana z występujących na tej niwie łąk miejskich, określanych jako trzebieże, wynosi 8 cetnarów siana słodkiego z 1 morgi (bez potrawu); z łąk błotnistych i trzęsawisk – 6 cetnarów siana kwaśnego; z pastwisk – 3 cetnary siana kwaśnego.

Na niwie IV, zwanej Od Cegielni (lub trzeci obszar), występują pola orne, łąki i pastwiska. Pola orne, na których występuje ziemia piaszczysta, niskiej jakości, nie są ugorowane ani nawożone (ze względu na dużą odległość od domostw). Jesienią sieje się na nich żyto, wiosną zaś hreczkę. Zbiory są niskie, gdyż w latach mokrych uprawy bywają zatapiane, a w latach suchych słońce je wypala. Średnio na jedną morgę wysiewa się 32 garnce zboża ozimego i jarego, a zbiory wynoszą 2 ziarna żyta oraz 1 3/4 ziarna hreczki zmieszanej z jęczmieniem z jednego wysianego. Średnie zbiory z łąk miejskich, zwanych trzebieżami, oraz z pastwisk są takie same, jak na niwie III Od Trójcy.

Na niwie V, zwanej Za Rzeką, znajdowały się osiadłości poddanych plebana rzymskokatolickiego. Występujące na tej niwie pola orne (w tym kopanie), łąki (w tym trzebieże) i pastwiska były podobnej jakości, jak grunty uprawne w pozostałych niwach. Wysiewy i zbiory szacowano więc według identycznych zasad. Na niwie Za Rzeką znajdowały się również bagna, łozy oraz niewielkie wzniesienie. Przychód gruntowy szacowany z nich był jak z pastwisk – w proporcji 2 cetnary siana kwaśnego z 1 morgi. Należący do plebana las wykazany został razem z lasem dworskim, występującym w granicach niwy IV Od Cegielni.

Opisanie gromady miasteczka Toporów

Cyrkuł Złoczów. Państwo Toporów. Gromada toporowska

Opisanie zwyczajnych dotąd i na przepisach najwyższych uniwersałów zasadzających się dominikalnych inwentarialnych dochodów, tudzież jakowa proporcja między terażniejszą powinnością a nową, uniwersałem pod d[a]tą 10 Febr[uaris] 1789 [roku] ustanowioną, zachodzi.

§1

Ta gromada dotąd i na potem do dwóch gruntowych zwierzchności należy, a to do J[aśnie] W[ielmożnej] grafowej Kossakowskiej, pani dożywotniej, i do księdza proboszcza łaćńskiego obrządku.

§2

Co się tyczy poddanych pierwszych, powinności, które dotąd zwierzchności swojej odbywali, tedy są daleko mniejsze aniżeli owe na 17 fl[orenów] 46 2/3 [krajcarów] od stu pozwolone, a przeto w tej mierze, podług §2 instrukcji postępując, zwyczajna dotąd powinność tak dalece tylko dopuszczona być może, jak dalece gromada dowieść potrafi, że te tylko powinności uiszczają ma prawo, przeto

§3

Inwentarz podawczy w roku 1787 wyprowadzony wymienia tę powinność, że gromada czynsze z gruntów ogólnie złożyć do wójta powinna, a ten dworowi oddać złp 218, a to prócz innych powinności; przedkłada gromada przywilej [z] 1603 A[nno] przez J[aśnie] W[ielmożnego] hrabię z Tenczyna Wiślickiego⁴ nadany, który opiewa, iż z domu należy płacić złp jeden, z roli złp jeden, z placu złp ćwierć, z łąki groszy sześć, z ogrodu groszy pol[skich] sześć; ale

---

⁴ Chodzi o Andrzeja Tęczyńskiego, kasztelana wiślickiego.

gdy miary roli, łąk i ogrodów ani właściciele nie wiedzą, ani przywilej tenże [nie] opisuje, przeto mało do okazania powinności dotąd zwyczajnych [i ich] utrzymania służyć może, chyba [żeby] indagacją lub inwentarzami [był] wsparty.

^dUwaga^d

Ponieważ inwentarz ogólnego czynszu jest tylko wyprowadzony z dawniejszych inwentarzy [poprzez] przepisywanie, a to bez wchodzenia, skąd ten pochodzi?, i czy [może] powiększać się lub umniejszać w różnych przypadkach?, lub dla jakowych by przyczyn bez umniejszania albo powiększania trwały być powinien?; wiadomo zaś jest z wymierzonej dopiero [co] tabeli gruntów, że gromada Toporowa wiele gruntów posiada, z lasów corocznie successive pola i łąki przyczynia, a zawsze aż dotąd bez podwyższania intraty. Byłoby zatem nieznośną krzywdą dominium [po]prześć na tym czynszu, który od kilkudziesięciu lat z tych tylko gruntów i od tych właścicieli jedynie, którzy na ten czas byli, ustanowiony był, kiedy do dziś i las [poprzez] wykarczowanie przez nich umniejszony, grunty tychże powiększone i liczba właścicieli wzniosła się, bez podwyższenia jednak intraty, a z większą szkodą [dla] własności dworskiej. Przeto do tej czynności tak inwentarz, jako i przywilej niezupełnie są odpowiednie, [dlatego] indagacja zdaje się rzeczą konieczną. Jeżeli przywilej albo inwentarz, albo inwentarz przywilejem lub przywilej inwentarzem wzmocniony, będzie dla gromady podstawą do dalszego utrzymania się przy tych powinnościach, a tak dopiero [z indagacji] okaże się, z którego źródła rzetelne dochody zwierzchności, fundujące się na zwyczajnie dotąd najtrwalszym, [da się] wyprowadzić. Gdy bowiem instrukcja [w] §4 pozwala nawet odpadłe powinności tam resuscytować, gdzie 17 złr 46 2/3 kr pozwolone od stu przewyższają, więc tym bardziej o słuszność upomnieć się należy, i z tych powodów przystąpiło się do indagacji.

^dIndagacja^d

I. Kto, jak dawno ustanowił tu czynszu złp 218 i od czego ten czynsz [się] należy?

^dOdp^d[owiedź] Starszyzna odpowiedziała, iż nie znajduje takowego, który by to pamiętał, mają to w tradycji historycznej u siebie. Wiadomo, że była kiedyś rewizja gruntów, gdzie oznaczono na ten czas tę wynalezioną kwotę złp 218, a od tego czasu żadnej już więcej rewizji nie było, lubo sobie z lasów poprzyczyniali i powyrabiali ludzie grunty. Powiadają, że na ten czas ustanowili od dnia orania po groszy pol[skich] sześć, i tyleż od koszenia, z tego miała wynikać ta kwota.

^dUwaga^d

Prześć na tym nie można, aby uwierzyć, iż ustanowione było od dnia orania lub koszenia po groszy pol[skich] sześć, gdy

a) przywilej wyżej wzmiankowany przepisuje czynszu z roli złp jeden,

b) wieś Trójca na tychże samych gruntach osiadła inwentarzami swą oczywicie dowodzi powinność od dnia orania po złp jednym,
c) inne gromady w tym państwie z kopani i trzebieży do pańszczyźnianych gruntów nienależących czynszu po g[roszy] pol[skich] 15 wpłacają.
Z przyczyny więc 1^{szej} i 2^{giej} słuszne [jest], aby dzień na złp jeden [za] oranie uznać, ale że gromada do innych jeszcze powinności z osiadłości [jest] zobowiązana inwentarzami, jakoby kiedyś odstępując od przywileju tyle razy powtarzanego, a zatem na zwyczaj w wielu wsiach dominium praktykowanym poprzestać rzeczą jest słuszną, i sama gromada przeciwko temu zwyczajowi nic nie ma. Co do dnia orania została więc wątpliwość, ale ta jednomyślnie tym przykładem (że w miasteczku podobnym że, do tegoż państwa należącym, to jest w Sokołowie, jest 57 mórg pola, Niwki zwanego, z którego gromada złp 35 dworowi opłaca, to jest od dnia orania po groszy pol[skich] 15 wypada, zatem 3/4 morgi za dzień orania uznać, zaś dzień koszenia za całą morgę, jednomyślnie zezwoliła gromada) rozwiana została. Ile zaś kto ma gruntu na siła orania lub koszenia, odwołuje się gromada do akt urbarialnych, aby z tych kwotę sprawiedliwą wynaleźć. Poprzestać zatem przychodzi na tej powinności do czynszu z gruntu, iż od dnia [orania] gruntu właściciel obowiązany [jest] płacić 15 gr[oszy] pol[skich].

II. Jakowa inna [jest] powinność, dotąd zwyczajna, z osiadłości?

Jako inwentarz okazuje, z dawna każdy obowiązany [jest] [a]) z osiadłości, placu złp dwa albo nie mogąc płacić, dni 4^{ty} w żniwa odrobić,

b) podorozczyzny składała gromada z całej osiadłości złp 150, co niedawno przyjętymi uniwersałami odpadło,

c) rzemieślnicy, kołodzieje i stolarze po złp dwa, bednarze po złp sześć, a to, że materiału z lasów dworskich dostawać mogą, płacą,

d) podwód cała gromada 25 parokonnych o mil 6 dawać rocznie [jest] obowiązana,

e) dziesięć pszczelną z pasiek dają i oczkowe opłacają,

f) do stawów Toporowskiego i Łętkowskiego podług przywileju dni co potrzeba, około grobel, opustów spuszczenia i zastawiania, chędożenia rzeki i ściągania pokrzywki etc., robią, której to powinności około dni 18 na jednego rocznie wypada; tak uznała gromada i starszyzna z gromady.

^dConclusio^d

Idzie zatem, że przywilej, wyżej rzeczony, z inwentarzem nierozłącznie w niektórych punktach, inwentarz za największy grunt służyć może. A tak tylko co do czynszu potrzebne wzięwszy objaśnienie z przywileju, że ten opłacać powinni, a co do powinności z osiadłości, nie uchyliwszy dawno trwałości,

poprzestać na tym jak się wyżej okazało jest konieczność, z myślą §2 instrukcji zostając.

I tak, wyprowadziwszy wprzód z indagacji gromady wyżej rzeczzone powinności, czyli rozpoznawszy, do opisanie gruntowe powinności podług przepisów urbarialnych przystępuje się. Które [to] wyznanie przytomnej starszyźnie jeszcze co do słowa przeczytawszy, do podpisu podane.

Działo się w Toporowie, 25 Aug[usta] 1789

Paweł Kowalczyk wójt (+) Promiński (—)

Michał Kmiec burmistrz (+)

Dmyter Mandryka deputowany (+)

Fed Nykiha deputowany (+) L.S. Civitatis Toporów

Opisanie

§4

Poddani terażniejszego miasteczka ogólnie obowiązani są płacić, na mocy przywileju [z] 1603 A[nno] i dotąd trwającego zwyczaju

a) z gruntu od dnia orania (czyli 3/4 morgi) lub koszenia (czyli morgi całkowitej) groszy pol[skich] piętnaście,

b) na mocy inwentarzy i dotąd trwającego zwyczaju płaca tłoki z osiadłości złp dwa, a to od domu,

c) podorozczyzny z osiadłości całej składała gromada 150 złp, a ta zapadłym uniwersałem skasowana, jednakże ponieważ pozwolone 17 złr 46 2/3 kr od stu procentu są wyższe niżeli cały komput tychże powinności, przeto ad mentem §4 instrukcji resuscytowane być musi,

d) podwód cała gromada daje 25 o mil 6, parokonnych; te redukując podług przepisów względem pańszczyzny [z] 1787 [r.], za dzień mil 3 wypada, jedna fura dni 4^{ty}, a zaś fur 25 uczyni dni 100,

^dPrzestroga^d Nie przewidując potrzeby, taksa pańszczyzny ciągłej w tym miejscu ustanowiona nie jest, a przeto w tym przypadku [z] najbliższej wsi taksa bierze się, to jest wsi Stołpina, dzień po kr 12, co i dla księżych poddanych będzie, którzy księdzu proboszczowi pańszczyznę robią.

e) pszczelną dziesięcinę dają i oczkowe płacą, podług rejestrów to będzie porachowane,

f) powinnych dni do stawów co potrzeba robią, co jako wyżej się rzekło, gromada na 18 dni na jednego zredukowała w średniej ilości oraz na zapytanie (jeżeli te szarwarki tak jak dotąd odbywać chcą, czyli one opłacać po dni 18 rocznie od jednego, ile za to jest na fundamencie rzeczonego przywileju 1603 Anni) oświadczyła się gromada, iż woli opłacać niż odrabiać.

§5

Między gromadą miasteczka Toporowa znajduje się kilku właścicieli, którzy są ze wsi Trójca i tamże w Trójcy osiedli, a z tych gruntów, które tu posiadają, do gromady tutejszej czynsz płacą po 15 groszy pol[skich] od dnia; tych osobna konsygnacja sporządzona będzie.

§6

Mielnicy toporowscy obowiązani [są] dworowi swojemu z gruntu, który posiadają, pańszczyzny pieszej dni 156 [odrabiać], czynszu po złp 18 [płacić] i 4^{ty} wieprze z młyna, każdy à złp 8 rachując, karmić.

§7

Poddani do klasy chałupników należący z osiadłości swojej tłokę płacą à złp 2 oraz robociznę robią, jako i inni.

§8

Znajdują się tu i Żydzi, którzy swe domostwa mają; ci podług konsygnacji swojej czynszu z domu po złp 1 gr 6 [płacą]. Jeżeli zaś który hurtowo pędzi wódkę, obowiązany [jest] do intrat karczemnych złp 100 od kotła płacić. Gospodarze także tłoki à złp 2, kotłowego à złp 1 opłacają. Co chociaż do obrachunku urbarialnego nie należy, dla sumy jednak intrat położone będzie.

§9

Poddani do probostwa należący z gruntu obowiązani są Imć Ks[iędz]u proboszczowi pańszczyznę, każdy według ilości swych gruntów (jako osobna konsygnacja tego [dowodzi]), robić i to ciąglą; ten zaś co tylko chałupę posiada i mało co przy tym gruntu, dzień pieszo na tydzień robi.

§10

Rzemieślnicy, tylko stolarze i kołodzieje, płacą za użytek materiałów z lasów dworskich po złp 2, bednarze zaś po złp 6, co, że nie z gruntu pochodzi, do porachunku urbarialnego nie wchodzi.

§11

Poddani tutejsi do żadnej dziesięciny nie są obowiązani, jedynie łacińskiego obrządku titulo stołowego płacą po gr[oszy] pol[skich] 8 od familii, a zaś r[i-tus] g[raeci] księdzu swemu titulo rogowszczyzny po złp 1, co do obrachunku urbarialnego nie wchodzi.

§12

Żadnych pustych i nieosiadłych gruntów tu nie ma.

§13

Gromada ma pastwiska ogólnie, z tych atoli dotąd żadnej powinności dworowi nie było, a przeto i teraz od powinności w rachunkach urbarialnych wyłączone będą, jako też dworskie i księży obydwóch grunty.

§14

Poddani tutejsi mają [na] opał, płoty oraz na budowie las wolny za kwitami, księża obydwaj mają wrąb wolny do lasu. I chociaż dotąd żadnej powinności dworowi nie było, jednakże gdy teraz opłacać się do skarbu monarchicznego będą [podatki], słuszną rzeczą [jest], aby księża i poddani do jakowej części opodatkowania z lasów pociągani byli.

§15

Żarnowego wprawdzie dwór dotąd jeszcze nie pobierał, jednakże te na mocy uniwersału [z] 9 7^{bris} [Septembris] 1784 [r.] ostrzeżone mieć chce, ile że kosztowne w tej osadzie ma młyny.

§16

Pańszczyzna tu wprawdzie nie jest potrzebna i być nie może, gdyż dotąd gromada żadnej nie robiła. Zaś pańszczyzna księdzu proboszczowi od poddanych księżych należeć mogąca jest potrzebna, ile że ksiądz na obrobienie łąnów swoich koniecznie potrzebuje.

Wykaz alegatów

Nr 1. [Konsygnacja] poddanych, którzy powinności urbarialne dotąd odra-
biali i gotowymi pieniędzmi opłacali.

Nr 2. [Konsygnacja] poddanych, którzy w innej osadzie [Trójcy] mieszkają,
w tej zaś grunty posiadane gotowymi pieniędzmi opłacają.

Nr 3. [Konsygnacja] poddanych mielników, którzy z młyna i osiadłego gruntu
podatkują i roboczną odbywają.

Nr 4. [Konsygnacja] poddanych, którzy dotąd swoją urbarialną powinność
roboczną odbywali i opłacali, zaś teraz do klasy chałupników należeć będą.

Nr 5. [Konsygnacja] poddanych plebana r[itus] l[atini] pańszczyźnianych.

Nr 6. [Konsygnacja] poddanego jednego, do plebana r[itus] g[raeci] należące-
go, który do klasy chałupników należy.

Nr 7. [Konsygnacja] gruntów, z których zwierzchność żadnych urbarialnych danin nie pobiera.

Nr 8. Konsygnacja synagogi żydowskiej Toporowskiej, która powinność inwentarialną pieniędzmi opłaca.

ZESTAWIENIA TABELARYCZNE

Rekapitulacja sumaryczna miasta Kamionka Strumiłowa

Niwy	Role					Łąki						Lasy				
	powierzchnia		przychód ziarna w korcach			powierzchnia		pożytek w cetnarach				powierzchnia		pożytek drewna w sążniach sześć.		
	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	morgi	sążnie	ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twardego	miękkiego
I. Ogrody	16	1400					205	1090								
II. Zagumienki	80	1140						1313								
III. Średnie Pola	215	763					18	457								
IV. Pod Kobłem	94	172					64	513								
V. Zagumienki Pole	127	1415					1	1532								
VI. Obłonie	54	838					91	1347								
VII. Kamienna Góra	409	1007					40	1483								
VIII. Za Głębokim	122	934					36	336								
IX. Tołmacz	124	1357														
X. Łysa Góra	161	1007					66	328								
XI. Za Tadańską Bramą	317	1394					62	1031								
XII. Zagumienki Przedmieścia Zabuziańskiego	191	46					1	1590								
XIII. Skutnia	71	757					1	331								
XIV. Średnie Pola	234	991					63	1019								
XV. Niwki w Lesie	112	263					20	298								
XVI. Wertiacze	48	643					5	787								

Źródło: CPAHU Lwów, fond 19: Metryka józefińska, opis 18, sprawa 107, k. 52-54.

Sumariusz fasji gromadzkiej miasta Kamionka Strumiłowa

		Pola orne						Łąki						Lasy			
		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach				powierzchnia		pożytek siana w cetnarach				powierzchnia		pożytek drewna w sążniach sześć.	
		morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmien	owies	morgi	sążnie	siano		potraw	morgi	sążnie	twardego	miękkiego	
										ogółem	słodkie						kwaśne
Zwierzchność dworska posiada	ról, łąk i lasów	700	116	1258 61/64	1717 11/16	1887 11/16	1543 35/64	224	334		989,75	1006,84	56,84	3670	1572	208 3/8	1268 1/8
	stawów							25	529		405,29		101,32				
	ugorów																
	ogrodów i sadów							22	990		359,09		89,78				
	krzaków																
	pastwisk																
	ogółem	700	116	1258 61/64	1717 11/16	1887 11/16	1543 35/64	272	253		1754,13	1006,84	247,94	3670	1572	208 3/8	1268 1/8
Poddani posiadają	ról, łąk i lasów	1683	1212	1519 1/2	6052 55/64	4197 11/32	3155 21/64	205	918		1460,05	308,19	25,01				
	stawów																
	ugorów																
	ogrodów i sadów							176	164		2357,18	43,03	589,28				
	krzaków							6	900			13,12					
	pastwisk							21	20			42,02					
	ogółem	1683	1212	1519 1/2	6052 55/64	4197 11/32	3155 21/64	409	402		3817,23	406,36	614,29				
Suma całkowita	2383	1328	2778 29/64	7770 35/64	6085 1/32	4698 7/8	681	655		5571,36	1413,20	862,23	3670	1572	208 3/8	1268 1/8	

Źródło: CPAHU Lwów, fond 19: Metryka józefińska, opis 18, sprawa 107, k. 59-60.

Wykaz posiadaczy nieruchomości w Kamionce Strumiłowej ujętych w opisaniach urbarialnych

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
61	Jakim	Adamowicz	2	3 1/15	11/15		3 4/5
bn	Jan	Adamowicz	9		1 1/3		1 1/3
bn	Jaśko	Adamowicz	7, 12	8 7/60	5/6		8 19/20
81	Józef	Adamowicz	5		1 11/60		1 11/60
75	Kasper	Adamowicz	5		4 5/12		4 5/12
95	Marcin	Adamowicz	4	5 47/60	2 31/60		8 3/10
27	Michałko	Adamowicz	4	27	8 1/10		35 1/10
56	Paweł	Adamowicz	2	5 13/60	5/6		6 1/20
50	Jakub	Aderschlag	13				
bn	Joseph	Ajsenkop	13				
bn	Szmul	Angielman	13				
24	Samuel	Aschner	6		17/60		17/60
bn	Beniamin	Attman	13				
bn	Jonas	Attman	13				
18	Samuel	Attman	13				
40	Dmyter	Babicz	4	30 47/60	1 9/20		32 7/30
14	Wasył	Babicz	4	25 3/5	1 3/4		27 7/20
55	Marianna	Babiczowa	4	19 17/20	10 1/60		29 13/15
43	Herman	Babin	13				
107	Mojśes	Bachtney	13				
bn	Lejb	Bachufas	13				
136	Anna	Bakoncza	5		17/60		17/60
49	Piotr	Barabasz	4	32 2/5	5 17/20		38 1/4
24, 61, 70, 80, 127, 225	Szymon	Barcikowski I[mć] P[an]	4, 5, 13	18 3/10	12 2/15		30 13/30
26	Hanka	Batiuczka	4	36 1/3	9 1/2		45 5/6
31	Stefan	Bednarczuk	4	17 2/3	6 1/20		23 43/60
169	Ostap	Bednarz	5		13/30		13/30
24	Jakub	Bekasiński	4	35 13/30	8 23/30		44 1/5
170	Iwan	Berbeka	5		23/60		23/60
87	Łukasz	Bertnik	5		2/5		2/5

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
bn	Elkana	Betejsak	13				
199	Chaim	Betwermer	13				
45	Józef	Białowus	4	22 7/30	3 7/60		25 7/20
52	Maciej	Białowus	4	28 3/4	9 11/30		38 7/60
44	Wojciech	Białowus	4	46 1/5	3 5/6		50 1/30
51	Wasył	Bielan	3	7 19/30	1 11/60		8 49/60
187	Bazyli	Biławiecki	5		5/12		5/12
148	Dmytro	Biławiecki	5		1 1/60		1 1/60
bn	Nachym	Blutarm	13				
72	Janowa	Błażewska	5		2 7/10		2 7/10
88	Maksymicha	Bochaczewska (Bohaczewska)	4	23 3/5	4 9/20		28 1/20
16	Semen	Bochaczewski	4	41 4/15	1 29/60		42 3/4
36	Jerzy	Bochuszewicz	4	32 23/60	2 5/12		34 4/5
32	Ilko	Bodnar	4	20 13/30	7 2/15		27 17/30
117	Lebius	Bogen	13				
20	Fedko	Bojko	9		3 11/30		3 11/30
89	Fedko	Bojkowski	4		5 13/20		5 13/20
79	Marcin	Bonczek	9		1 1/60		1 1/60
65	Grzegorz	Bożykiewicz	9		2 41/60		2 41/60
60	Israel	Bredsak	13				
147	Lebius	Brotwager	6		17/60		17/60
33	Nochem	Brudar	13				
91	Józef	Brzezicki	4	15 1/20	29/60		15 8/15
45	Filip	Buk	4	67 1/60	4 2/3		71 41/60
174	Grzegorz	Busko	5		7/15		7/15
50	Señ	Bykało	4	44 17/30	9 1/10		53 2/3
181	Bazyli	Chałuszka	5		1/2		1/2
206	Chaim	Chann	6		2/15		2/15
33	Iwanowa	Chmarna	4	19 2/5	6 41/60		26 1/12
10	Antoni	Chmarny	4	17 3/10	1 13/15		19 1/6
178	Antoni	Chmarny	4	8 7/15	1 7/15		9 14/15
29	Antoni	Chmarny	5		2 5/6		2 5/6
91	Franciszek	Chodorowski P[an]	12	95 47/60	6 7/10		102 29/60

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
14	Harasym	Ciuma	4	26 7/30	2 1/20		28 17/60
15	Jakub	Ciupka	1	46 37/60	17/20		47 7/15
21	Beniamin	Cosmer	13				
44	Dawid	Cosmer	13				
bn	Fajnisz	Cosmer	13				
bn	Wasył	Cymbalista	7, 12	4 2/15	11/12		5 1/20
12	Lejba	Czaczka	13				
bn	Petrycha	Czapczarka	7		13/30		13/30
213	Bazyli	Czarneński	5		7/15		7/15
61	Demko	Czepak	4	31 11/60	2 7/20		33 8/15
32	Gabriel	Czepak	4	36 2/5	2 37/60		39 1/60
43	Iwan	Czepak	4	43 7/12	10 13/30		54 1/60
31	Jacko	Czepak	4	68 7/30	9 13/15		78 1/10
65	Jacko	Czepak	4	15 19/30	2 11/60		17 49/60
45	Kost	Czepak	4	18 17/60	1 11/30		19 13/20
92	Gabriel	Czepczarz	4	30 1/60	5 11/20		35 17/30
98	Jacko	Czepczarz	5		59/60		59/60
155	Jacko	Czerniej	5		3/10		3/10
57	Antoni	Czuczvara	2	1 53/60	8/15		2 5/12
40	Harasym	Czuczvara	2	7 4/5	2 1/4		10 1/20
4		Czumicha wdowa	4	18 53/60	1 1/2		20 23/60
bn		Danilicha wdowa	10	3 29/60	1 3/5		5 1/12
46	Marcin	Daniszewski	4	22 11/15	3 11/20		26 17/60
133	Jacko	Dawidowicz	5		7/20		7/20
bn	Hrehory	Dawidowicz ksiądz	12	14 5/6	3 7/20		18 11/60
124	Michał	Dawidowicz ksiądz	4, 12	23 13/15	7 7/12		31 9/20
bn	Szymon	Dawidowicz ksiądz	12	11 13/60	13/30		11 13/20
bn		Dawidowicz ksiądz	12	4 13/20			4 13/20
bn	Nasta	Dawidowiczowa	12	4 17/30			4 17/30
207	Andrzej	Dąbrowski	5		1/5		1/5
bn	Wojciech	Dąbski	7		1 31/60		1 31/60
6	Isaak	Donekstral	6		13/60		13/60
56	Joannes	Drossel	5		1/3		1/3

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
20	Jan	Dudek	9		1 11/15		1 11/15
108	Lebius	Dumbartt	13				
58	Pańczycha	Dzyganowska	5		1 29/60		1 29/60
bn	Grzegorz	Dzyganowski	4	25 11/20	1 9/10		27 9/20
144	Salamon	Eckstein	6, 13		17/60		17/60
27	Markus	Ehrlich	6, 13		17/60		17/60
19	Abrahan	Einerachi	13				
65	Ozjasz	Eisenfresen	13				
46	Baruch	Eisgrau	13				
bn	Ozjasz	Eszner	13				
96	Jan	Faleński	9		1 1/4		1 1/4
77	Michał	Faleński	9		4 1/10		4 1/10
94	Wojciech	Faleński	9		1 1/10		1 1/10
161	Marcinowa	Falińska	5		23/30		23/30
2	Wojciechowa	Falińska	5		3/10		3/10
69	Józef	Faliński	5		3 41/60		3 41/60
bn	Gierszon	Fiderchutt	13				
bn	Dmytro	Fik	10	6 49/60			6 49/60
76	Michał	Fik	4	33 19/30	5 2/15		38 23/30
99	Mikołaj	Fik	4	20 43/60	2 13/30		23 3/20
16	Semen	Fik	4	53 1/10	1 2/3		54 23/30
30	Dawid	Fingerhutt	13				
bn	Icyk	Fischer	13				
bn	Szloma	Fligiveidel	7		2/3		2/3
153	Joseph	Fruchtner	6		19/60		19/60
146	Salamon	Furman	6		3/10		3/10
137	Paweł	Gadowicz	5		11/15		11/15
79	Jacko	Gancarz	9		2 1/6		2 1/6
48		Gańczarka wdowa	7		9/10		9/10
209	Antoni	Gerowski	5		37/60		37/60
53	Lebius	Giler	6, 13		2/15		2/15
48	Jakub	Goldberg	13				
203	Lebius	Goldberg	13				

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
48	Hawryło	Gonta	5		2 1/2		2 1/2
21	Dmytro	Grodzicki	4	26 2/5	1 7/60		27 31/60
22	Jan	Grodzicki	4		5 14/15		5 14/15
64	Nechtanel	Grosztern	13				
9	Jan	Gryńczuk	4	71 5/12	5 17/60		76 7/10
bn	Baruch	Gryzman	13				
201	Kazimierz	Grzybowski	5		29/60		29/60
18	Gabriel	Gubrynowicz	4	72 5/6	7 1/10		79 14/15
bn	Ilko	Guta	4	16 1/5	4 29/60		20 41/60
3	Kielman	Hadler	6		13/60		13/60
182	Józef	Hałasiewicz	5		13/30		13/30
bn	Lewko	Hapka	10	16 1/3	3 3/10		19 19/30
bn	Wasył	Hapka	10	4 13/60	1 29/30		6 11/60
57	Andrzej	Hemlak	4	28 1/15	8 17/60		36 7/20
55	Ilko	Hodowany	4	7 11/12	4 2/15		12 1/20
112	Noe	Hungier	13				
52	Antoni	Husowicz	4	32 8/15	2 1/12		34 37/60
42	Antoni	Husakowski	4	31 8/15	2 7/60		33 13/20
53	Fedko	Hynka	4	51 9/20	8 2/15		59 7/12
57	Łukasz	Ilnicki	5		1 1/10		1 1/10
49	Lebius	Indyg	13				
bn	Ignacy	Irzykiewicz	7		5/12		5/12
35	Judella	Izygin wdowa	13				
35	Iwan	Jakimowicz	4	26 1/5	3 9/20		29 13/20
24	Petro	Jakimowicz	4	24 11/60	2 3/10		26 29/60
97	Walenty	Jakimowski	5		4 1/20		4 1/20
188	Józef	Jałoski	5		11/60		11/60
104	Nachtem	Jammer	13				
57	Stefan	Janowicz	4	21 7/10	6 9/20		28 3/20
22	Iwan	Jaremko	4	36	3 31/60		39 31/60
59	Hryć	Jarysz	4	39 4/15	7 23/60		46 13/20
27	Iwan	Jarysz	4	20 47/60	1 11/12		22 7/10
bn	Maćko	Jasienicki	1	8 1/10	1 3/20		9 1/4

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
9	Sobko	Jasienicki	4	32 7/30	1 11/60		33 5/12
bn	Sobko	Jasienicki	11	10 19/30	17 11/12		28 11/20
6		Jaworkowa wdowa	1	36 3/20	1 7/60		37 4/15
173	Tomasz	Jaworski	5		7/15		7/15
7	Jakub	Jopfer	6		13/60		13/60
63	Gabriel	Kacaban	5		4		4
16	Markus	Kacz	13				
89	Iwan	Kaczmarz	4	55 29/60	13 13/30		68 11/12
20	Grzegorz	Kaleniewicz	4	4 9/10	1 13/15		6 23/30
bn	Daniło	Kaliniewicz	12	8 23/60	8/15		8 11/12
62	Samuel	Kanafas	13				
77	Joannes	Kaskanitz	5		1 47/60		1 47/60
85	Maciej	Kaszuba	5		3/4		3/4
90	Franko	Kaszubski	5		1 1/5		1 1/5
86	Maćko	Kawecki	5		2 13/20		2 13/20
62	Steć	Kenderał	5	4 2/3	11/12		5 7/12
53	Łukasz	Kijanowski	2	17 9/10			17 9/10
42	Andruch	Kikut	4	19 14/15	3 17/60		23 13/60
20	Stefan	Kikut	4	35 1/60	2 13/60		37 7/30
28		Kitycha wdowa	4	34 13/30	2 1/15		36 1/2
159	Iwan	Kizyma	5		13/20		13/20
bn	Mortko	Klajner Uchra (?)	13				
109	Israel	Klein	13				
116	Mojses	Kłodner	13				
89	Iwan	Kmieć	5	1 1/20	2 3/4		3 4/5
51	Jackowa	Knabicha	4	23 1/30	5 1/12		28 7/60
17	Aleksander	Kohel	13				
11	Herman	Kohel	13				
8	Israel	Kohl	13				
bn	Hryć	Kojda	10	12 7/60			12 7/60
7	Hryńko	Kojda	4	18 8/15	2 11/60		20 43/60
41	Hawryło	Kołodczuk	4	39 1/30	7 1/12		46 7/60
bn	Petro	Konczar	10	6 8/15			6 8/15

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
bn	Stefan	Konczer	4	19 29/60	1 49/60		21 3/10
4	Jacko	Konczyk	1	55 4/15	10 7/15		65 11/15
70	Franciszek	Konopka	4		6 11/60		6 11/60
101	Kasper	Konopka	4	17 23/30	4 5/12		22 11/60
100	Maciej	Konopka	5		7/12		7/12
73	Marianna	Konopkowa	5		9/10		9/10
135	Marianna	Konopkowa	5		41/60		41/60
52	Michałko	Koralewicz	2	7 11/60	2 7/30		9 5/12
66	Michałko	Korpacz	4	14 11/12	6 29/30		21 53/60
bn	Daniło	Kosarewicz	7		11/30		11/30
60	Grzegorz	Kosarewicz	4	7 8/15	3 13/60		10 3/4
bn	Jan	Kosarewicz	12	3 8/15	5/12		3 19/20
bn	Józko	Kosarewicz	7		7/20		7/20
bn	Petro	Kosarewicz	7		1 1/30		1 1/30
47	Wasył	Kosarewicz	2	8 11/20	7 29/60		16 1/30
90	Jan	Koszeliński	5		1 1/15		1 1/15
60	Fedko	Kowalczyk	3	3 11/30	1 7/15		4 5/6
38	Janowa	Kowalicha	4	24 7/60	3 2/15		27 1/4
38	Filip	Kowaluk	4	21 43/60	49/60		22 8/15
53	Hryć	Kowaluk	4	56 7/60	3 4/5		59 11/12
176	Iwanowa	Kozaczycha	5		17/60		17/60
93	Gabriel	Kozak	5		1 59/60		1 59/60
129	Hawryło	Kozak	4	22 7/20	2 1/20		24 2/5
82	Iwan	Kozak	4	26 3/10	4 41/60		30 59/60
26	Tymko	Kozak	4	38 1/3	5 1/12		43 5/12
46	Tymko	Kozak	4	13 1/6	1 1/6		14 1/3
bn	Pawło	Kruk	4	10 1/15	2 17/20		12 11/12
bn	Pawło	Kruk	10	8 1/6			8 1/6
38	Fedko	Kuc	4	28 47/60	1 47/60		30 17/30
64	Iwan	Kucyk	4	27 2/5	1 29/30		29 11/30
165	Jacko	Kurej	4	15 23/30	5 23/60		21 3/20
160	Michałko	Kurej	4	15 59/60	5 1/6		21 3/20
166	Wasył	Kurej	5		8/15		8/15

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
26	Marcin	Kurowski	5	6 29/60	23/60		6 13/15
150	Andrzej	Kuryniec	5		7/15		7/15
12	Iwan	Kuryniec	4	31 14/15	3 41/60		35 37/60
75	Michał	Kuryniec	5	4 23/60	1 3/4		6 2/15
17	Wasył	Kuryniec	4	18 2/3	1 1/6		19 5/6
43	Hryć	Kusznierz	4	24 11/20	1 23/60		25 14/15
bn	Petro	Kuzel	10	5 1/12	17/20		5 14/15
214	Fedko	Kuźma	5	5 19/20	2/3		6 37/60
82	Oleksa	Kuźma	5		4 7/15		4 7/15
31	Tymczycha	Kuźmiczka	4	25 1/60	3 9/20		28 7/15
94	Iwan	Laszczukowicz	4	25 1/60	3 17/60		28 3/10
69	Fedko	Lechniuk	5		23/30		23/30
66	Hawryło	Lechniuk	4	23 2/15	7 19/30		30 23/30
bn	Hoina (?)	Lechniuk	10	3 7/15	1/3		3 4/5
67	Stefan	Lechniuk	4	51 11/15	5 49/60		57 11/20
36	Wasył	Lechniuk	4	23 14/15	1 1/20		24 59/60
111	Szymon	Leiner	13				
74	Jakub	Lenartowicz	5		1 9/20		1 9/20
189	Chaim	Lerge	6		7/15		7/15
25	Petro	Lesyk	4	58 11/15	1 7/60		59 17/20
50	Stefan	Lewicki	5		2 11/12		2 11/12
5	Jan	Lisko	4	32 14/15	9 5/12		42 7/20
40	Pańko	Lisko	4	23 7/20	4 11/20		27 9/10
88	Pańko	Lisko	4	19 17/60	5 13/30		24 43/60
bn	Daniel	Litwin	7		1 7/12		1 7/12
215	Iwan	Litwiniec	5		8/15		8/15
bn	Iwan	Liwtin	4	56 1/6	6 1/2		62 2/3
5	Zachariasz	Lodmer	6		2/15		2/15
120	Isaak	Lomp	6		1/20		1/20
bn	Dmytro	Lysko (Łysko)	4	16 1/5	5 7/12		21 47/60
87	Michałko	Lysko (Łysko)	4	35 3/4	3 13/30		39 11/60
63	Dmyter	Łaba	4	36 1/15	1 59/60		38 1/20
52	Daniło	Łabaj	4	13 19/20	1 1/20		15

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
51	Fedko	Łabaj	4	21 1/15	5 7/15		26 8/15
bn	Fedko	Łabaj	12	6 11/30	1/6		6 8/15
8	Iwan	Łabaj	4	50 29/30	5 47/60		56 3/4
bn	Mikołaj	Łabaj	4	31 19/60	11/12		32 7/30
bn	Mikołaj	Łabaj	10	10 31/60			10 31/60
41	Oleksa	Łabaj	4	25 1/5	2 17/60		27 29/60
11	Stefan	Łabaj	4	24 1/15	1 31/60		25 7/12
50	Iwanowa	Łabajowa	4	13 1/12	1 3/20		14 7/30
19	Tymko	Łabka	4	58 7/12	6 8/15		65 7/60
130	Paraska	Łamaszewiczowa	5		4/15		4/15
47	Mojses	Łapajonker	13				
47	Isaak	Łapajówka	6, 13		1 8/15		1 8/15
40	Israel	Łapajówka	13				
87	Mojses	Łapajówka	6		1 1/30		1 1/30
44	Roman	Łapka	4	10 3/10	1 7/30		11 8/15
34	Semion	Łapka	4	80 3/5	7 11/20		88 3/20
bn	Demko	Łozowy	10		3 9/10		3 9/10
25	Jankiel	Maczen	6		5/12		5/12
156	Wasył	Malinowski	5		23/60		23/60
68	Fedko	Markowski	4	17 31/60	1 11/12		19 13/30
66	Fedko	Markowski	4	6 19/20	3 7/12		10 8/15
3	Daniło	Martynow	4	35 17/60	5 7/10		40 59/60
5	Tymko	Martynow	4	17 23/30	1 37/60		19 23/60
6	Wasył	Martynow	4	35 29/30	6 7/15		42 13/30
bn	Maciej (Maćko)	Mazur	4, 9	24 11/30	1 59/60		26 7/20
48	Franciszek	Mazurkiewicz	4	22 3/10	3 11/60		25 29/60
47	Wojciech	Mazurkiewicz	4	22 3/10	2 2/5		24 7/10
32	Juda	Mechlworm	13				
bn	Lebius	Mechlworm	13				
198	Ezechiel	Menkie	13				
2	Herman	Mens	13				
23	Juda	Mens	6, 13		13/60		13/60
bn	Lejb	Mesler	13				

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
bn	Jacko	Michalczyszyn	10	5 14/15			5 14/15
bn	Pańko	Minkus	7		1 19/30		1 19/30
35		Mitycha wdowa	4	25 9/20	3 19/60		28 23/30
212	Wawrzyniec	Mroczkowski	5		3/5		3/5
70	Wojciech	Mroczkowski	5		4 1/30		4 1/30
149	Oleksa	Mularz	5		11/30		11/30
86	Andruch	Musikiewicz	4	28 8/15	1 53/60		30 5/12
10	Grzegorz	Musikiewicz	4	24 5/12	4 3/20		28 17/30
122	Ester	Nachtgajst	13				
110	Emmanuel	Nadler	13				
bn	Fedko	Nazarkiewicz	12	15 11/12			15 11/12
37	Franciszek	Nowacki	4	22 7/15	4 17/60		26 3/4
12	Franciszek	Nowacki	9		2 1/30		2 1/30
10	Jacko	Nyza	4	24 11/30	1 1/10		25 7/15
185	Iwan	Olejnik	5		13/60		13/60
99	Janowa	Oleszycha	4	19 7/12	2 19/20		22 8/15
85	Maćko	Olszewski	9		3 37/60		3 37/60
12	Roman	Organista	4	28 2/5	1 17/30		29 29/30
24	Semen	Organista	4	25 11/12	1 5/6		27 3/4
15	Tymko	Organista	4	33 49/60	1 23/60		35 1/5
82	Franko	Orzechowski	1	6 5/12	2 7/60		8 8/15
16	Wawrzek	Orzechowski	1	47 5/6	23/60		48 13/60
154 1/2	Wolman	Oschenslegien	6		1/4		1/4
179	Maciej	Osichowicz	5		1 1/20		1 1/20
59	Tymczycha	Oziembłowska	2	6 13/15	1 1/5		8 1/15
93		Panasiuczka wdowa	4	22 37/60	2 4/5		25 5/12
bn	Dmytro	Panasiuk	4	8 11/12	3 7/20		12 4/15
bn	Iwan	Panasiuk	10	14 11/30	5 9/10		20 4/15
121	Iwan	Panasiuk	4	6 4/5	2 4/5		9 3/5
93	Stefan	Panasiuk	4	22 47/60	2 49/60		25 3/5
bn	Wasył	Panasiuk	10	6 13/30			6 13/30
bn	Iwan	Panasiuk [z Jasienicy]	4	18 17/20	1 43/60		20 17/30
140	Grzegorz	Pankiewicz	5		1 47/60		1 47/60

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
32	Hryć	Pankiewicz	4	24 2/3	2 19/20		27 37/60
97	Jan	Pankiewicz	2, 4	22 37/60	22 1/20		44 2/3
97	Jan	Pankiewicz	4	14 13/30	3 1/6		17 3/5
33	Jacko	Panko	4	39 29/30	3 1/20		43 1/60
13	Mikołaj	Pastewniczny	1	97 13/30	10 19/20		108 23/60
128	Herman	Pelc	6		1/5		1/5
21	Iwan	Pertyk	4	24 53/60	13/15		25 3/4
55	Kaim	Pfeferkorn	13				
1	Franciszek	Piasoczyński P[an]	12	50 7/12	5 49/60		56 2/5
67	Antoni	Pieluch	4	22 7/60	4 11/60		26 3/10
145	Kazimierz	Pikuła	5		17/20		17/20
67	Stanisław	Pikuła	5		1/4		1/4
102	Tomasz	Pikuła	5		49/60		49/60
58	Kazimierzowa	Pikułowa	4		5 11/12		5 11/12
3	Łukasz	Piotrowski	1	56 1/30	5 13/60		61 1/4
132	Józef	Płoszczyński P[an]	5		1/5		1/5
4	Hersz	Połącznik	6		13/60		13/60
18	Iwan	Popowicz	9		2 43/60		2 43/60
29	Petro	Popowicz	4	46 11/30	3 7/20		49 43/60
54	Petro	Popowicz	4	22 17/30	6 4/5		29 11/30
37	Iwan	Popowicz [gajowy]	4	26 29/30	2 7/12		29 11/20
80	Oleksa	Popowicz vel Zachariasz	4	6 43/60	2 3/10		9 1/60
68	Fedorowa	Popowiczowa	5		1 4/5		1 4/5
34	Hnat	Poterebuszka	4	31 13/20	6 2/3		38 19/60
56	Hnat	Poterebuszka	4	21 17/60	4 7/60		25 2/5
172	Łukasz	Poterebuszka	5		19/60		19/60
151	Antoni	Poznański	4	17 5/6	1 1/4		19 1/12
10	Israel	Póltorak	6, 13		19/60		19/60
22	Dawid	Pressaj	6		2/15		2/15
98	Paraska	Prokopczycha	5		2/15		2/15
93	Hryńko	Prokopowicz	4	18 1/15	1 9/20		19 31/60
68	Iwan	Prokopowicz	4	35 19/30	6 13/60		41 17/20
17	Michał	Prokopowicz	4	30 31/60	6 7/20		36 13/15

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
63	Iwanowa	Prokopowiczowa	4	13 1/5	1 13/20		14 17/20
39	Fedko	Prycyna	4	29 11/60	2 1/30		31 13/60
67	Józef	Putkiewicz	5		3 17/20		3 17/20
19	Fedko	Robak	4	33 5/12	2 1/60		35 13/30
27	Iwan	Robak	4	25 29/30	2 14/15		28 9/10
95	Iwan	Robak	4	26 23/60	1 7/15		27 17/20
18	Jacko	Robak	4	34 3/20	1 41/60		35 5/6
35	Jacko	Robak	4	24 11/12	2 23/60		27 3/10
28	Łuć	Robak	4	24 41/60	2 29/30		27 13/20
41	Tymko	Robak	4	29 9/20	1 2/5		30 17/20
44	Wasył	Robak [przysiężny]	4	24 17/30	1 31/60		26 1/12
74	Tomasz	Rodzikowicz	4	48 23/60	4 17/60		52 2/3
61	Lebius	Rotenberg	13				
23	Hryć	Rudeniec	4	25 17/20	2 3/5		28 9/20
bn	Michałko	Rudyk	12	2 19/30	1/10		2 11/15
92	Iwan	Rypałowski	4	26 1/6	3 17/30		29 11/15
177	Pawło	Rypałowski	4	18 17/20	1/4		19 1/10
20	Seńko	Rypałowski	4	26 4/15	1		27 4/15
65	Stefan	Rypałowski	4	13 13/30	4 47/60		18 13/60
167	Fedko	Ryta	5		14/15		14/15
39	Wasyłowa	Rzeźniczka wdowa	4	19 19/30	1 2/5		21 1/30
54	Hawryło	Rzeźnik	4	28 53/60	6 7/15		35 7/20
36	Jan	Rzyczkowski	4	24 59/60	2 17/20		27 5/6
bn	Józef	Sajewicz	7		8/15		8/15
125	Jakub	Satwerg	13				
39	Michael	Sauerman	13				
bn	Dmytro	Semenow	10	3 7/15			3 7/15
119	Michał	Semenowicz	5		2 29/30		2 29/30
1	Pawło	Semenowicz	5		7/20		7/20
204	Piotr	Semenowicz	5		2 29/30		2 29/30
71	Wojciech	Semenowicz	4	47 49/60	4 13/60		52 1/30
99	Katarzyna	Semenowiczowa	4	12 2/15	1 4/15		13 2/5
8	Fedko	Sidorowicz	4	35 13/15	9 7/10		45 17/30

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
25	Grzegorz	Sidorowicz	4	30 29/30	7		37 29/30
92	Łukasz	Sidorowicz	4	22 5/12	3 13/20		26 1/15
28	Michalczycha	Sidorowiczowa	4	39 1/10	10 23/30		49 13/15
25	Stecycha	Sidorycha	4	25 7/12	2 1/3		27 11/12
184	Iwan	Sielecki	5		7/12		7/12
bn	Mikołaj	Sienkiewicz	7		2 8/15		2 8/15
bn	Franko	Sikorski	10	7 13/15	2 4/15		10 2/15
34	Jakob	Singer	13				
39	Janowa	Sklepkiewiczowa	4	31 1/60	6 9/10		37 11/12
11	Jan	Składnik	9		3 7/15		3 7/15
11	Iwan	Skrobot	4	51 3/20	5 13/20		56 4/5
2	Michałko	Skrobot	4	23 7/30	4 1/12		27 19/60
77	Marcin	Slufarski	5		8/15		8/15
200	Lebius	Słoknisz	6		11/60		11/60
bn	Fedko	Smucha	10	5 3/20			5 3/20
72	Stanisław	Sośnicki	5		2 1/15		2 1/15
22	Andrzej	Stachurkiewicz	9		2 9/20		2 9/20
83	Marko	Stanosik	1	56 1/12	1 1/30		57 7/60
103	Isaak	Stolzberg	13				
38	Markus	Stolzberg	13				
158	Wawrzek	Suraski	5		23/60		23/60
5	Szymon	Szachnowicz	1	75 17/60	1 8/15		76 49/60
bn	Szymon	Szachnowicz	7		1 17/60		1 17/60
1 (2?)	Adam	Szczepanowski	1	23 7/60	1 1/5		24 19/60
17	Franko	Szczepanowski	1	37 13/20	5/12		38 1/15
14	Jakub	Szczepanowski	1	23 1/2	1 11/20		25 1/20
bn	Jakub	Szczepanowski	4	16 11/15	2 14/15		19 2/3
90	Mateusz	Szeręga	4	17 31/60	4 47/60		22 3/10
115	Nechemia	Szmelcer	13				
43	Gabriel	Szniurski	4	24 11/15	2 1/4		26 59/60
71	Oleksa	Sznurskiego zięć	8	4 7/10	2 2/3		7 11/30
49	Michałko	Szpak	7		31/60		31/60
37	Oleksa	Szpak	4	16 47/60	1		17 47/60

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
162	Andrzej	Szybel	4	9 17/60	2 37/60		11 9/10
8	Sebastian	Szymonowicz	1	66 1/5	1 4/5		68
13	Iwan	Szyszkiewicz	4	16 2/3	1 13/20		18 19/60
7	Piotr	Szyszkiewicz	4	27 1/20	1 7/60		28 1/6
30		Ślepecka wdowa	4	20	4 17/60		24 17/60
134	Michał	Śmieszkiwicz	5		13/30		13/30
168	Paraszka	Święcicka	5		1 19/60		1 19/60
14 1/2	Kost	Świszczeluk	4	29 2/5	1 13/15		31 4/15
14	Isaak	Tadaner	6, 13		13/20		13/20
142	Israel	Tadaner	13				
152	Abrahan	Tadenichtt	13				
23	Mikołaj	Taranowicz	9		2 1/5		2 1/5
186	Teodor	Tataczuk	5		31/60		31/60
26	Dmyter	Tesluk	4	24 53/60	2 37/60		27 1/2
30	Hryć	Tesluk	5		1 9/20		1 9/20
34	Iwan	Tesluk	4	20 4/15	2 1/15		22 1/3
86	Iwan	Tesluk	5		11/30		11/30
29	Kost	Tesluk	4	23 47/60	3 1/60		26 4/5
64	Tymko	Tesluk	4	33 1/3	5/12		33 3/4
29	Baruch	Thon	6		1/15		1/15
bn	Jacko	Tkaczyszyn	10	8 19/20			8 19/20
bn	Oleksa	Tkaczyszyn	10	12 2/5	3 13/15		16 4/15
bn	Jakob	Topfer	13				
69	Michael	Trynkaus	6		11/60		11/60
68	Mojzes	Trynkaus	6		19/60		19/60
83	Franko	Typrowicz	9		1 1/30		1 1/30
78	Jakub	Typrowicz	9		2 7/12		2 7/12
143	Mojzes	Weltman	6, 13		19/60		19/60
63	Samson	Wierner	13				
bn	Lejzor	Witlin	13				
42	Pinkas	Witlin	13				
36	Samuel	Witlin	6		1/2		1/2
bn	Fajbus	Witliner	7		13/60		13/60

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
60	Iwan	Witter	4	18 8/15	3 13/20		22 11/60
58	Michał	Witter	4	10 49/60	1 43/60		12 8/15
bn		Wojciechowska wdowa	7		9/20		9/20
36	Kaim	Wolfitz	13				
9	Berman	Wolman	13				
31	Lewius	Wolman	13				
105	Mojses	Wolman	13				
91	Mikołaj	Woźny	5		41/60		41/60
84	Stefan	Wójtowicz	1	95	1 31/60		96 31/60
15	Jacko	Wus	4	50 1/15	4 19/60		54 23/60
bn	Teodor	Wus	4	27 13/15	2 5/12		30 17/60
141	Wasył	Wus	5		37/60		37/60
69	Pawło	Zabawka	4	7 2/15	3 14/15		11 1/15
7	Hnat	Zachariewicz	5		2 23/60		2 23/60
175	Hryńko	Zadra	5		3/10		3/10
bn	Eliasz	Zathey	7		2 17/60		2 17/60
bn	Iwan	Zathey	12	4 1/30	7/10		4 11/15
202	Jan	Zathey	5		1 11/15		1 11/15
51	Oleksa	Zathey	4	7 8/15	2 29/60		10 1/60
50	Wasył	Zathey	4	8 47/60	1 59/60		10 23/30
72	Józef	Zbronic	4		6 1/2		6 1/2
bn	Semko	Zubliński	4	26 7/20	2 1/5		28 11/20
62	Jan	Zubrzycki	4		7 13/20		7 13/20
123	Isaak	Zuchtt	13				
30	Jacko	Zuryło (Curyło)	4	18 37/60	1 7/10		20 19/60
113	Belka	Zwiklein wdowa	13				
45	Jakim	Żelechowski	13				

Źródło: CPAHU Lwów, fond 146: Namiestnictwo Galicyjskie, opis 18, sprawa 1485, k. 1-17.

Rekapitulacja sumaryczna miasteczka Toporowa

Niwy	Role						Łąki						Lasy			
	powierzchnia		przychód ziarna w korcach				powierzchnia		pożytek w cetnarach				powierzchnia		pożytek drewna w sążniach sześć.	
	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	morgi	sążnie	ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twardego	miękkiego
I. Ogrody	15	836 1/6	81 15/32		93 1/8		57	993 1/3		552,77	14,23	126,19				
II. Od Łętkowa	133	122 2/3		698 41/64	798 29/64		48	314 1/2		275,65	108,08	68,45				
III. Od Trójcy	1349	957		7085 3/8	8097 7/16		823	607 1/2		4900,60	1068,58	1225,13				
IV. Od Cegielni	272	890 5/6		1430 29/32	1635 23/64		141	1545 5/6		939,68	98,02	234,92	1237	943		834 1/8
V. Za Rzeką	128	603 1/3		673 31/32	770 1/4		115	911 1/6		159,79	764,93	39,94				

Źródło: CPAHU Lwów, fond 19: Metryka józefińska, opis 18, sprawa 229, t. 1, k. 140v-141.

Sumariusz fasji gromadzkiej miasteczka Toporowa

		Pola orne						Łąki						Lasy			
		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach				powierzchnia		pożytek siana w cetnarach				powierzchnia		pożytek drewna w sążniach sześć.	
		morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmien	owies	morgi	sążnie	siano			potraw	morgi	sążnie	twardego	miękkiego
										ogółem	słodkie	kwaśne					
Zwierzchność dworska posiada	ról, łąk i lasów	135	48	34 29/32	673 31/32	810 5/32		91	942 5/6			732,71		1237	943		834 1/8
	stawów	828	748 5/6		4349 29/64	4970 13/16											
	ogrodów i pastwisk							31	153 1/3		174,02	46,45	39,94				
	ogółem	963	796 5/6	34 29/32	5023 27/64	5780 31/32		122	1096 1/6		174,02	779,16	39,94	1237	943		834 1/8
Poddani posiadają	ról, łąk i lasów	935	1013 1/6	46 9/16	4865 15/32	5613 21/32		857	198 1/3		6112,23	651,29	1528,50				
	stawów																
	ogrodów i pastwisk							206	1577 5/6		542,24	623,39	126,19				
	ogółem	935	1013 1/6	46 9/16	4865 15/32	5613 21/32		1064	176 1/6		6654,47	1274,68	1654,69				
Suma całkowita		1899	210	81 15/32	9888 57/64	11394 5/8		1186	1272 1/3		6828,49	2053,84	1694,63	1237	943		834 1/8

Źródło: CPAHU Lwów, fond 19: Metryka józefińska, opis 18, sprawa 229, t. 1, k. 144–145.

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role					Łąki														Lasy										
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach			powierzchnia														zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.				
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie								
Andruch	Burec	Toporów	1821, 1822 ⁹ , 1945, 1946, 1995, 2121, 2132	150	10932	5/6	4	651		23	1/8	26	7/16			2	251	1/3	430	1/2					2	681	5/6	19,40		4,88						
Michał	Cieśla	Toporów	187, 188, 558, 1026, 1420, 1618, 1646	69	8216	1/3		791	5/6	2	19/32	2	31/32			4	805	1/3							4	1024	1/2	37,67		9,42						
Dawid	Cwikiel	Toporów	420, 421	11	153	1/3																				153	1/3	1,15		0,29						
Wasył	Cymbała	Toporów	111, 448, 449, 716, 899, 1865, 2030, 2031	122	9009	5/6	4	1443	1/2	25	3/4	29	23/64			638										1166	1/3	7,16		1,79						
Stach	Czabanoski	Toporów	391, 409, 410, 1879, 1938	118	3471	1/2	1	1575	2/3	10	27/64	11	59/64													295	5/6	2,22		0,56						
Hryć	Czekalski	Toporów	1526	57	897	1/2											897	1/2													4,49					
Ilko	Czornyj	Trójca	1703	1	6681	1/2											4	281	1/2						4	281	1/2	33,41		8,35						
Hryć	Czuczman	Toporów	1678–1685	181	33528	1/3	5	238		27	1/64	30	57/64			14	1408	1/3	1482						15	1290	1/3	126,46		31,61						
Iwan	Czuczman	Toporów	996, 999, 1004–1010, 1014, 1041, 1080	171	27076	2/3	8	1548	2/3	47	5/64	53	13/16			7	536	1/3	991	2/3					7	1528	63,64		15,91							
Matwój	Czuczman	Toporów	1275–1278, 1768	229	7407	1/2	4	732		23	13/32	26	3/4													275	1/2	1,38		0,35						
Semko	Czuczman	Toporów	432, 433	267	334	5/6																				334	5/6	2,51		0,63						
Wasył	Czuczman	Toporów	332, 333, 974, 997, 998, 1000–1003, 1011–1013, 1042, 1059, 1081, 2120	170	39889	5/6	9	1344	5/6	51	43/64	59	1/32			14	313	1/6	1431	5/6						15	145	121,08		30,28						
Petro	Czyhyr	Toporów	88, 704, 1122, 1845, 1846, 1905, 1908, 1929	253	13452	5/6	4	799	1/3	61/64	22	43/64	27	1/64		2	680		1	169	604	1/2				3	1453	1/2	31,27		7,82					
Berko	Dadel	Toporów	474	19																																
Mol	Dadel	Toporów	423	12																																
Szmit	Dadel	Toporów	347	9																																
Hryć	Dubowy	Trójca	852	1	4601	1/3	2	1401	1/3	15	3/32	17	1/4																							
Jan	Duk	Toporów	155, 156, 398, 502, 503, 664 ¹⁰ , 756, 1141	40	6168	1/3	1	940	1/2	23/32	7	17/32	9	17/32		2	157	1/2								2	427	5/6	18,82		4,70					
Jan (Iwan, Jaśko, Kajetan ¹⁶)	Duk	Toporów	1702, 1881, 1949, 1954 ¹⁵ , 1955, 1958 ¹² , 1959 ¹² , 1962, 1964, 1967 ¹² , 1969, 1971, 1974 ¹² , 1975 ¹² , 1976, 1977, 1979 ¹¹ , 2090, 2093, 2142 ¹¹	197	32837	2/3	10	13		52	1/2	60	1/16			8	1208	1/3	1	465	751	1/3				10	824	2/3	84,13		21,04					
Marcin	Duk	Toporów	411–413, 1950 ¹³ , 1951 ¹³ , 1953 ¹³ , 1954 ¹³ , 1958 ¹⁴ , 1959 ¹⁴ , 1963, 1967 ¹⁴ , 1974 ¹⁴ , 1975 ¹⁴ , 2092 ¹³	119	10638	2/3	4	324	1/6	22	1/16	25	13/64			1	1469	2/3	844	5/6						2	714	1/2	19,86		9,96					
Petro (Piotr)	Duk	Toporów	1288, 1939, 1952, 1960, 1966, 1968, 1970, 1973, 1980 ¹¹ , 1981, 2091	225	29935		15	133	5/6	79	3/16	90	1/2			2	672	2/3	1230							3	1001	1/6	29,00		7,25					
Piotr (Petro)	Duk	Toporów	32 ¹¹ , 1089, 1090, 1142	121	5296	2/3										3	292	2/3	204							3	496	2/3	26,99		6,47					
Stach	Duk	Toporów	402, 403	114	245	1/3																					245	1/3	1,85		0,46					

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role								Łąki												Lasy									
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach				powierzchnia												zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.					
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie								
Stach (Stanisław)	Duk	Toporów	439, 440, 1523, 1873–1875, 1878, 1950 ¹² , 1951 ¹² , 1953 ¹² , 1954 ¹² , 1956, 1957, 1961, 1965, 1972, 1978, 2092 ¹²	116	23510 1/3		5	1549 1/6		31 11/32	35 53/64			8	266 5/6		894 1/3									8	1161 1/6		64,48	5,71	16,12					
Petro (Piotr)	Dymida	Toporów	41, 91, 279, 306, 307, 695, 697, 1190, 1213, 1253, 1452, 1509, 1547, 1550, 1551, 1554, 1555, 1559, 1566, 1741, 1937 ¹⁷	90	36756 5/6		7	328 5/6	1 27/64	36 27/64	43 3/32			15	434 1/6		793 5/6								15	1228		121,57	5,84	30,56						
Tymko	Dymida	Toporów	280, 281, 1545	246	658 1/6										438		220 1/6									658 1/6		3,84		0,96						
Jakub	Dymow	Toporów	302, 303	93	122 2/3												122 2/3									122 2/3		0,92		0,23						
	Dzędzeluczka (Dzendzeluczka)	Toporów	491, 492, 550, 685, 725, 863, 913, 1160, 1530, 2037, 2040, 2095	50	23001 5/6		8	1270 1/2		46 5/32	52 51/64			4	1222 1/6		1309 1/6								5	931 1/3		41,40	4,79	10,35						
Leško	Dzędzeluk (Dzyndzeluk)	Toporów	56, 118, 1838, 2016, 2032–2036, 2039, 2063 ¹⁸	203	13707 2/3		6	1267 1/3	27/32	34 13/16	40 3/4				570		1050 1/3		1220						1	1240 1/3		15,02		3,75						
Roman	Dzędzeluk (Dzyndzeluk)	Toporów	121, 215–217, 898, 1180, 1479, 1862, 1941, 1993, 2038, 2096, 2130	61	22568 1/3		6	1408 1/3	1 33/64	34 39/64	41 19/64			6	530		1430								7	360		52,99	5,31	13,25						
Szymko	Dzurdej (Dziurdziej)	Toporów	2276, 2277, 2284, 2290, 2296, 2299, 2301, 2308, 2309, 2311, 2316, 2320, 2325, 2327, 2329	157	18324 2/3		6	246 1/6		32 19/64	36 59/64			4	876 1/3		1202 1/6								5	478 1/2		9,02	36,40	2,25						
Stefan (Stepko)	Filaroski	Toporów	35, 137, 532, 533, 663, 694, 818, 902, 1373, 1419, 1644, 1645, 2023	39	26560 1/3		9	179 2/3	59/64	46 59/64	54 21/32			7	461 1/6		319 1/2								7	780 2/3		60,71		15,18						
Mortko	Fingier	Toporów	297	2																																
Ruwin	Fisz	Toporów	294, 485, 486	27	122 1/3												122 1/3									122 1/3		0,92		0,23						
Herszko	Floch	Toporów	296	206																																
Mortko	Floch	Toporów	299	4																																
Aleksander	Gęsiorowski	Toporów	336, 374, 375	103	323 5/6												323 5/6									323 5/6		2,43		0,60						
Stanisław (Stach)	Gilewicz	Toporów	493, 494, 626, 627, 661, 963	210	5365 1/2		3	37 2/3		15 7/8	18 9/64						137 5/6		390							527 5/6		2,02		0,26						
Franko (Franciszek)	Górski	Toporów	465, 466, 564, 565, 944, 945, 1497, 1833, 1834, 1909, 1991, 2137	126	19852 1/2		2	30		10 19/32	12 7/64			8	352 5/6	1	1201 2/3		668						10	622 1/2		58,95	24,57	14,74						
Iwan	Gruszka	Toporów	839	176	1748 2/3		1	148 2/3		5 47/64	6 9/16																									
Abraham	Gutflejsz	Toporów	213, 214	60	161												161									161		1,21		0,30						
Man	Halpern	Toporów	478	23																																
Nachman	Halpern	Toporów	428, 463	16, 134																																
El	Han	Toporów	429, 462	17, 133																																
Wol	Harbus	Toporów	469–471	125	86 5/6												86 5/6									86 5/6		0,65		0,16						

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role					Łąki														Lasy										
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach			powierzchnia							zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.											
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie								
Fed	Horbacz	Toporów	103 ¹¹ , 252-254, 940, 941, 1238, 1489, 1761, 1764, 1791-1797, 1811, 1812, 1814	215	24775 1/6		8	1269		46 11/64	52 23/32		5	1290 2/3		829		586 1/2						6	1106 1/6		46,18	6,62	11,54							
Iwan	Horbacz	Toporów	639 ¹¹ , 1597, 1724, 1731, 1732, 1737, 1759, 1762, 1774-1776, 1779-1784, 1786, 1807, 1813, 1816, 1817 ¹⁹ , 2068	191	29894 5/6		8	1514 1/6		46 61/64	53 11/16		7	1529 1/6	1	38 1/3		1213 1/6					9	1180 2/3		71,84	3,04	18,01								
Semko	Horbacz	Toporów	1735, 1777, 1778, 1805, 1806, 1815, 1817 ²⁰	190	12299		4	349 2/3		22 9/64	25 5/16		1	1097 5/6		1503 5/6		1347 2/3				3	749 1/3		21,01	3,37	5,24									
Stefan (Stepan)	Horbacz	Toporów	44 ¹¹ , 352, 353, 753, 1723, 1736, 1760, 1787-1789, 1799-1801, 1808	188	17381		7	154 5/6		37 17/64	42 19/32		1	796		944	1	1086 1/6				3	1226 1/6		18,04	6,71	4,51									
Andrusycha (Andreicha)	Horbaczyczna	Toporów	105, 286, 287	94	666 5/6											666 5/6							666 5/6		5,01		1,25									
Iwanicha	Horbaczyczna wdowa	Toporów	372, 373	191	112 1/2											112 1/2							112 1/2		0,84		0,21									
	Horbaczyczna wdowa	Toporów	1239, 1465, 1508, 1725-1728, 1734, 1755, 1763, 1790, 1802, 1804, 1809, 1810	260	27799 1/6		6	352		32 21/32	37 11/32		9	324 1/2		720 1/3	1	802 1/3					11	247 1/6		70,98	12,24	17,75								
Wasył	Hreczannik	Trójca	714, 755	72	4040		2	840		13 17/64	15 9/64																									
Dmyter (Dmytro)	Hryza	Toporów	13, 26, 538, 539, 817 ²¹ , 890, 917, 918, 979, 982, 983, 1251, 1504, 1715, 2055	44	18641 2/3		8	542 1/2		43 25/32	50 1/32		2	190 2/3		1188 1/2		720					3	499 1/6		21,35	6,32	5,33								
Fed	Hryza	Toporów	376, 377, 816, 1218, 1250, 1394, 1399, 1770, 2057	102	8562 1/3		2	1110 1/6		14 9/64	16 11/64		2	970 2/3		81 1/2							2	1052 1/6		21,46		5,36								
Fed	Hryza	Toporów	1712, 1746, 1748-1750, 1752, 1756	193	11632 1/3		4	928 1/3		24 3/64	27 33/64		2	19		216 1/2		868 1/2					2	1104		17,18	2,17	4,30								
Iwan (Jaśko)	Hryza	Toporów	323, 324, 677, 817 ²² , 1395, 1400, 1503, 1714, 1716, 1718, 1747, 1751, 1753, 1758, 1769, 1819, 2118	218	18639 1/6		8	1566 1/2		47 7/64	53 57/64		2	650 2/3		422							2	1072 2/3		17,35	4,56	4,34								
Iwan	Hryza	Toporów	19 ¹¹	19	653 2/3											653 2/3							653 2/3		4,90		1,23									
Matwój	Hryza	Toporów	14, 339-341, 823, 1247, 1283, 1398, 1493, 1897	96	8502 1/3		2	1191		14 27/64	16 29/64		2	429 1/2		481 5/6							2	911 1/3		16,68	5,08	4,17								
Tymko	Hryza	Toporów	20, 365, 366, 1246, 1397	106	3469 2/3			37 1/3		1/8	9/64		1	1013		819 1/3							2	232 1/3		19,20		4,81								
Hryć	Iwanik (Iwanynka)	Toporów	24, 833, 914, 1387, 1388, 1389, 1514	99	14674		7	1496		41 21/32	47 39/64			1593		385							1	378		4,93	5,91	1,23								
Hryć	Iżkiewicz (Iżkiewicz)	Toporów	1130-1132, 1177, 1185, 1248, 1282	169	8600 5/6		2	695 5/6		12 51/64	14 39/64		2	1505									2	1505		23,52		5,88								
Iwan	Iżkiewicz (Iżkiewicz)	Toporów	330, 331, 1124-1129, 1179, 1184, 1212	176	13609			1438 5/6		4 23/32	5 13/32		3	924 1/2		833 1/3	3	812 1/3					7	970 1/6		33,06	14,03	8,26								
Tymko	Iżkiewicz (Iżkiewicz)	Toporów	68, 255, 256, 1133-1135, 1178, 1186, 1198, 1202	264	10377 1/3		4	1220 1/6		24 63/64	28 3/8		1	628 1/2		528 2/3							1	1157 1/6		15,11		3,78								
Iwan	Kalinnik	Toporów	1492	41	1084 1/3									1084 1/3									1084 1/3		5,42											

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role					Łąki												Lasy													
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach			powierzchnia												zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.							
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie	
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie									
Wasył	Kalinnik	Toporów	136 ¹¹ , 149	265	567 1/3			567 1/3	1 55/64		2 1/8																										
Uszer	Kloperman	Toporów	212, 233	59	102 1/2																				102 1/2	0,76		0,19									
Hryć	Kmieć	Toporów	1944	181	680			680		2 15/64	2 35/64																										
Iwan	Kmieć	Toporów	849, 851, 990, 1284, 1285	101	7127 1/3		3	1236 1/6		19 51/64	22 5/8														1091 1/6	5,46		1,36									
Iwan	Kmieć	Toporów	553, 995, 1047–1050, 1053, 1337, 1339, 1602, 1603	173	17399 2/3		3	406 5/6		17 5/64	19 33/64		7	847 5/6		145									7	992 5/6	61,34		15,33								
Iwan	Kmieć	Toporów	1037	bn	4672 1/3		2	1472 1/3		15 21/64	17 17/32																										
Jacko	Kmieć	Toporów	64, 85, 86, 114, 320–322, 552, 554, 842, 987–989, 1098, 1099, 1108, 1109, 1697	101	22242		10	358	33/64	53 9/64	61 25/64		1	425 1/2	1	293 5/6	1	364 2/3							3	1084	34,19		8,56								
Michał	Kmieć	Toporów	70 ¹¹ , 87 ¹¹ , 271, 272, 708, 843, 859, 919, 993, 1100, 1105–1107, 1286, 2039 ²³ , 2063 ²³ , 2143 ²⁴	84	16533 5/6		6	1134 1/3	23/32	34 33/64	40 1/64		1	1202 5/6	1	1396 2/3									3	999 1/2	30,56		7,67								
Petro	Kmieć	Toporów	1287, 1448	165	1808 1/3								1	208 1/3											1	208 1/3	9,05		2,27								
Petro	Kmieć	Toporów	63 ¹¹ , 264, 265, 555 ¹¹ , 678, 688, 920, 1101–1104, 2143 ²⁵	241	6538 1/2		3	552 1/2		17 37/64	20 1/16			227 1/2		958 1/2										1186	6,68		1,65								
Wasył	Kmieć	Toporów	92 ¹¹ , 115, 233, 234, 734, 735, 846, 847, 850, 991, 992, 994, 1036 [1], 1453, 1604	70	16856 2/3		7	826 1/2	1 21/64	38 7/64	45 13/64		2	1227 1/3		402 5/6									3	30 1/6	24,12	1,05	6,03								
Wasył	Kmieć	Toporów	1051, 1052, 1054–1057	255	5017 1/6		1	728 1/2		7 41/64	8 3/4		1	568 2/3		520									1	1088 2/3	13,44		3,36								
Moszeko	Knauel	Toporów	418, 419	223	247 1/2											247 1/2										247 1/2	1,86		0,46								
Demko	Kolada	Toporów	570 ¹¹ , 571 ¹¹ , 605, 612, 613, 615–618, 643 ²⁶ , 644 ²⁶	162	6816 1/3		3	865		18 19/32	21 1/4			803 1/6		348 1/6										1151 1/3		5,76									
Demko	Kolada	Toporów	556, 643 ²⁷ , 644 ²⁷ , 667, 692, 1158, 1410, 1496	272	11918 2/3		2	1511		15 29/64	17 21/32		4	587 1/6		220 1/2									4	807 2/3	23,91	12,67	5,98								
Iwan	Kolada	Toporów	263, 282, 283, 603, 604, 606, 607, 614, 645, 646, 668, 691, 700, 873, 896, 1157, 1189, 1411, 1435, 1442, 1535, 1937 ²⁸	216	29524 1/2		10	526		54 15/64	62		7	1359 1/2		439									8	198 1/2	55,41	10,53	13,83								
Wasył	Kolada	Toporów	314, 315, 621, 622	242	1136 1/6			959		3 9/64	3 19/32			56		121 1/6										177 1/6	0,91	0,28	0,23								
Wasył	Kołtun	Toporów	55, 69, 250, 251, 705, 1120, 1121	83	10253 1/3		2	1510 1/6		15 29/64	17 21/32		2	1032 1/2		1310 2/3									3	743 1/6	29,73		7,41								
Wasył	Kołtun	Toporów	1191, 1517, 1544, 1904, 1907	250	15015		3	1121		19 7/16	22 13/64		5	1094											5	1094	38,38	7,09	9,60								
Katarzyna	Kossakowska z Potockich	Toporów	1–8, 475, 529, 1818, 2156–2158	20, 153	1347578 2/3	1980143	835	193 2/3	34 29/32	4349 27/64	5010 23/32						7	185						7	185	14,23	14,23		1237	943			834 1/8				

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role					Łąki														Lasy										
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach				powierzchnia														zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.			
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie								
Andruch	Nykicha	Toporów	51, 601, 602, 1167, 1412, 1516, 1835, 1841, 1919, 1936, 2073, 2076	200	30856 2/3		14	1207 1/2		77 31/64	88 3/8														4	849 1/6		30,66	8,08	7,66						
Fed	Nykicha	Toporów	921, 931, 932, 1110-1112, 1333, 1460, 1839 ¹¹ , 1843	164	14276 1/3		6	1256 2/3		35 41/64	40 45/64														2	219 2/3		16,67	0,43	4,17						
Ostap	Nykicha	Toporów	40, 42, 110, 318, 319, 687, 854, 862, 925, 1414, 1471, 1549, 1552, 1553, 1558, 1563, 1565, 1840, 1895, 1925	100	34365 1/3		19	952 1/3		102 7/8	117 37/64														1	1413		15,78	1,65	3,96						
Wasył	Nykicha	Toporów	97, 239, 240, 487, 922, 923, 934, 1114, 1115	76	6999 5/6		2	915 2/3		13 1/2	15 7/16														1	1284 1/6		13,95	1,24	3,49						
Wasył	Nykicha	Toporów	1413, 1459, 1491	258	1579																					1579		1,15	6,75	0,29						
Demko	Odulak	Toporów	288, 289, 1205, 1219, 1225, 1229, 1262, 1263, 1270, 1299, 1303, 1310, 1331, 1345, 1346, 1608, 1617, 1622, 1626, 1631, 1636, 1637, 1639, 1640, 1643, 1673, 1686, 1690, 1693	178	46362 5/6		9	664 1/6		49 15/32	56 15/32														19	898 2/3		152,41	2,04	38,35						
Andruch (Jędruch)	Olejnik	Toporów	641 ¹¹ , 642 ¹¹ , 1083, 1831, 1832, 1918, 1933, 1992 ³⁴ , 2147 ³⁴	226	15072 5/6		6	1458 5/6		36 9/32	41 15/32														2	814		19,19		4,58						
Iwan	Olejnik	Toporów	436-438	115	136																					136		1,02		0,25						
Stefan	Olejnik	Toporów	27 ¹¹ , 459, 460, 669 ¹¹ , 835, 938, 939, 1082, 1159, 1404, 1407, 1705, 1828, 1872, 1932, 1992, 2017 ³⁵ , 2147 ³⁵	131	35412 1/6		9	328 5/6		48 21/64	55 1/4														12	1483 1/3		96,71	4,05	24,18						
Michał	Ostapczuk	Toporów	197-199	58	266 1/6																					266 1/6		1,99		0,50						
Paweł	Ostapczuk	Toporów	928, 929, 956, 957	58	4800 1/2		1	1291		9 31/64	10 27/32														1	309 1/2		9,55		2,39						
Wasył	Ostapczuk	Toporów	152, 926, 927, 968-970	58	14439 2/3		7	1583		41 15/16	47 15/16														1	56 2/3		8,80		2,20						
Wasył	Ostapczuk	Toporów	856, 1416, 1525, 1701	167	13802 1/3		2	755		12 63/64	14 53/64														6	247 1/3		43,80	5,43	10,95						
Wojciech	Ozga	Toporów	304, 305	91	113 1/2																						113 1/2		0,85		0,21					
Wojciech	Ozga	Toporów	416, 417	123	253 5/6																						253 5/6		1,90		0,48					
Bartko	Pacholek	Toporów	467, 468, 1443, 1837, 2081, 2133 ³⁶	271	5778			1410		4 5/8	5 9/32														2	1168		22,51		5,62						
Paweł	Pacholek	Toporów	414, 415, 277	224	328 1/3																						328 1/3		2,46		0,61					
Hryć	Pałamarz	Toporów	45, 112, 174, 175, 924, 1367-1369, 1499, 1569, 1570, 1575, 1576, 1584, 1591, 1803	78	39746		4	1124 2/3		24 11/16	28 3/16														20	221 1/3		151,81	11,29	37,96						
Iwan	Panas	Toporów	17, 77, 78, 308, 309, 559, 857, 867, 1166, 1242, 1289, 1341, 1386, 1444, 1546	89	17009		2	1090 1/6		2 3/4	11 21/64	16 3/64													7	1518 5/6		65,45		16,35						

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role					Łąki												Lasy												
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach			powierzchnia												zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.						
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie								
Iwan	Potopnik	Toporów	122, 124, 135, 489, 490, 706, 740, 742, 745, 746, 749, 1473	49	18516 1/3		2	1566 5/6	1 29/64	14 11/64	17 27/32		7	325	1	624 1/2									8	949 1/2		68,08	3,33	17,03						
Petro	Potopnik	Toporów	46, 134, 506, 507, 686, 741, 743, 744, 747, 748, 750	43	16519 5/6		4	117 2/3	7/8	20 33/64	24 29/64		5	1493 1/2										6	402 1/6		51,29		12,82							
Franciszek	Pozniak (Poźniak)	Toporów	133, 141, 540–542, 557, 907, 909, 948, 951, 953, 1481	163	8839 2/3		3	1173 2/3	1 13/64	18 13/32	22 25/64		1	667 1/6										1	1266		14,13	1,67	3,54							
Józef	Pozniak (Poźniak)	Toporów	472, 473, 583, 584, 610, 611, 710, 1046, 1329, 1359, 1486, 1823, 1910, 1935, 2077, 2097, 2110, 2141	132	43479		10	1038		55 29/32	63 59/64		12	659 2/3	4	181 1/3								16	841		128,00	4,45	32,02							
Kuba	Pozniak (Poźniak)	Toporów	11, 354, 357, 358, 608, 609, 1487	110	4289 1/2		1	124 5/6		5 21/32	6 15/32			1330 5/6									1	964 2/3		9,25	6,66	2,31								
Stanisław (Stach)	Pozniak (Poźniak)	Toporów	10, 12, 132, 140, 508, 509, 649, 655–658, 674, 875, 906, 908, 947, 950, 954, 1044, 1045, 1385, 1480	45	46724 1/6		12	726 1/3	1 1/4	64 5/32	74 47/64		14	750 1/6			1486	1	561 2/3					16	1197 5/6		80,53	51,84	20,13							
Wojciech (Wojtko)	Pozniak (Poźniak)	Toporów	673, 949, 952	163	10256 1/3		3	1192		19 21/32	22 15/32		2	1064 1/3									2	1064 1/3		21,32		5,33								
Andruch	Pryimak	Toporów	1406, 1409	226	204 1/3			34 1/3		7/64	1/8			170											170		0,85		0,21							
Iwan	Pryimak	Toporów	1405, 1408	185	34 1/3			34 1/3		7/64	9/64			170											170		0,85		0,21							
Hryć	Raby	Toporów	383, 384	245	100 5/6																				100 5/6		0,76		0,19							
Anton	Raganoski (Raganowski)	Toporów	18 ⁴³ , 39, 167, 389, 390, 1193, 1882, 2024	111	11174 1/6		3	135 1/6	1 3/64	15 5/32	18 33/64		3	304			1135						3	1439		34,02		8,50								
Jan	Rakusiewicz	Toporów	481, 482	161	122 1/3												122 1/3							122 1/3		0,91		0,23								
Maćko	Razik	Toporów	2193, 2194, 2205, 2216, 2220, 2227, 2228, 2230	145	12942 1/6		5	1283 5/6		29 29/64	34 51/64		1	1283			775 1/3						2	458 1/3			18,29									
Walko	Razik	Toporów	2177–2179, 2188, 2189, 2195, 2197, 2214, 2215, 2237, 2242, 2250	140	27816 5/6		7	1510 5/6		41 45/64	47 23/64		5	1164 1/6	3	1141 5/6							9	706		37,14	41,77	9,29								
Hryć	Reczannik	Trójca	860, 861	bn	4478 2/3		2	1278 2/3		14 45/64	16 13/16																									
Hryć	Roik	Toporów	316, 317, 1069, 1070, 1074, 1075	99	3040 2/3		1	153 1/3		5 3/4	6 37/64			1214			73 1/3								1287 1/3		6,62		1,65							
Iwan	Roik	Toporów	631, 632, 1066–1068, 1073, 1078, 1079	99	10771 1/2		2	1410 1/2		14 27/32	17 19/64		3	1361									3	1361		30,20	0,60	7,56								
Wawrzko	Roik	Toporów	1071, 1072, 1076, 1077	99	2967 1/3		1	153 1/3		5 3/4	6 9/16			1214										1214		6,07		1,52								
Herszko	Rojzyn	Toporów	477, 497, 498	22, 52	32 2/3												32 2/3							32 2/3		0,25		0,06								
Izko	Romanow	Toporów	549	61	141 5/6												141 5/6							141 5/6		1,07		0,27								
Fiszel	Rudnik	Toporów	291, 300	1, 30																																
Kielman	Rzeźnik	Toporów	499	35																																
Paweł	Saj	Toporów	153, 200, 201, 877, 903, 1415, 1524	57	9726 5/6		4	1154		24 51/64	28 21/64		1	244			328 5/6						1	572 5/6		6,87	4,82	1,71								

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role						Łąki														Lasy									
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach				powierzchnia														zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.			
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie								
Petro	Saj	Toporów	500, 501, 1123	38	2917 1/3								1	1140											1	1317 1/3	15,03		3,75							
Wasył	Semczyszyn vel Susło	Toporów	48, 248, 249	82	250 1/2																				250 1/2	1,88		0,47								
Jacko	Seniszyn	Toporów	162, 178, 829, 831, 841, 845, 1019, 1020	75	7438 2/3		4	36 1/3		21 7/64	24 9/64			780												1002 1/3	5,57		1,39							
Jacko	Seniszyn	Toporów	61, 1162, 1319, 1511, 1857, 1859, 1869	252	25564 5/6		2	1372 1/2		15	17 5/32			13	62 1/2										13	192 1/3	100,71	4,57	25,17							
Stepan	Seniszyn	Toporów	52 ¹¹ , 66, 163, 183, 184, 828, 832, 840, 844, 1018, 1320, 1527, 1858	72	12474 2/3		6	77		31 25/32	36 5/16			1	537										1	1197 2/3	10,88	4,76	2,72							
Paweł	Snycerz (Snyczyrz)	Toporów	15 ¹⁰ , 275, 276, 736, 737, 1428, 1440, 1598, 1738	86	12699		3	708 5/6		18 5/64	20 21/32			4	10 2/3										4	790 1/6	37,90		9,48							
Jacko	Sojbat	Toporów	101, 117, 150, 165, 204, 205, 488, 830, 1015–1017, 1032–1036, 1464, 1495, 1532, 1599	55	33436 1/3		15	61 1/2		1 53/64	77 1/8			5	501 1/6										5	1374 5/6	38,08	10,97	9,51							
Jacko	Sojbat	Toporów	208, 209, 1085	204	6029								3	949 1/2											3	1229	30,84		7,71							
Leško	Sojbat	Toporów	81, 82, 102, 257–259, 1084, 1533	236	4252 1/3		1	1353 2/3		1 1/64	8 43/64			11 1/16												1298 2/3	2,19	5,03	0,55							
Andruch	Stelmach	Toporów	2000	150	2935								1	1335											1	1335	14,67		3,67							
Wasylicha	Stolarka	Toporów	73, 74	41	326 2/3						220 1/2	23/32														106 1/6	0,50		0,20							
Jacko	Stolarz	Toporów	176, 177, 1342 ⁴⁴ , 1390 ⁴⁵	245	2115 1/3		1	473 1/3			6 13/16	7 25/32														42	0,32		0,08							
Leško	Stolarz (Stolaryk)	Toporów	16, 50 ¹¹ , 67, 106, 148, 171, 179, 180, 580, 582 ⁴⁶ , 681, 858, 1058, 1094, 1095, 1143, 1241, 1245, 1370, 1376, 1425, 1429, 1439, 1467, 1482, 1539, 2074	74	24436 2/3		5	1278 5/6		2 15/16	27 31/64	34 51/64			7	529 1/3		2								9	757 5/6	63,31	18,60	15,92						
Roman	Stolarz (Stolarczyk, Stolaryk)	Toporów	120, 226, 227, 1450, 2066	205	2917 1/2			1300		1 1/32	3 1/4	4 7/8			1430										1	17 1/2	1,41	7,15	0,35							
Stefan	Stolarz (Stolarczyk, Stolaryk)	Toporów	75, 76, 310, 311, 581, 582 ⁴⁷ , 864, 1243, 1244, 1290, 1447, 2064	88	13278		4	403 1/6		45/64	21 39/64	25 1/2			3	1353 1/6			135 1/3						4	74 5/6	31,91	1,26	7,97							
Józef	Strykowski	Toporów	2172–2174, 2207, 2209–2212, 2229, 2244, 2245	141	16631 2/3		6	1089		35 5/64	40 1/8			2	40										3	1142 2/3	4,90	21,13	1,23							
Franciszek	Studziński	Toporów	99, 325, 326	175	997 5/6																					997 5/6	7,48		1,86							
Fed	Susło	Toporów	49, 159 ¹¹ , 387, 388, 814, 870, 1023, 1025, 1136, 1182, 1362–1364, 1568, 1579, 1586, 1590, 1592, 1740, 2060	112	43089 5/6		12	417			64 21/64	73 37/64			14	432 2/3										14	1072 5/6	118,98		29,74						
Iwan	Susło	Toporów	71 ⁴⁸ , 245–247, 815 ⁴⁹ , 820, 972, 1456, 1494, 1573, 1577, 1582, 1798	81	16159 1/3		4	250 5/6			21 13/16	24 15/16			5	759									5	1508 1/2	43,38	6,02	10,85							
Jacko	Susło	Toporów	1165, 1829, 1847, 1850–1853, 1924, 1943	199	24738 5/6		6	1340 5/6			35 29/32	41 1/32			7	460		1	1 1/2						8	998	68,99		17,24							

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role						Łąki												Lasy											
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach				powierzchnia												zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.					
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie								
Marcin	Święcicki	Toporów	1915 ⁵⁶	31	940			940																												
Hajn	Tajben	Toporów	495, 496	51	111 1/2																															
Lejbka	Todor	Toporów	346	8																																
Iwanicha	Tryszczuczka wdowa	Toporów	367, 837, 868, 1252, 1656, 2075	202	21281 1/6		4	1166 2/3		24 13/16	28 33/64		8	711 5/6										8	914 1/2		69,08		17,27							
Iwan	Tryszczuk	Toporów	1928, 2079, 2119	202	11028 1/2		6	733 5/6		33 57/64	38 3/4													694 2/3		3,47		0,87								
T.	Uderszlagien (Uderszlagun)	Toporów	518, 519	33	95 2/3																				95 2/3		0,72		0,18							
Manel	Werz	Toporów	476	21																																
Iwan	Wolanik	Toporów	93, 235, 236, 826, 897, 900, 1417, 1418, 1436, 1454	213	10422		4	1161 5/6		24 13/16	28 3/8		1	820 1/3										1	1260 1/6		14,35	1,05	3,59							
Berko	Wolw (Wolf)	Toporów	206, 207	54	35 1/2																			35 1/2		0,37		0,07								
Jacko	Wołosiuk (Wołoszczuk)	Toporów	164, 181, 182, 1432, 1433, 1596	247	2784 1/6		1	385		6 33/64	7 7/16			546											799 1/6		4,62		1,16							
Stanisław	Wyszyński	Toporów	139, 284, 285, 301, 566, 567, 666, 1485, 1824, 1883, 2058, 2059	92	9893		3	815 1/3		13/16	17 19/32	21 3/64	1	929	1	148 2/3								2	1077 2/3		19,74	4,46	4,94							
Diak	Wytrykurz	Toporów	1898, 1899	65	4004		1	996		8 33/64	9 47/64			1408											1408		7,04		1,76							
Matwój	Wytrykurz	Toporów	89, 195, 196, 220, 887	65	1496			1167 1/2		43/64	3 9/64	4 3/8													328 1/2		2,47		0,62							
Anton	Zabawa	Toporów	651, 2006, 2043, 2048, 2070	196	3299 2/3			3299 2/3		10 53/64	12 25/64																									
Anton	Zabawa	Toporów	434, 435, 811	240	1605 2/3			1499 5/6		4 59/64	5 5/8															105 5/6		0,79		0,20						
Dominik	Zabawa	Toporów	98, 218, 219, 1091, 2004 ⁵⁷	62	8039 1/2			1564 1/2		5 9/64	5 55/64		3	1028										4	75		34,00		8,51							
Dominik	Zabawa	Toporów	652, 1461, 2044, 2050, 2144, 2145	259	3853 2/3		1	18 5/6		5 5/16	6 5/64			1101 5/6										1	634 5/6		9,45	1,72	2,37							
Jan	Zabawa	Toporów	510, 511, 653, 1998, 2004 ⁵⁸ , 2045, 2051	47	4393 1/2		2	1160 1/6		14 5/16	16 11/32														33 1/3		0,25		0,06							
Marcin	Zabawa	Toporów	29 ¹¹ , 144, 504, 505, 629, 650, 654, 809, 962, 1092, 1926, 2007, 2008 ¹¹ , 2042, 2047, 2052, 2053 ¹¹ , 2054 ¹¹	209	22673 5/6		10	1182 5/6		27/32	55 33/64	64 7/16	2	1219 1/2										3	691		27,97		7,00							
Wojtko	Zabawa	Toporów	2046, 2049	47	665 1/6			665 1/6		2 13/64	2 31/64																									
Iwan	Zaginacz	Toporów	228-230, 578 ¹¹ , 579 ¹¹ , 1199, 1325, 1380, 1594, 1860, 1892, 2139	212	13916 1/6		5	1275 5/6		30 27/64	34 51/64		1	1337										2	1440 1/3		22,16	1,19	5,55							
Jacko	Zaginacz	Toporów	834, 889, 1149, 1150, 1153, 1196, 1197, 1200, 1201, 1356, 1379, 1383, 1434, 1441	177	16008 1/6		5	1372 1/3		30 49/64	35 9/64		4	235 5/6										4	235 5/6		33,17		8,30							
Semko	Zaginacz	Toporów	25 ¹⁰ , 116, 157, 243, 244, 1093, 1096, 1097	80	9736 1/3			928 1/6		1 1/16	1 31/32	3 15/32	5	70										5	808 1/6		45,87		11,47							
Semko	Zaginacz	Toporów	1155, 1381, 1382, 1490, 1867, 1871	212	11656 1/3		6	52 1/2		32 21/32	36 3/16		1	403 5/6										1	403 5/6		4,60	5,42	1,15							

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role					Łąki														Lasy										
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach			powierzchnia														zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.				
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór		pustki		razem		ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
													morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie								
Stefan	Zaginacz	Toporów	158 ¹¹ , 241, 242, 682, 1144, 1151, 1154	77	8029 5/6		1	190		5 57/64	6 23/32														3	1439 5/6	32,54		8,14							
Stefan	Zaginacz	Toporów	1422, 1438	263	606 1/3																					606 1/3	3,03		0,76							
	Żelicha wdowa	Toporów	2065	256	572			572		1 7/8	2 9/64																									
Andruch	Żelisko	Toporów	1208, 1222–1224, 1228, 1268, 1269, 1297, 1308, 1606, 1610, 1621	185	4761 2/3		1	728 1/6		7 5/8	8 3/4														1	833 1/2	12,17		3,04							
Fed	Żelisko	Toporów	368, 369, 1353	105	582 2/3			418		1 3/8	1 9/16														0	164 2/3	1,23		0,31							
Hryć	Żelisko	Toporów	635, 636, 836 ¹¹ , 1040, 1087, 1088, 1171–1173, 1257	174	18911 1/6		9	98 2/3		47 41/64	54 25/64														2	1212 1/2	14,83	3,82	3,70							
Ilko	Żelisko	Toporów	1210, 1232, 1699, 1700	230	22303 1/6		13	1503 1/6		73 3/16	83 39/64																									
Iwan	Żelisko	Toporów	60 ⁵⁹ , 65, 334, 335, 380, 381, 1038, 1174–1176, 1203, 1215, 1230, 1234, 1255, 1258, 1261, 1273, 1291, 1293, 1301, 1311, 1315, 1332, 1349, 1350, 1352, 1355, 1513, 1593, 1595, 1612, 1624, 1627, 1629, 1642, 1653, 1667, 1669, 1695, 1698, 1706, 1722, 1744, 1745	194	49196		16	1184 1/2		87 7/8	100 15/32															14	11 1/2	110,92	4,69	27,71						
Leško	Żelisko	Toporów	1216, 1302, 1312, 1613, 1654, 1668	193	4276 1/2			1508 5/6		4 61/64	5 43/64														1	1167 2/3	13,84		3,45							
Matwój	Żelisko	Toporów	54 ¹¹ , 1206, 1221, 1227, 1231, 1264, 1265, 1272, 1296, 1307, 1335, 1607, 1611, 1620, 1729, 1730, 1742, 1743	184	17104 1/3		3	1179 1/2		19 41/64	22 7/16														6	1077	447 5/6	56,51	14,13							
Paweł	Żelisko	Toporów	53	182	352																						352	2,64	0,66							
Roman	Żelisko	Toporów	60 ⁶⁰ , 266, 267, 1039, 1116–1119, 1168–1170, 1292, 1316, 1512, 1696, 1704	219	32250 1/6		6	746 1/2		33 15/16	38 51/64														11	1122 5/6	912 1/6	1	668 2/3							
Stefan	Żelisko	Toporów	1204, 1233, 1235, 1254, 1259, 1260, 1274, 1298, 1313, 1334, 1347, 1348, 1623, 1628, 1630, 1655, 1670, 1691, 1694	231	19995 5/6		5	720 1/3		28 19/32	32 43/64														6	5 1/3	1	70 1/6								
Wasył	Żelisko	Toporów	1207, 1209, 1220, 1226, 1266, 1267, 1271, 1295, 1300, 1306, 1309, 1338, 1343, 1344, 1357, 1605, 1609, 1619, 1625, 1632, 1671, 1687, 1692	183	30589 1/6		4	931 1/3		24 1/16	27 43/64														14	820 2/3	37 1/6									
Wasył	Żelisko	Toporów	268, 269, 813	184	5887 1/6		3	961 1/6		18 29/32	21 19/32																126	0,95	0,24							
Wasył	Żelisko	Toporów	1541	bn	280																						280	1,40	0,35							
Hryczycha	Żeliszczycza	Toporów	83, 84	174	369			324		1 1/16	1 7/32																45	0,33	0,08							

Imię	Nazwisko	Miejsce zamieszkania	Numery działek	Nr domu	Powierzchnia gruntów w sążniach		Role						Łąki												Lasy													
					kw. podana przez		powierzchnia		zbiory ziarna w korcach				powierzchnia												zbiory siana w cetnarach				powierzchnia		ilość pozyskanego drewna w sążniach sześć.							
					gospodarzy	geometrów	morgi	sążnie	pszenica	żyto	jęczmień	owies	łąki		ogrody i sady		pastwiska		stawy (sadzawki)		zarośla		ugór										pustki		razem			
							morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	morgi	sążnie	ogółem	słodkie	kwaśne	potraw	morgi	sążnie	twarde	miękkie
Iwan	Żyła	Toporów	43, 104, 161, 185, 186, 637, 638, 751, 752, 754, 825, 855, 942, 943, 1236, 1237, 1466, 1531, 2069	71	38709	5/6	11	1078	1/3		61	3/8	70	1/64			11	1427	1/2									12	831	1/2		96,10	6,57	24,03				

Źródło: CPAHU Lwów, fond 19: Metryka józefińska, opis 18, sprawa 229, t. 1, k. 1–117.

Przypisy: 1 – wspólnie z bratem Józefem; 2 – wspólnie z bratem Wojtkiem; 3 – błędnie podano imię Stefan; 4 – na marginesie adnotacja: Marcin Zabawa; 5 – wspólnie z Łuciem Bartoszykiem (dom 42); 6 – wspólnie z Frankiem Bartoszykiem (dom 36); 7 – wspólnie z Matwajem Borszczem; 8 – wspólnie z Matwajem Borszczem; 9 – wspólnie z Fedko Szejgiecem (dom 46); 10 – z współnikami (wspólnikami); 11 – z bratem (braćmi); 12 – wspólnie z Marcinem Dukiem (dom 119); 13 – wspólnie ze Stanisławem Dukiem (dom 116); 14 – wspólnie z Janem Dukiem (dom 197); 15 – wspólnie z braćmi Marcinem Dukiem (dom 119) i Stanisławem Dukiem (dom 116); 16 – błędnie podano imię Kajetan; 17 – wspólnie z Iwanem Koladą (dom 216); 18 – wspólnie z Michałem Kmiecikiem (dom 84); 19 – wspólnie z Semką Horbaczem (dom 190); 20 – wspólnie z Iwanem Horbaczem (dom 191); 21 – wspólnie z Iwanem Hryzą (dom 198); 22 – wspólnie z Dmytrem Hryzą (dom 44); 23 – wspólnie z Leško Dzędzelukiem (dom 203); 24 – wspólnie z Petro Kmiecikiem (dom 241); 25 – wspólnie z Michałem Kmiecikiem (dom 84); 26 – wspólnie z Demko Koladą (dom nr 272); 27 – wspólnie z Demko Koladą (dom nr 162); 28 – wspólnie z Petro Dymidą (dom nr 90); 29 – wspólnie z Józefem Paziukiem (dom 222); 30 – wspólnie z Dmytrem Mandryką (dom 198); 31 – wspólnie z Dmytrem Mandryką (dom 107); 32 – wspólnie z Bartkiem Pacholkiem (dom 271); 33 – dane liczbowe dotyczą ziemi użytkowanej bezpośrednio przez proboszcza rzymskokatolickiego, z wyłączeniem części oddanej do uprawy poddanym; 34 – wspólnie ze Stefanem Olejnikiem (dom 131); 35 – wspólnie z Andruchem Olejnikiem (dom 226); 36 – wspólnie z Michałem Matuszewskim (dom 137); 37 – wspólnie z Fedem Łęczycykiem (dom 104); 38 – zapewne przez pomyłkę działka przypisana do domu numer 34; 39 – wspólnie ze Stachem Peteckim (dom 34); 40 – wspólnie z Pawłem Peteckim (dom 103); 41 – zapewne przez pomyłkę działka przypisana do domu numer 41; 42 – wspólnie z Iwanem Żelisko (dom 194) i Romanem Żelisko (dom 219); 43 – wspólnie z zięciem; 44 – prawdopodobnie błędnie podano numer domu jako 41; 45 – prawdopodobnie błędnie podano numer domu jako 68; 46 – wspólnie ze Stefanem Stolarzem (dom 88); 47 – wspólnie z Leško Stolarzem (dom 74); 48 – wspólnie z Hryciem Szeremetą (dom 166); 49 – wspólnie z Wasylem Susło (dom 81); 50 – wspólnie z Iwanem Susło (dom 81); 51 – wspólnie z Jaśkiem Szarko (dom 68); 52 – wspólnie z Dmytrem Szarko (dom 121); 53 – wspólnie z Andruchem Burecem (dom 150); 54 – wspólnie z Iwanem Susło (dom 81); 55 – wspólnie z Marcinem Świącickim (dom 31); 56 – wspólnie z Janem Świącickim (dom 31); 57 – wspólnie z Jaśkiem Zabawą (dom 47); 58 – wspólnie z Dominikiem Zabawą (dom 62); 59 – wspólnie z Wasylem Popowiczem (dom 66) i Romanem Żelisko (dom 219); 60 – wspólnie z Wasylem Popowiczem (dom 66) i Iwanem Żelisko (dom 194).

Wykaz posiadaczy nieruchomości w Toporowie ujętych w opisaniach urbarialnych

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach		
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów
48	Wojtko	Babij	1	21 7/20	10 11/20	31 9/10
207	Izko (Irzko)	Babijczuk	1	30 1/3	10 1/5	40 8/15
bn	Szymon	Bajmakien	8			
142	Andrzej	Bartoszek	5	13 53/60	2 43/60	16 3/5
36	Franko	Bartoszyk	1	51 1/10	13 31/60	64 37/60
271	Jaśko	Bartoszyk	1	4 7/60	4 4/5	8 11/12
261	Łuć	Bartoszyk	1	33 13/60	7 1/6	40 23/60
bn	Manin	Berbel	8			
124	Jędrzej	Berdowski	1	30 13/30	17 23/30	48 1/5
bn	Man	Berysz	8			
114	Iwan	Białostocki	1	19 1/6	5 1/12	24 1/4
56	Wasył	Bizko	1	37 17/30	21 9/10	59 7/15
bn	Ankiel	Bloch	8			
bn	Herszko	Bloch	8			
bn	Mortko	Bloch	8			
bn	Icko	Boid-Sznajder	8			
150	Andrzej	Burec	3	20 7/12	7 53/60	28 7/15
69	Michał	Cieśla	1	6 23/30	14 53/60	21 13/20
bn	Dawid	Cwikiel	8			
122	Wasył	Cymbała	1	22 9/10	8 13/60	31 7/60
118	Stach	Czabanowski	1	9 4/15	7/12	9 17/20
181	Hryć	Czuczman	1	26 7/60	33 11/60	59 3/10
171	Iwan	Czuczman	1	41 11/12	16 7/10	58 37/60
229	Matwój	Czuczman	1	20 5/6	7/20	21 11/60
270	Semko	Czuczman	4		1 2/15	1 2/15
170	Wasył	Czuczman	1	54 7/10	42 3/20	96 17/20
253	Petro	Czyhyr	1	27 29/30	18 1/3	46 3/10
272a	Stach	Dembowiecki	1	10 4/5	2 2/5	13 1/5
bn	Berko	Dodel	8			
bn	Wolf	Dodel	8			

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
197	Jaško	Duk	1	34 14/15	6 17/20		41 47/60
225	Petro	Duk	1	70 1/2	14 11/12		85 5/12
116	Stach	Duk	1	23 7/60	11 1/30		34 3/20
90	Petro	Dymida	1	27 11/30	24 19/30		52
246	Tymko	Dymida	4		1		1
240	Iwan	Dzędzeluk	1	3 5/12	3 1/30		6 9/20
61	Roman	Dzędzeluk	1	31 13/30	14 59/60		46 5/12
157	Szymon	Dzurdziej	5	28 47/60	7 49/60		36 3/5
bn	Joś	Fidomurago (?)	8				
39	Stefan	Filarowski	1	42 17/20	16 23/60		59 7/30
bn	Mortko	Fingier	8				
bn	Ruwin	Fisz	8				
bn	Lejba	Fogel	8				
bn	Dawid	Folkosz (?)	8				
bn	Icko	Fuduntraj	8				
220	Błażko	Gilewicz	1	16 14/15	9 49/60		26 3/4
210	Stach	Gilewicz	1	14 2/15	4/15		14 2/5
bn	Moszko	Gnot	8				
126	Franko	Górski	1	9 5/12	19 3/20		28 17/30
bn	Man	Halpern	8				
bn	Mańko	Halpern	8				
bn	Lejkacz	Halpner	8				
bn	Elo	Han	8				
215	Fedko	Horbacz	1	41 1/10	13 1/10		54 1/5
190	Semko	Horbacz	1	19 7/10	5 5/6		25 8/15
188	Stefan	Horbacz	1	33 11/60	19 7/12		52 23/30
260	Andrzeicha	Horbaczycza	1	29 1/10	21 47/60		50 53/60
44	Dmyter	Hryza	1	33 13/20	6 3/20		39 4/5
102	Fedko	Hryza	1	12 3/5	6 1/20		18 13/20
218	Iwan	Hryza	1	44 19/30	5 41/60		50 19/60
187	Jacko	Hryza	4		1 7/60		1 7/60
191	Leško	Hryza	1	41 49/60	20 49/60		62 19/30

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
96	Matwij	Hryza	1	27 11/12	43/60		28 19/30
106	Tymko	Hryza	4	7/60	1/20		1/6
99	Hryć	Iwanynka	1	27 1/15	12 19/30		39 7/10
264	Tymko	Iżkiewicz	1	22 7/30	3 29/30		26 1/5
169	Hryć	Juzkiewicz	1	11 23/60	7 7/12		18 29/30
176	Iwan	Juzkiewicz	1	4 1/5	10 47/60		14 59/60
138		Kazczycha wdowa	6		3 1/4		3 1/4
bn	Uszer	Klaperman	8				
173	Iwan	Kmieć	1	41 37/60	15 19/20		57 17/30
101	Jacko	Kmieć	1	44 13/15	10 2/5		55 4/15
84	Michał	Kmieć	1	40 7/15	12 7/60		52 7/12
165	Petro	Kmieć	1	42 53/60	3 31/60		46 2/5
70	Wasył	Kmieć	1	42 19/60	10 3/20		52 7/15
272	Demko	Kolada	1	6 11/60	3 13/20		9 5/6
216	Mykoła	Kolada	1	45 23/60	16 1/3		61 43/60
242	Wasył	Kolada	4	2 4/5	4/15		3 1/15
bn	Man	Kolber	8				
250	Wasył	Kohtun	1	31 1/20	18 14/15		49 59/60
bn	Ejzyk	Kosperg	8				
158	Katarzyna	Kossakowska z Potockich	7	40 3/5	1041 1/4	283 29/60	1365 1/3
bn	Abraham	Kotlarz	8				
97	Stach	Kowal	1	25	11 11/60		36 11/60
128	Andrzej	Kowalczuk	1	41 19/60	13 11/20		54 13/15
130	Demko	Kowalczuk	1	51 7/10	3 7/10		55 2/5
249	Iwan	Kowalczuk	1	42 7/60	22 2/3		64 47/60
108	Paweł	Kowalczuk	1	69 1/2	28 1/4		97 3/4
127	Petro	Kowalczuk	1	33 17/30	13 41/60		47 1/4
192	Wasył	Kowalczuk	1	29 1/4	31 11/12		61 1/6
155	Iwan	Kucuper	5	50 23/60	8 29/30		59 7/20
233	Wasył	Kucuper	5	31 3/4	8 23/30		40 31/60
145	Maciej	Kuzik	5	27 11/60	2 11/15		29 11/12
140	Walko	Kuzik	5	37 1/30	15 2/5		52 13/30

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
238	Jacko	Litwin	4		17/20		17/20
104	Fedko	Łęczuk	1	19 1/60	4 49/60		23 5/6
117	Jędrzej	Łukomski	1	49 17/30	44 4/5		94 11/30
85	Dmyter	Machaj	1	57 11/20	1 3/5		59 3/20
bn	Moszko	Majszlik	8				
98	Jacycha	Mandryczycha	1	58	24 41/60		82 41/60
198	Dmyter	Mandryka	1	84 11/20	21 2/3		106 13/60
107	Stefan	Mandryka	1	3 9/10	5/6		4 11/15
120	Tymko	Mandryka	1	26 1/2	8 19/30		35 2/15
87	Wasył	Mandryka	1	24 2/3	9 17/30		34 7/30
144	Błażej	Masłowski	5	32 7/20	5 13/30		37 47/60
266	Błażko	Masłowski	4	4 7/30	8/15		4 23/30
160	Jan	Matuszewski	5	27 5/12	3 19/60		30 11/15
137	Michał	Matuszewski	5	40 3/5	11 3/10		51 9/10
244	Iwan	Matwizyn	1		4 43/60		4 43/60
158	Maćko	Miga	5	16 14/15	3 11/20		20 29/60
139	Bartko	Mucha	5	12 1/6	6 1/30		18 1/5
203	Leśko	N. [Dzędzeluków ziec]	1	25	3 14/15		28 14/15
272	Demko	N. [zięć Kolady]	1	9 29/30	4 59/60		14 19/20
200	Andrzej	Nykicha	1	68 59/60	9 1/4		78 7/30
164	Fedko	Nykicha	1	29 37/60	15 9/20		45 1/15
100	Ostap	Nykicha	1	87 7/10	8 2/5		96 1/10
258	Wasył	Nykicha	1	19 1/5	5 7/12		24 47/60
178	Demko	Odulak	1	44 1/60	65 47/60		109 4/5
226	Andrzej	Olejniki	1	28 7/30	8 2/5		36 19/30
131	Stefan	Olejniki	1	27 1/2	13 49/60		41 19/60
137	Michał	Organista	2		1 29/30		1 29/30
58	Wasył	Ostapczuk	1	57 13/30	18 5/12		75 17/20
91	Wojciech	Ozga	4		1/3		1/3
78	Hryć	Pałamarz	1	14 1/6	1 19/30		15 4/5
89	Iwan	Panas	1	19	17 17/30		36 17/30
146	Kazio	Pazik	5	6 53/60	2 9/20		9 1/3

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
222	Józef	Paziuk	1	28 1/3	4 47/60		33 7/60
143	Jakub	Petecki	5	24 9/10	11 17/30		36 7/15
143	Kuba	Petecki	2		3 9/10		3 9/10
103	Paweł	Petecki	1	55 13/20	47/60		56 13/30
34	Stach	Petecki	1	51 19/30	10 13/60		61 17/20
bn	Szmul	Petruscha	8				
41	Iwan	Petrynka	1	26 41/60	8 41/60		35 11/30
37	Antoni	Piskorz	1	44 14/15	4 11/60		49 7/60
149	Kuba	Pliwczak	1	10 11/15	3 49/60		14 11/20
113	Paweł	Pliwczak	1	13 1/3	9 14/15		23 4/15
159	Maćko	Podgórnian	5	25 13/60	3 23/60		28 3/5
bn	Mańko	Polkin	8				
66	Wasył	Popowicz	1	29 29/60	15 7/60		44 3/5
43	Petro	Potopnik	1	33 3/5	28 7/60		61 43/60
163	Franko	Pozniak	1	35 17/60	9 11/20		44 5/6
110	Kuba	Pozniak	1	5 1/30	3 5/12		8 9/20
45	Stanisław	Pozniak	1	58 7/12	28 9/10		87 29/60
123	Hryć	Raby	4		1 9/20		1 9/20
111	Antoni	Raganowski	1	4 4/15	2 13/60		6 29/60
bn	Rychla	Rejskin	8				
bn	Fisz	Rudnik	8				
57	Paweł	Saj	1	7 2/15	2 1/30		9 1/6
38	Petro	Sas	4		1/3		1/3
82	Wasył	Semczyszyn	4		1 1/60		1 1/60
72	Stefan	Seniszyn	1	34	12 19/20		46 19/20
86	Paweł	Snycerz	1	6 13/30	8 3/20		14 7/12
55	Jacko	Sojbat	1	71 11/30	19 11/15		91 1/10
236	Leśko	Sojbat	1	8 19/60	3 17/30		11 53/60
256	Wasylicha	Stolarka	4	2 29/60	1/5		2 41/60
205	Roman	Stolaryk	1	4 1/15	1 13/30		5 1/2
88	Stefan	Stolaryk	1	15 1/2	5 31/60		21 1/60
76	Jacko	Stolarz	1	15 7/15	5 7/60		20 7/12

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
74	Jędrzej	Stolarz	1	20 47/60	12 11/60		32 29/30
202	Roman	Stolarz	1	7 5/6	3 11/12		11 3/4
141	Józef	Strykowski	5	31 13/60	3 43/60		34 14/15
175	Franciszek	Studziński	4		2 11/15		2 11/15
112	Fedko	Susło	1	69 29/30	38 1/2		108 7/15
81	Iwan	Susło	1	10 5/6	1/30		10 13/15
67	Petro	Susło	1	33 1/15	16 14/15		50
252	Semko	Susło	1	33 23/60	9 5/12		42 4/5
79	Wasył	Susło	1	66 2/3	14 59/60		81 13/20
168	Wasył	Susło [za Błotem]	1		5 11/15		5 11/15
199	Jaśko	Susłow	1	37 7/10	21 17/60		58 59/60
257	Iwan	Swryyd	1	77 1/5	49 1/10		126 3/10
121	Dmyter	Szarko	1	18 17/20	9 13/60		28 1/15
68	Jacko	Szarko	1	25 1/4	8 23/30		34 1/60
109	Franko	Szczygielski	4		1 1/10		1 1/10
46	Fedko	Szejgiec	3	44 11/15	40 2/5		85 2/15
239	Iwan	Szejgiec	4	2 11/12	43/60		3 19/30
166	Hryć	Szeremeta	1	13	2 41/60		15 41/60
208	Tymko	Szewczyszyn	1	12 31/60	3 1/10		15 37/60
bn	Manaszko	Szwarc	8				
132	Józef	Ślusarz	1	58 9/10	44 7/15		103 11/30
31	Iwan	Święcicki	1	25 59/60	5 41/60		31 2/3
202	Fedko	Tryszczuk	1	36 2/5	14 47/60		51 11/60
197	Iwan	Tryszczuk	1	31 9/20	22 4/5		54 1/4
bn	Moszko	Werysz	8				
213	Iwan	Wolanik	1	27 17/60	15 11/12		43 1/5
247	Jacko	Wołoszuk	1	5 4/5	2 1/6		7 29/30
92	Stach	Wyszyński	1	16 7/12	6 2/5		22 59/60
65	Matwuj	Wytrykusz	1	11 3/20	2 29/60		13 19/30
196	Antoni	Zabawa	1	11 7/20	4 1/20		15 2/5
259	Dominik	Zabawa	1	10 1/10	16 29/30		27 1/15
47	Jaśko	Zabawa	1	13 29/30	3 11/20		17 31/60

Numer domu	Posiadacze nieruchomości		Numer konsygnacji	Kontrolowany jednoroczny przychód gruntowy na pieniądze wyrachowany w złotych reńskich i krajcarach			
	imię	nazwisko		z pól i ugorów oraz stawów	z łąk i ogrodów oraz stawów	z pastwisk, krzaków, lasów oraz stawów	razem
209	Marcin	Zabawa	1	47 1/3	9 3/10		56 19/30
272b	Iwan	Zaginacz	1	7 13/20	1/2		8 3/20
214	Iwan	Zaginacz	4	23/30	53/60		1 13/20
177	Jacko	Zaginacz	1	19 29/60	16 1/15		35 11/20
212	Semko	Zaginacz	1	53 17/20	18 9/10		72 3/4
263	Stefan	Zaginacz	4	1 49/60	5/6		2 13/20
174	Hrycycha	Zeliszczycha	1	55 2/3	5 1/4		60 11/12
50	Leško	Żelichowski	1	26 1/6	7 1/5		33 11/30
185	Andrzej	Żelisko	1	6 49/60	3 11/60		10
105	Fedko	Żelisko	4	1 1/5	19/60		1 31/60
194	Iwan	Żelisko	1	78 4/15	29 5/6		108 1/10
230	Izko (Irzko)	Żelisko	1	73 1/15			73 1/15
193	Leško	Żelisko	1	25 49/60	8 7/15		34 17/60
184	Matwuj	Żelisko	1	34 3/10	14 11/15		49 1/30
182	Paweł	Żelisko	1	3 13/20	1 47/60		5 13/30
219	Roman	Żelisko	1	30 13/60	32 11/20		62 23/30
231	Stefan	Żelisko	1	25 9/20	15 7/60		40 17/30
183	Wasył	Żelisko	1	21 5/12	37 7/12		59
228	Iwan	Żukowski	4	5 17/60	11/12		6 1/5
71	Iwan	Żyła	1	54 3/5	26 1/5		80 4/5

Źródło: CPAHU Lwów, fond 146: Namiestnictwo Galicyjskie, opis 18, sprawa 1652, k. 1-24.

